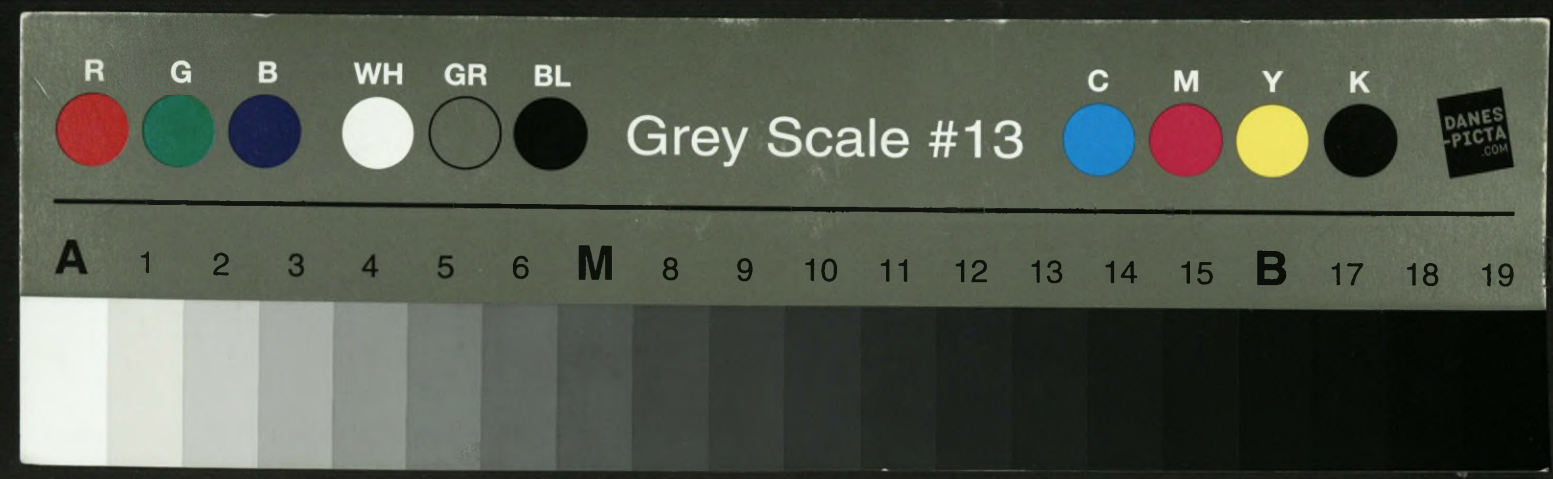

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO

IM. GENERAŁA BRONI KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO

JAWNE
TAJNE
Egz. nr

Mjr mgr inż. Tadeusz PEDRYCZ

Doskonalenie procesów kierowania w służbie uzbrojenia i elektroniki na szczeblach operacyjnych w zakresie zaopatrywania związków i oddziałów rakietowych w rakiety taktyczne i operacyjno-taktyczne

Rozprawa doktorska

BIBLIOTEKA SZKOLENIOWA
Nr ewid. 0465
BIBLIOTEKA GŁÓWNA
Akademii Obrony Narodowej
Nr ewid.
11798

WARSZAWA LIPIEC 1977

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO

IM. GENERAŁA BRONI
KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO

JAWNE
TAJNE
Egz. nr .....

Mjr mgr inż. Tadeusz PEDRYCZ

Doskonalenie procesów kierowania w służbie uzbrojenia i elektroniki na szczeblach operacyjnych w zakresie zaopatrywania związków i oddziałów rakietowych w rakiety taktyczne i operacyjno-taktyczne

Rozprawa doktorska

Nr ewid.
0465
Nr ewid.
11798

WARSZAWA LIPIEC 1977

AKADEMIA
SZTABU GENERALNEGO WP
IM. GENERAŁA BRONI
KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO

JAWNE
TAJNE
Egz. nr 1

Prokl. Prot. 320/21.03.95

Mjr mgr inż. Tadeusz PEDRYCZ

Doskonalenie procesów kierowania w służbie uzbrojenia i elektroniki na szczeblach operacyjnych w zakresie zaopatrywania związków i oddziałów rakietowych w rakiety taktyczne i operacyjno-taktyczne

Rozprawa doktorska

BIBLIOTEKA SZKOLENIOWA DLA ASG IM. GEN. BR. K. ŚWIERCZEWSKIEGO
0465
Nr ewid.

Opracowana pod kierownictwem naukowym
gen. bryg. dr. hab. Czesława DĘGI

BIBLIOTEKA GŁÓWNA - ARCHIWUM
11798
Akademii Obrony Narodowej

WARSZAWA LIPIEC 1977

S P I S T R E Ś C I

Strona

W S T Ę P 7

I. ANALIZA STRUKTURY ORGANIZACYJNEJ SYSTEMU KIEROWANIA ZAOPATRYWANIEM ZWIĄZKÓW I ODDZIAŁÓW RAKIETOWYCH W RAKIETY TAKTYCZNE I OPERACYJNO-TAKTYCZNE 19

1. Ogniwa kierowania zaopatrywaniem w rakiety na szczeblu frontu 20

2. Ogniwa kierowania zaopatrywaniem w rakiety na szczeblu armii 23

3. Zadania i przedsięwzięcia związane z kierowaniem zaopatrywaniem w rakiety 23

4. Wnioski 30

II. ORGANIZACJA I KIEROWANIE ZAOPATRYWANIEM ZWIĄZKÓW I ODDZIAŁÓW RAKIETOWYCH W RAKIETY TAKTYCZNE I OPERACYJNO-TAKTYCZNE 32

1. Operacyjne rozwinięcie ogniw organizacyjnych systemu kierowania zaopatrywaniem w rakiety i technicznych jednostek rakietowych 33

2. Planowanie zabezpieczenia związków i oddziałów rakietowych w rakiety 38

Strona

3. Zabezpieczenie w rakiety pierwszego uderzenia jądrowego frontu 46

4. Zaopatrywanie w rakiety związków i oddziałów rakietowych w toku operacji frontowej 57

5. Wnioski 93

III. PROCESY INFORMACYJNE W SYSTEMIE KIEROWANIA ZAOPATRYWANIEM ZWIĄZKÓW I ODDZIAŁÓW RAKIETOWYCH W RAKIETY TAKTYCZNE I OPERACYJNO-TAKTYCZNE 96

1. Obieg informacji w systemie kierowania zaopatrywaniem w rakiety 97

2. Obieg sformalizowanych dokumentów bojowych w systemie kierowania zaopatrywaniem w rakiety 101

IV. WNIOSKI KOŃCOWE 105

ZAKOŃCZENIE 107

PRZYPISY 109

BIBLIOGRAFIA 115

ZAŁĄCZNIKI:

Nr 1. - Tabela przydziału rakiet na operację armijną 121

Strona

Nr 2. - Wytyczne szefa służby uzbrojenia i elektroniki armii /frontu/ do przesunięcia PTBR /ddr/ 123

Nr 3. - Zarządzenie szefa służby uzbrojenia i elektroniki frontu dla ddr na przyjęcie i dowóz rakiet i głowic 125

Nr 4. - Zarządzenie szefa służby uzbrojenia i elektroniki armii /frontu/ dla PTBR na przyjęcie, techniczne przygotowanie i dowóz rakiet i głowic 128

Nr 5. - Zarządzenie bojowe szefa służby uzbrojenia i elektroniki armii /frontu/ dla dowódcy PTBR /ddr/ 133

Nr 6. - Wytyczne szefa służby uzbrojenia i elektroniki frontu/ armii/ 136

Nr 7. - Zarządzenie szefa służby uzbrojenia i elektroniki frontu dla PTBR na przyjęcie rmn 139

Nr 8. - Meldunek bojowy PTBR /ddr/ 140

Nr 9. - Wytyczne szefa służby uzbrojenia i elektroniki frontu /armii/ dla szefa służby uzbrojenia i elektroniki BROT 144

Nr 10 - Meldunek bojowy służby uzbrojenia i elektroniki armii /dywizji/ 146

Strona

Nr 11. - Meldunek szefa służby uzbrojenia i elektroniki BROT 150

Nr 12. - Tabela dowodzenia i haseł uzupełniających do sformalizowanych dokumentów bojowych kierowania zaopatrywaniem w rakiety 153

W S T Ę P

Należy przypuszczać, że nowa wojna światowa, gdyby została przez siły imperialistyczne rozpętana, może być decydującym zbrojnym starciem dwóch przeciwstawnych systemów polityczno-społecznych - kapitalizmu i socjalizmu. Będzie to konflikt światowy o międzykontynentalnym zasięgu, w którym rozstrzygającą siłą stanie się broń jądrowa.

Należy również przewidywać, że w wypadku wybuchu konfliktu zbrojnego bez użycia broni jądrowej, działania wojenne będzie cechowała określona specyfika. Operacje prowadzone wyłącznie środkami konwencjonalnymi mogą mieć różny zasięg, przy czym stale należy się w nich liczyć z możliwością użycia przez przeciwnika broni jądrowej. Przejście do wymiany ciosów nuklearnych w toku działań konwencjonalnych może nastąpić nagle i w sposób zmasowany[x/].

Niezależnie od sposobu rozpoczęcia wojny, działania ogólnowojskowych związków operacyjnych i taktycznych oraz wojsk rakietowych muszą być zaplanowane i zorganizowane tak, aby operację zaczepną można było prowadzić w warunkach stosowania lub niestosowania broni jądrowej oraz zapewnić płynne przejście od jednej formy działań do drugiej. We wszystkich jednak wypadkach wojska rakietowe muszą być w stałej gotowości do wykonania uderzeń rakietowych.

W całokształcie przedsięwzięć składających się na utrzymanie gotowości bojowej wojsk rakietowych[xx/] jeden z najistotniejszych elementów stanowi zabezpieczenie materiałowo-techniczne, a w nim - zaopatrywanie w rakiety. Wynika to z faktu,

---

x/ płk prof. dr K.Nożko, Zagadnienia współczesnej sztuki wojennej, Warszawa 1973, s.240.

xx/ płk prof. dr hab. J.Kaczmarek, Podstawowe problemy ognia artylerii w działaniach zaczepnych prowadzonych w warunkach zagrożenia bmar oraz problem gotowości wojsk rakietowych i artylerii w wypadku przejścia do wojny jądrowej, ASG 1969 /Przypisy pkt 1/.

że od jego prawidłowej realizacji zależy w sposób zasadniczy możliwość wykonywania zadań bojowych przez związki i oddziały rakietowe.

Zajmując się od szeregu lat problematyką zaopatrywania w rakiety, autor sądzi, że istnieje uzasadniona potrzeba prowadzenia stałych badań w tej ważnej dziedzinie, warunkującej zarówno ogólny przebieg i wyniki działań, jak i rezultaty każdej operacji - rakiety bowiem stanowią podstawowy środek przenoszenia ładunków jądrowych do celu i przedstawiają sobą środek walki o największej mocy.

Potwierdzeniem roli i znaczenia materiałowo-technicznego zabezpieczenia wojsk są kolejne dyrektywy[x/] i wystąpienia na odprawach szkoleniowych Ministra Obrony Narodowej[xx/] oraz poglądy kierowniczej kadry Zjednoczonych Sił Zbrojnych państw członków Układu Warszawskiego[xxx/]. Problemowi temu wiele uwagi poświęcają także dowództwa sił zbrojnych państw NATO[xxxx/].

---

x/ Dyrektywa MON na 1974/1975 r.:
- Główny wysiłek skupić na unowocześnieniu wojennego systemu zaopatrywania wojsk stosownie do charakteru współczesnych działań bojowych;
- Nieustannie usprawniać zaopatrywanie wojsk w mps, rakiety,...

xx/ Wystąpienie MON gen.armii W.Jaruzelskiego na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry Sił Zbrojnych PRL w dniu 6 listopada 1975 roku:
"Niezależnie od tego muszą być prowadzone badania i analizy dotyczące obciążeń zaopatrzeniowych narastających w warunkach współczesnej armii wręcz lawinowo. Jednym z kierunków działania jest tutaj walka o oszczędność, w tym zużycia pocisków, rakiet i innych środków walki. Zadanie bojowo-taktyczne - zniszczyć cel pierwszym pociskiem - w służbach tyłowych zbiega się z zadaniem zaopatrzeniowym: urealnić problemy dowozu, ewakuacji, remontu, ustawić je optymalnie, zapewnić ich niezbędną sprawność i gotowość".

xxx/ Wystąpienie gen.armii S.Sztemienki na II Konferencji Naukowej Zjednoczonych Sił Zbrojnych państw członków Układu Warszawskiego /Przypisy pkt 2/.

xxxx/ Zasady użycia broni jądrowej w siłach zbrojnych NATO, Sztab Generalny-Zarząd II, Warszawa 1972, s.56.
"Dowództwo sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych uważa, że efektywność użycia broni jądrowej z zaskoczenia będzie

Na marginesie warto podkreślić, że problem ten znajduje coraz więcej miejsca w pracach naukowo-badawczych prowadzonych w ASG WP, czego przykładem może być sympozjum naukowe, które odbyło się w listopadzie 1972 roku w ramach obchodów 25-lecia Akademii. Miało ono ma celu wymianę poglądów oraz zebranie wniosków i propozycji dotyczących usprawnienia wykonywania zadań związanych z zabezpieczeniem tyłowym wojsk.

Z zaprezentowanych wyżej poglądów kierowniczych osobistości wojskowych można wysnuć wniosek, że każda z walczących stron przywiązuje dużą wagę do zaopatrywania wojsk w rakiety, motywując to koniecznością utrzymywania stałej gotowości wojsk rakietowych do wykonania pierwszego i następnych zmasowanych uderzeń rakietowo-jądrowych. Warto więc zastanowić się nad różnymi aspektami tego nader trudnego i złożonego problemu, aby znaleźć najwłaściwsze metody rozwiązywania poszczególnych jego zagadnień, związanych z maksymą Clausewitza, głoszącą że "najlepszą zasadą sztuki wojennej jest zapewnienie sobie dostatecznych sił, najpierw w ogóle, a potem w decydującym miejscu", która w odniesieniu do zaopatrywania w rakiety sprowadza się do technicznego przygotowania i dostarczenia w oznaczone miejsce, w ściśle określonym czasie, odpowiedniej liczby określonego typu rakiet, z uwzględnieniem rodzaju ładunku bojowego i jego mocy.

Spróbujmy zastanowić się, na czym polegają trudności w zaopatrywaniu związków i oddziałów rakietowych w rakiety? Okazuje się, że doświadczenia z drugiej wojny światowej nie mogą sugerować tu jakiegoś racjonalnego rozwiązania, ponieważ rakiety taktyczne i operacyjno-taktyczne wprowadzono do wyposażenia wojsk dopiero w latach 50-tych. Specyfika technicznego przygotowania rakiet oraz ich właściwości spowodowały konieczność zastosowania do ich przewozu specjalnych środków transportowych oraz utworzenia odrębnego systemu zaopatrywania.

---

zależała w dużej mierze od sprawnej organizacji zaopatrywania w amunicję jądrową. Dlatego też, gromadzenie zawczasu broni jądrowej na poszczególnych teatrach działań wojennych, jej składowanie oraz dostawa do jednostek środków napadu jądrowego zajmuje główne miejsce w całym systemie zabezpieczenia tyłowego sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych, a także pozostałych państw NATO".

System ten na szczeblach operacyjnych obejmuje szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki - jako organa decyzyjno-planistyczne oraz techniczne jednostki rakietowe - jako organa wykonawcze. Proces planowania i realizacji zaopatrywania związków i oddziałów rakietowych w rakiety wymaga sprawnego dowodzenia technicznymi jednostkami rakietowymi, prowadzenia ciągłej analizy możliwości zabezpieczenia wojsk oraz prowadzenia aktualnej ewidencji i sprawozdawczości. Realizacja tych zadań jest możliwa jedynie w przypadku prawidłowego obiegu informacji pomiędzy ogniwami służby uzbrojenia i elektroniki na poszczególnych szczeblach dowodzenia oraz w wyniku ścisłej współpracy ze sztabami innych rodzajów wojsk i służb, a szczególnie ze sztabami wojsk rakietowych i artylerii.

Z analizy istniejącego obecnie w służbie uzbrojenia i elektroniki systemu informacyjnego wydaje się, że trudności w kierowaniu zaopatrywaniem w rakiety wynikają przede wszystkim z tego, iż przepływy informacji w tym systemie nie posiadają jeszcze takiej struktury, która zapewniałaby: dostatecznie szybkie reagowanie w sytuacjach krytycznych, wystarczająco wczesne sygnalizowanie problemów, najkrótsze drogi przekazywania decyzji wykonawcom oraz zawierała jak najmniej ogniw pośrednich.

Należy zaznaczyć, że pomimo iż problemom związanym z kierowaniem zaopatrywaniem w rakiety poświęca się wiele uwagi, to jednak przeprowadzone ćwiczenia x/ i inne przedsięwzięcia szkoleniowe xx/ sugerują potrzebę poszukiwania coraz nowszych i doskonalszych metod rozwiązywania wspomnianych zagadnień.

W zakresie kierowania zaopatrywaniem w rakiety zgłaszane są postulaty dotyczące kompleksowego rozwiązania tego

---

x/ Organizacja i działanie pionu technicznego w ćwiczeniu "Wiosna-72", Myśl Wojskowa 2/1973, /Przypisy pkt 3/.

xx/ Gen.bryg.Z.Jurewicz, Refleksje poinspekcyjne, Myśl Wojskowa 2/1974, s.165-171.

Płk dypl.mgr W.Zabłocki, Refleksje i uwagi dotyczące współdziałania technicznych jednostek rakietowych z wojskami rakietowymi, Myśl Wojskowa 4/1974, s.218-241.

problemu, czego dowodem są materiały z sympozjum naukowego poświęconego problemom zabezpieczenia tyłowego Sił Zbrojnych PRL, które odbyło się w 1972 roku w ASG WP x/.

"Dzisiaj nawet posiadające bogate, setki lat liczące tradycje i doświadczenia zaopatrywanie w amunicję zmienia się i radykalnie nabiera nowych jakości. Doświadczenia uzyskane w ćwiczeniach wykazały potrzebę głębszego spojrzenia na ten problem /dotyczy to również zaopatrywania w pociski kierowane i rakiety/. Rzecz w tym, że ze względu na ilość ogniw zaangażowanych w warunkach polowych do realizacji zadań z tej dziedziny zachodzi konieczność szczególnie klarownego określenia kompetencji, zrewidowania zasad działania zainteresowanych komórek ....".

Z przedstawionego materiału wnioski do praktycznej realizacji nasuwają się same. Sytuacja wymaga wyczerpującego opracowania tematu oraz zrewidowania niektórych tradycyjnych poglądów z okresu wprowadzania rakiet do wyposażenia wojsk, uważanych dotychczas za podstawowe.

Zagadnienie zaopatrywania w rakiety nie jest tematem nowym. Sztaby zajmują się tym zagadnieniem od czasu, gdy rakiety wprowadzono do uzbrojenia wojsk, to jest od początku lat 60-tych. Na literaturę przedmiotu składają się: instrukcje, podręczniki, biuletyny informacyjne oraz pojedyncze artykuły zamieszczane na łamach periodyków wojskowych. Autor dokładnie zapoznał się ze wszystkim, co w ostatnich latach zostało opublikowane w języku polskim i rosyjskim.

W instrukcjach problem zaopatrywania w rakiety znajduje odbicie w formie bardzo ogólnej i traktowany jest w zasadzie na równi z innymi elementami składowymi zaopatrzenia materiałowo-technicznego. Na szczeblu operacyjnym przedstawiony jest tylko w jednej instrukcji xx/.

W Wojsku Polskim szereg opracowań dotyczących rozpa-

---

x/ Wybrane problemy zabezpieczenia tyłowego Sił Zbrojnych PRL, Zbiór Prac Akademii 1/59, ASG 1973, s.32.

xx/ Instrukcja o organizacji i pracy służby uzbrojenia w warunkach polowych na szczeblu operacyjnym, Departament Uzbrojenia MON, Warszawa, 1964.

trywanych problemów ukazało się w latach 60-tych i na początku lat 70-tych. Niektóre z nich, aczkolwiek w znacznym stopniu zdezaktualizowane / na skutek zmian organizacyjnych, integracji służb technicznych oraz przewartościowaniu niektórych norm, pojęć i wartości/, częściowo zawierają cenny materiał teoretyczny.

W ostatnich latach wydano kilka instrukcji oraz opublikowano szereg artykułów w periodykach wojskowych, dotyczących zaopatrywania w rakiety - głównie w odniesieniu do działania technicznych jednostek rakietowych.

Do najbardziej wartościowych publikacji związanych z zaopatrywaniem w rakiety zaliczylibyśmy:

1. Osnowy organizacji tyłowowo obespieczenija sojedinienij i objedinienij objedinionnych woorużonnych sił gosudarstw uczastnikow warszawskowo dogowora pri wiedieni sowmiesthych opieracji, Sztab ZSZ, Moskwa 1973r.

2. Instrukcja o organizacji i pracy służby uzbrojenia w warunkach polowych na szczeblu operacyjnym, Departament Uzbrojenia MON, 1964r.

3. Ogólne zasady materiałowo-technicznego i technicznego zabezpieczenia wojsk rakietowych, Biuletyn Informacyjny 4-1962r.

4. Organizacja zabezpieczenia tyłowego działań wojsk operacyjnych, Zbiór materiałów operacyjno-strategicznych, część XII, Sztab Generalny WP, 1971r.

5. Organizacja zaopatrywania sił zbrojnych w środki materiałowo-techniczne /w pionie służb technicznych/, Biuletyn Informacyjny, 3-1972r.

6. Niektóre zasady działania pionu technicznego sił zbrojnych, Biuletyn Informacyjny, 3-1972r.

7. Tymczasowa instrukcja o zasadach funkcjonowania i organizacji pracy sztabu frontu na polowych punktach dowodzenia, Inspektorat Szkolenia MON, 1974r.

8. Podręcznik wzorów dokumentów bojowych dla technicznych oddziałów rakietowych, Szefostwo Służby Uzbrojenia i Elektroniki, 1976r.

9. Podręcznik. Użycie wojsk rakietowych i artylerii w walce i operacji. Szefostwo Wojsk Rakietowych i Artylerii, Warszawa, 1977r.

10. Materiałowo-techniczne zabezpieczenie operacyjnego rozwinięcia i wejścia wojsk frontu do bitwy w warunkach stosowania przez nieprzyjaciela broni jądrowej, Biuletyn Informacyjny, 2-1975r.

11. Kierowanie materiałowo-technicznym zabezpieczeniem operacji przez służbę uzbrojenia i elektroniki w ćwiczeniu pk. "URAN-75", Myśl Wojskowa, 3-1975r.

12. Ewidencja i organizacja zbierania danych o stanie ilościowym i urzutowaniu rakiet, Biuletyn Informacyjny, 1-1965r.

13. Instrukcja o organizacji i pracy służby uzbrojenia i elektroniki w warunkach polowych na szczeblu taktycznym, Szefostwo Służby Uzbrojenia i Elektroniki, Warszawa, 1975r.

Wymienione wyżej publikacje traktują o zagadnieniach, które są przedmiotem niniejszej pracy. Ale pomimo tematycznego podobieństwa różnią się one treścią, sposobem rozwiązywania rozpatrywanych problemów, stopniem ich szczegółowości oraz objętością zawartych faktów. Wspólną ich cechą jest to, iż nie wyczerpują one najbardziej istotnych i aktualnych problemów, które niejednokrotnie wynikały z praktycznej działalności i w czasie ćwiczeń, a mianowicie: zasad działania i metod pracy szefostw służby uzbrojenia i elektroniki, zakresu współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi sztabów, obiegu informacji oraz wzorów dokumentów związanych z kierowaniem zaopatrywaniem w rakiety na szczeblach operacyjnych.

Należy przy tym zaznaczyć, że istnieją istotne różnice pomiędzy materiałami zawartymi w obowiązujących wydawnictwach Szefostwa Wojsk Rakietowych i Artylerii i wydawnictwach Szefostwa Służby Uzbrojenia i Elektroniki na temat tych samych zagadnień jak np: w zakresie współpracy obydwu szefostw,

wzajemnego informowania, wypracowywania wspólnych dokumentów. Braki i niedopowiedzenia w tym zakresie stwarzają poważne trudności w szkoleniu oraz pracy sztabów podczas ćwiczeń, a przez to - w organizowaniu zaopatrywania wojsk w rakiety.

W dostępnej autorowi literaturze radzieckiej problem zaopatrywania w rakiety przedstawiony jest niezbyt obszernie. Najbardziej wartościową pozycją jest wydawnictwo typu podręcznika pod tytułem: Osnowy obiespieczenija wojsk rakietami, bojepripasami i rakietno-artilieryjskim wooruženijem w boju i opieracji, Leningrad 1967 r. Niestety, jego stopień przydatności do praktyki szkoleniowej obniża fakt, że zawarty w nim materiał ogranicza się do opisu struktury służby uzbrojenia oraz organizacji i zasad działania technicznych jednostek rakietowych. Tylko fragmentarycznie opracowane są zagadnienia związane z planowaniem zaopatrywania w rakiety oraz obiegiem informacji decyzyjnych i sprawozdawczych.

Brak jest w nim modelu działania szefostw służby uzbrojenia i elektroniki szczebla operacyjnego o okresie przygotowywania pierwszego uderzenia jądrowego frontu oraz w dynamice walki.

W podobny sposób przedstawia problematykę zaopatrywania w rakiety, podręcznik pod tytułem: Rakietnyje wojska i artyllerija w boju i opieracji, Moskwa 1975r.

Z najnowszych polskich publikacji na uwagę zasługuje opracowanie płk doc. dr W.Wojtowicza dotyczące zasad i założeń w zakresie organizacji i kierowania zabezpieczeniem materiałowym wojsk operacyjnych x/.

Uzyskane na podstawie dostępnej literatury xx/ rozeznanie, doświadczenia autora z pracy sztabowej na szczeblu frontu,

---

x/ płk doc.dr W.Wojtowicz, Podstawowe zasady i założenia systemu zabezpieczenia materiałowego wojsk operacyjnych, Zeszyt Naukowy Nr 2, ASG 1974, s.317-321.

xx/ Patrz wykaz załączonej bibliografii.

wnioski własne i współpracujących oficerów z ćwiczeń i treningów sztabowych oraz obserwacje pracy niektórych ogniw organizacyjnych sztabu frontu skłaniają autora do sformułowania wniosku, że zaopatrywanie w rakiety jest problemem niesłychanie ważnym, skomplikowanym, aktualnym i ciągle otwartym.

Trzeba się liczyć z tym, że w przewidywanych warunkach współczesnych działań bojowych zaopatrywanie w rakiety nabiera szczególnego znaczenia. Jest to zupełnie nowy jakościowo problem, wymagający już teraz wnikliwych studiów i nowego spojrzenia na koncepcję jego realizacji przy uwzględnieniu realiów nuklearnego pola bitwy. Bez właściwego rozwiązania tego problemu nie może być bowiem mowy o utrzymywaniu wysokiego stopnia gotowości bojowej wojsk rakietowych oraz efektywnym ich użyciu.

Waga problemu uwidacznia się szczególnie na tle agresywnych przygotowań sił zbrojnych NATO i ich wysokiego stopnia gotowości bojowej. Oto urywek z wypowiedzi sekretarza generalnego NATO J.Lunsa przed rozpoczęciem obrad Rady NATO w grudniu 1974 roku x/.

"Siły NATO są gotowe do wypełnienia swej misji,...., większa ruchliwość strategicznej broni atomowej nie ogranicza elastycznego reagowania, a NATO nie musi się martwić o broń jądrową. W tej dziedzinie jest lepiej, niż niektórzy sądzą" /podkreślenie autora/.

Wiele względów przemawia za tym, aby problemowi zaopatrywania w rakiety nadano należytą rangę, uwzględniając w codziennej pracy szkoleniowej sztabów wszelkiego rodzaju doświadczenia, inicjatywy i eksperymenty w tym zakresie.

Jeżeli system zaopatrywania w rakiety nie będzie charakteryzował się wysoką sprawnością organizacyjną i bojową, to możliwości bojowe wojsk rakietowych zostaną znacznie ograniczone.

Autor wysuwa trzy hipotezy:

1. Sprawne funkcjonowanie systemu zaopatrywania w rakiety może być realne tylko wówczas, kiedy problem ten będzie

---

x/ Cytat wg Wojskowego Przeglądu Zagranicznego Nr 5, wrzesień-październik 1975, s.7-8.

znajdował się w centrum uwagi dowódców związków operacyjnych, sprecyzowane zostaną jednoznacznie kompetencje i zasady działania ogniw organizacyjnych sztabów zaangażowanych w jego /tego problemu/ rozwiązywanie, a obieg informacji wewnątrz sztabów i pomiędzy sztabami zapewniać będzie sprawne dowodzenie technicznymi jednostkami rakietowymi.

2. Z uwagi na stały postęp w doskonaleniu środków napadu jądrowego przeciwnika i utrzymywanie wysokiego stopnia ich gotowości bojowej, Wojsko Polskie musi dysponować skutecznym systemem obrony zapewniającym utrzymywanie wojsk rakietowych w gotowości, gwarantującej uzyskanie przewagi rakietowo-jądrowej nad przeciwnikiem. Warunkiem koniecznym do spełnienia jest tutaj posiadanie systemu zaopatrywania w rakiety adekwatnego do zadań stawianych wojskom rakietowym oraz do warunków prowadzenia przyszłych operacji.

3. Działanie istniejącego obecnie w służbie uzbrojenia i elektroniki systemu informacyjnego nie w pełni zabezpiecza dostarczanie decydentom ścisłych, terminowych i użytecznych informacji operacyjno-taktycznych, niezbędnych do podejmowania decyzji w ramach kierowania zaopatrywaniem związków i oddziałów rakietowych w rakiety. W związku z tym należy wyciągnąć praktyczne wnioski dotyczące dalszej poprawy istniejącego stanu rzeczy.

W trakcie pracy nad tematem autor stosował następujące metody badawcze: analizę i krytykę dotychczasowych opracowań, obserwacje, metodę analizy dokumentów, analizę logiczną oraz metodę konstrukcyjną.

Analiza i krytyka dotychczasowych opracowań tematycznych pomogła głębiej poznać działanie istniejącego systemu zaopatrywania w rakiety. Zastosowanie opracowanego schematu obserwacyjnego podczas ćwiczeń pozwoliło autorowi nie tylko zauważyć pewne nieprawidłowości w zakresie obiegu informacji operacyjno-taktycznych, lecz pozwoliło także zarysować sugestie na temat nowego modelu ich obiegu.

Metoda analizy dokumentów odegrała dużą rolę w badaniach, gdyż pozwoliła ocenić styl pracy służby uzbrojenia i elektroniki na szczeblach operacyjnych na podstawie potoku dokumentów wchodzących z ogniw podległych i dokumentów do nich wychodzących oraz na podstawie dokumentów wytwarzanych na potrzeby wewnętrzne.

Analiza logiczna zebranych faktów i spostrzeżeń umożliwiła wychwycenie zależności i powiązań istniejących między poszczególnymi elementami oraz między elementami a całością systemu. Zależności i powiązania te, były podstawą do uogólnień naukowych i wysunięcia własnej koncepcji rozwiązania problemu.

W ramach metody konstrukcyjnej ustalono model obiegu informacji operacyjno-taktycznych i opracowano wzory sformalizowanych dokumentów bojowych, które w znacznym stopniu przyczynią się do usprawnienia kierowania procesem zaopatrywania związków i oddziałów rakietowych w rakiety operacyjno-taktyczne i taktyczne.

Praca zawiera metodę działania służby uzbrojenia i elektroniki w okresie planowania działań, przygotowywania pierwszego uderzenia jądrowego frontu oraz w toku całej operacji. Wyjaśnia ona także, jak powinien wyglądać obieg informacji pomiędzy poszczególnymi ogniwami służby na szczeblach operacyjnych.

Autor niniejszej pracy zdaje sobie sprawę, że przedstawiony sposób rozwiązania problemu jest jednym z wielu możliwych i że praca nie wyczerpuje całkowicie szerokiej problematyki związanej z tematem. Rozumie, że niektóre zagadnienia potraktowane zostały marginesowo, w związku z czym w poszczególnych rozdziałach mogą się znaleźć pewne luki.

Niniejszą pracę autor traktuje jako skromną próbę osobistych badań oraz wieloletnich doświadczeń i przemyśleń w zakresie zaopatrywania wojsk operacyjnych w rakiety.

Za wszechstronną pomoc oraz stworzenie warunków do pracy nad tematem serdecznie dziękuję promotorowi gen.bryg. dr hab. Cz.Dędze.

Dziękuję płk dypl. mgr W.Zabłockiemu, który zachęcał do podjęcia pracy nad tematem.

Składam również serdeczne podziękowania oficerom Szefostwa Służby Uzbrojenia i Elektroniki, szefostw służby uzbrojenia i elektroniki OW oraz Katedry Wojsk Rakietowych i Artylerii ASG WP, którzy służyli mi swoim doświadczeniem i radą.

I. ANALIZA STRUKTURY ORGANIZACYJNEJ SYSTEMU KIEROWANIA ZAOPATRYWANIEM ZWIĄZKÓW I ODDZIAŁÓW RAKIETOWYCH W RAKIETY TAKTYCZNE I OPERACYJNO-TAKTYCZNE

Warunki prowadzenia współczesnych działań bojowych wpływają w istotny sposób na wymagania stawiane systemom kierowania i dowodzenia wojskami.

Z najważniejszych wymagań warunkujących pomyślne rezultaty operacji, a nawet całej wojny szczególnie ważnego znaczenia nabiera wysoka operatywność i ciągłość dowodzenia. Jest ona podyktowana wyjątkową dynamicznością i intensywnością działań bojowych, co z kolei powoduje zwiększenie zakresu prac sztabowych oraz znaczne skrócenie czasu na ich wykonanie. Operatywność tę można uzyskać wówczas, gdy cały system dowodzenia będzie charakteryzował się dobrze zorganizowaną, właściwie ukierunkowaną i zgraną działalnością oraz posiadał umiejętności w zakresie kompleksowego rozwiązywania w ograniczonym czasie całego szeregu wzajemnie ze sobą powiązanych zagadnień.

Istota ciągłości dowodzenia polega na takiej organizacji sił i środków dowodzenia, aby umożliwiały one dowódcom i sztabom wpływanie na przebieg działań bojowych oraz aby system dowodzenia był niezawodny i działał sprawnie w każdej sytuacji.

Dla zabezpieczenia ciągłości dowodzenia wojskami wymagane jest posiadanie racjonalnie rozmieszczonych, wyposażonych w sprawnie działającą łączność elementów systemu dowodzenia oraz ich właściwe przemieszczanie w toku działań bojowych.

Przepływ informacji określonymi kanałami pomiędzy wzajemnie powiązanymi elementami systemu, rozmieszczonymi na poszczególnych stanowiskach dowodzenia powinien pozwalać na ciągłą rejestrację stanów wszystkich ważnych jego ogniw, mających istotny wpływ na kompleksowe działanie całego systemu.

Prawidłowo działający system powinien także posiadać ściśle ograniczony zakres wymiany informacji, ustalone metody wychwytywania z dużej ilości przekazywanych danych - infor-

macji istotnych i mających kluczowe znaczenie oraz takie środki ich rejestrowania, przetwarzania i przekazywania do decydentów aby mogły służyć podejmowaniu optymalnych decyzji.

Obecnie rozpatrzymy strukturę organizacyjną systemu kierowania zaopatrywaniem związków i oddziałów rakietowych w rakiety taktyczne i operacyjno-taktyczne oraz poszczególne ogniwa tego systemu pod kątem wymagań stawianych współczesnym systemom kierowania i dowodzenia.

1. Ogniwa kierowania zaopatrywaniem w rakiety na szczeblu frontu.

Całokształtem przedsięwzięć związanych z technicznym przygotowaniem rakiet taktycznych i operacyjno-taktycznych oraz zaopatrywaniem w nie związków i oddziałów rakietowych kieruje służba uzbrojenia i elektroniki.

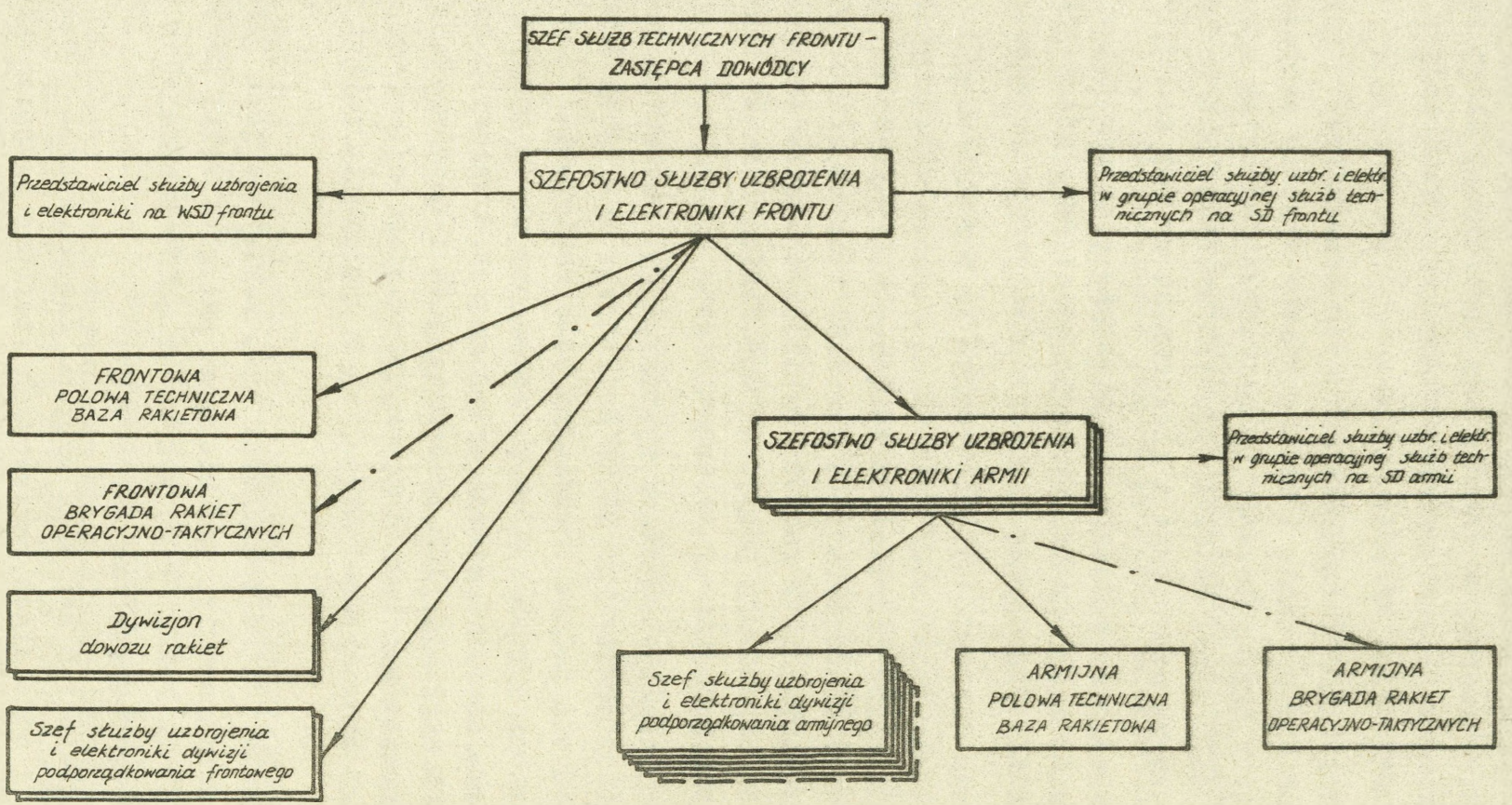
Dla realizacji tych przedsięwzięć służba uzbrojenia i elektroniki rozmieszcza swoje elementy kierowania na poszczególnych stanowiskach dowodzenia związków operacyjnych i taktycznych.

Strukturę organizacyjną systemu kierowania zaopatrywaniem w rakiety oraz skład jego elementów przedstawia schemat 1.

Na szczeblu frontu najważniejszym ogniwem decyzyjno-planistycznym łączącym i koordynującym działalność poszczególnych elementów całego systemu kierowania zaopatrywaniem w rakiety jest szefostwo służby uzbrojenia i elektroniki frontu /SSUiE/ podległe bezpośrednio szefowi służb technicznych - zastępcy dowódcy frontu. SSUiE frontu rozmieszcza się na kwatermistrzowskim stanowisku dowodzenia frontu /KSD/.

Komórką wiodącą szefostwa, wcielającą w życie decyzje szefa służby uzbrojenia i elektroniki frontu związane z zaopatrywaniem w rakiety jest oddział zaopatrzenia.

Ogniwem uzupełniającym SSUiE frontu, stanowiącym bardzo ważny element współdziałania z szefostwami rodzajów wojsk i służb oraz komórkami organizacyjnymi sztabu rozmieszczonymi na SD /szczególnie z zarządem operacyjnym i szefostwem wojsk

Schemat 1. Struktura organizacyjna systemu kierowania zaopatrywaniem w rakiety.

rakietowych i artylerii/ są przedstawiciele służby uzbrojenia i elektroniki wchodzący w skład grupy operacyjnej służb technicznych, która wraz z grupą operacyjną kwatermistrzostwa stanowi grupę operacyjną tyłów.

Ponadto dla informowania oficerów sztabu frontu przebywających na WSD o stanie i możliwościach systemu zaopatrywania w rakiety oraz położeniu technicznych jednostek rakietowych - na cały okres działań bojowych wyznacza się przedstawiciela służby uzbrojenia i elektroniki na WSD frontu.

Skład osobowy oddziału zaopatrzenia oraz przedstawicieli służby na SD i WSD frontu stanowią oficerowie oddziałów Szefostwa Służby Uzbrojenia i Elektroniki okresu pokojowego.

Ogniwem decyzyjno-planistycznym /w ograniczonym i ściśle określonym zakresie/ systemu kierowania zaopatrywaniem w rakiety oddziałów rakietowych związków taktycznych są także szefowie służby uzbrojenia i elektroniki tych związków. Planują oni zaopatrywanie w rakiety dywizjonów rakiet taktycznych, a także organizują przyjęcie dowożonych rakiet, ich techniczne przygotowanie i przechowywanie.

Zasadniczymi elementami wykonawczymi systemu zaopatrywania w rakiety podległymi SSUiE frontu są: dywizjony dowozu rakiet i frontowa polowa techniczna baza rakietowa.

Dywizjony dowozu rakiet przeznaczone są do przyjmowania z lotnisk, portów i stacji wyładowczych dowożonych do frontu rakiet i głowic, ich przechowywania i dostarczania do polowych technicznych baz rakietowych, a niekiedy wprost do brygad rakiet operacyjno-taktycznych i dywizjonów rakiet taktycznych.

Frontowa polowa techniczna baza rakietowa jest przeznaczona do przyjmowania, technicznego przygotowania, przechowywania i dowozu rakiet i głowic do związków i oddziałów rakietowych podporządkowania frontowego.

Przedłużeniem ramienia systemu zaopatrywania w rakiety w związkach i oddziałach rakietowych /zarówno podporządkowania frontowego jak i armijnego/ są techniczne pododdziały

rakietowe podległe dowódcom tych oddziałów i związków. Stanowią je:

- bateria techniczna i plutony obsługi technicznej - w brygadzie rakiet operacyjno-taktycznych;
- plutony obsługi technicznej - w dywizjonach rakiet taktycznych.

2. Ogniwa kierowania zaopatrywaniem w rakiety na szczeblu armii.

W armii, podobnie jak we froncie, całokształtem zagadnień związanych z zaopatrywaniem w rakiety związków i oddziałów rakietowych armii kieruje szefostwo służby uzbrojenia i elektroniki armii /SSUiE/ rozmieszczające się na kwatermistrzowskim stanowisku dowodzenia armii /KSD/.
Również pozostałe elementy decyzyjno-planistyczne systemu kierowania zaopatrywaniem w rakiety na szczeblu armii są odpowiednikami analogicznych ogniw występujących na szczeblu frontu, za wyjątkiem przedstawiciela służby na WSD, który na szczeblu armii nie występuje.

Bezpośrednim ogniwem kierującym zaopatrywaniem w rakiety na szczeblu armii zgodnie z decyzją szefa służby uzbrojenia i elektroniki armii - jest wydział zaopatrzenia SSUiE armii.

Elementem wykonawczym systemu, bezpośrednio podległym SSUiE armii jest armijna polowa techniczna baza rakietowa, która w odniesieniu do związków i oddziałów rakietowych podporządkowanych armii wykonuje takie same zadania jak FPTBR w odniesieniu do jednostek frontowych.

3. Zadania i przedsięwzięcia związane z kierowaniem zaopatrywaniem w rakiety.

Dla prawidłowej realizacji zadań związanych z zaopatrywaniem związków i oddziałów rakietowych w rakiety, dla poszczególnych ogniw organizacyjnych służby uzbrojenia i elektroniki spełniających w tym zakresie rolę elementów decyzyjno-planistycznych, ustalone zostały odpowiednie zakresy

obowiązków i odpowiedzialności oraz kanały przekazywania informacji.

Z formalnego punktu widzenia, istniejący w systemie kierowania zaopatrywaniem w rakiety podział obowiązków i odpowiedzialności zapewnia jego /tego systemu/ funkcjonowanie, jednakże w praktyce powoduje cały szereg trudności w czasie wykonywania zadań wynikających z przeznaczenia systemu.

Dla zobrazowania tych trudności wystarczy przeanalizować zakres obowiązków przyporządkowanych poszczególnym ogniwom w aspekcie ich możliwości i kompetencji. Rozważmy je na przykładzie ogniw szczebla frontowego.

Zgodnie z omówioną uprzednio strukturą organizacyjną systemu najważniejszymi jego ogniwami decyzyjno-planistycznymi na szczeblu frontu są: oddział zaopatrzenia SSUiE, przedstawiciele służby uzbrojenia i elektroniki w grupie operacyjnej służb technicznych na SD oraz przedstawiciel służby na WSD. Zapoznajmy się więc z zakresem obowiązków i odpowiedzialności tych ogniw organizacyjnych.
Instrukcja[x/] formułuje je następująco:

"Do obowiązków grupy operacyjnej SSUiE frontu należy:
- rozdział limitu rakiet na poszczególne armie i jednostki frontowe w oparciu o dane uzyskane z zarządu operacyjnego frontu i sztabu wojsk rakietowych i artylerii frontu i przekazywanie tych danych do oddziału zaopatrzenia SSUiE frontu;

- prowadzenie tabeli gotowości rakiet w oddziałach rakietowych frontu;

- przekazywanie do oddziału zaopatrzenia SSUiE frontu uzgodnionych ze sztabem wojsk rakietowych i artylerii i zatwierdzonych przez dowódcę danych odnośnie rozdziału rakiet i głowic nadchodzących do frontu;

- dawanie poleceń polowej technicznej bazie rakietowej odnośnie dowozu gotowych rakiet do frontowych oddziałów rakietowych;

---

x/ Instrukcja o organizacji i pracy służby uzbrojenia w warunkach polowych na szczeblu operacyjnym, Departament Uzbrojenia MON, Warszawa 1964, s.7-9.

- dawanie wytycznych polowej technicznej bazie rakietowej do opracowywania planu pracy bazy;

- przedstawianie szefowi służby uzbrojenia i elektroniki frontu propozycji odnośnie nowych rejonów rozmieszczenia polowej technicznej bazy rakietowej;

- informowanie przełożonych o stanie gotowości rakiet oraz o rejonach rozmieszczenia jednostek służby uzbrojenia i elektroniki;

- wprowadzanie w wyniku zachodzących zmian w sytuacji operacyjnej, korekt do planu zaopatrzenia wojsk w rakiety oraz przekazywanie tych danych do oddziału zaopatrzenia SSUiE frontu;

- prowadzenie ewidencji rakiet za poszczególne armie oraz związki taktyczne i oddziały frontowe;

- utrzymywanie stałej łączności z SSUiE frontu.

Do obowiązków oddziału zaopatrzenia SSUiE frontu należy:

- zaopatrywanie wojsk frontu w rakiety;
- prowadzenie ewidencji oraz sprawozdawczości rakiet;
- sprawowanie nadzoru nad pracą technicznych jednostek rakietowych;
- opracowywanie zarządzeń i wytycznych w sprawie przyjmowania, wydawania i przechowywania rakiet;
- opracowywanie planów zabezpieczenia wojsk frontu w rakiety;
- prowadzenie ewidencji transportów rakiet nadchodzących do frontu;
- opracowywanie planu przyjęcia i rozdziału rakiet nadchodzących do frontu."

Podczas studiowania literatury przedmiotu autor nie spotkał się z materiałami określającymi zakres obowiązków przedstawiciela służby uzbrojenia i elektroniki na WSD frontu. W praktyce przyjmuje się, że podstawowym zadaniem tegoż przedstawiciela jest przekazywanie zainteresowanym oficerom innych komórek sztabu frontu aktualnych danych dotyczących stanu i

możliwości zaopatrywania w rakiety, a także położenia technicznych jednostek rakietowych. Przyjmuje się ponadto, że w wyjątkowych wypadkach przedstawiciel ten może przejściowo kierować zaopatrywaniem w rakiety.

W zasadniczo odmienny sposób niż w cytowanej uprzednio instrukcji jest przedstawiony zakres obowiązków grupy operacyjnej służb technicznych na SD frontu /a więc także wchodzących w jej skład przedstawicieli służby uzbrojenia i elektroniki/ w innym oficjalnym wydawnictwie[x/].

"Podstawowym zadaniem grupy operacyjnej służb technicznych jest ciągłe informowanie sztabu służb technicznych o sytuacji operacyjnej, zbieranie /uzgadnianie w szefostwach rodzajów wojsk/ danych dotyczących zabezpieczenia technicznego i przekazywanie ich do sztabu, a niekiedy wprost do poszczególnych służb technicznych.

Ponadto grupa operacyjna przekazuje aktualne dane dotyczące działalności służb technicznych zarządowi operacyjnemu frontu i szefostwom rodzajów wojsk".

Należy stwierdzić, że w dotychczasowej praktyce ćwiczeń realizowano w zasadzie podział obowiązków przedstawiony w "Instrukcji o organizacji i pracy służby ...".

W przytoczonym wyżej podziale obowiązków pomiędzy poszczególne ogniwa organizacyjne systemu nie znalazły odbicia zagadnienia związane z zaopatrywaniem technicznych jednostek /PTBR/ i pododdziałów /baterii technicznych BROT/ rakietowych w rakietowe materiały napędowe. W praktyce uzgadniania tych przedsięwzięć z szefostwem służby MPS frontu dokonuje oddział zaopatrzenia SSUiE frontu.

Spróbujmy teraz przeanalizować kolejno zadania stojące przed grupą operacyjną SSUiE frontu. W rzeczywistości grupę tę w odniesieniu do spraw związanych z zaopatrywaniem w rakiety stanowi jeden oficer /określony w niniejszej pracy jako przedstawiciel służby uzbrojenia i elektroniki na SD /obciążony

---

x/ Zasady działania pionu technicznego wojsk operacyjnych i kierowania nimi, Biuletyn Informacyjny Nr 3/1973, s.18

ponadto obowiązkami w zakresie uzgodniania spraw związanych z zaopatrywaniem w amunicję.

W odniesieniu do zadania sformułowanego w obowiązkach jako rozdział limitu rakiet na poszczególne armie i jednostki frontowe - rola przedstawiciela suie na SD sprowadza się do przekazania do oddziału zaopatrzenia SSUiE danych w tym zakresie, zawartych w dyrektywie operacyjnej frontu, a uzyskanych w szefostwie wojsk rakietowych i artylerii frontu.

Kolejną grupę zadań, związanych z dawaniem polowej technicznej bazie rakietowej wytycznych i poleceń w zakresie opracowywania planu pracy bazy oraz dowozu gotowych rakiet do frontowych oddziałów rakietowych, należy traktować jako sprawowanie w odniesieniu do niej funkcji dowodzenia. Czynnikiem obniżającym operatywność dowodzenia w tym zakresie jest brak bezpośredniej łączności w ogniwie przedstawiciel suie na SD - polowa techniczna baza rakietowa.

Prowadzenie przez przedstawiciela suie na SD tabeli gotowości rakiet w oddziałach rakietowych frontu jest poważnie utrudnione ze względu na to, iż meldunki o stanie gotowości rakiet składane są do oddziału zaopatrzenia SSUiE, skąd następnie informacje zawarte w tych meldunkach przekazywane są na SD. Taki obieg informacji powoduje, że w momencie wprowadzania zmian w tabeli gotowości rakiet - często jest ona już nieaktualna.

Podziału nadchodzących do frontu rakiet i głowic na poszczególne związki operacyjne i jednostki frontowe dokonuje się przy współudziale sztabu wojsk rakietowych i artylerii w oparciu o zakres zadań wykonywanych przez wojska rakietowe w poszczególnych okresach operacji. Informacje o dokonanym podziale przekazane do oddziału zaopatrzenia SSUiE stanowią podstawę do opracowania planu przyjęcia i rozdziału rakiet nadchodzących do frontu.

Zadania związane z przedstawianiem szefowi służby uzbrojenia i elektroniki frontu propozycji odnośnie wyboru nowych rejonów rozmieszczenia polowej technicznej bazy rakietowej nie

ma głębszego uzasadnienia i w praktyce w czasie ćwiczeń nie jest realizowane. Spowodowane jest to tym, że prawidłowego wyboru nowego rejonu rozmieszczenia oraz rejonu zapasowego dla polowej technicznej bazy rakietowej można dokonać tylko w oparciu o konkretne położenie wojsk zobrazowane na mapie w zarządzie operacyjnym oraz uwzględnienie położenia zaopatrywanych związków i oddziałów rakietowych, a więc praktycznie tylko na SD. Faktycznego wyboru rejonów dokonuje się na SD i dane o nich przekazuje do oddziału zaopatrzenia SSUiE. W oparciu o te dane oraz uzgodnienia poczynione w zarządzie operacyjnym - oddział zaopatrzenia opracowuje wytyczne do planu przegrupowania bazy. W świetle przedstawionych faktów, zdaniem autora wytyczne te najkorzystniej byłoby opracować na SD.

Informowanie o stanie gotowości rakiet oraz o rejonach rozmieszczenia technicznych jednostek rakietowych jest realizowane w sposób ciągły w ramach współdziałania z szefostwem wojsk rakietowych i artylerii. Dane te mają istotne znaczenie podczas określania możliwości wykonywania zadań przez związki i oddziały rakietowe w określonym czasie.

Zgodnie z zawartymi w instrukcji obowiązkami, następnym zadaniem przedstawiciela suie na SD jest prowadzenie ewidencji rakiet za poszczególne armie oraz związki taktyczne i oddziały frontowe. Prawidłowa realizacja tego zadania wymaga ciągłej wymiany informacji i meldowania o zrealizowaniu dowozu, zużyciu bojowym, stratach rakiet oraz dokonanym manewrze rakietami. Autor reprezentuje pogląd, że do czasu wykonania pierwszego uderzenia jądrowego frontu przedstawiciel suie na SD obowiązkowo powinien prowadzić ewidencję rakiet i głowic za cały front z wyszczególnieniem stanów we wszystkich związkach i oddziałach rakietowych oraz w technicznych jednostkach rakietowych zarówno podporządkowania frontowego jak i armijnego. Uzasadnienie powyższego twierdzenia autor przedstawi w następnym rozdziale podczas omawiania zabezpieczenia w rakiety pierwszego uderzenia jądrowego frontu.

Utrzymywanie stałej łączności z SSUiE frontu jest realizowane w jawnych sieciach dowodzenia, co znacznie obniża operatywność wzajemnej wymiany informacji.

Ostatnim zadaniem przedstawiciela suie na SD jest wprowadzanie korekt do planu zaopatrzenia wojsk w rakiety. Potrzeba realizacji tego zadania spowodowana jest przede wszystkim zmianami sytuacji operacyjnej oraz koncepcji użycia wojsk rakietowych, a także aktualnym stanem gotowości bojowej związków i oddziałów rakietowych. Wszystkie niezbędne dane dla wprowadzania zmian w planie zaopatrzenia uzyskiwane są w szefostwie wojsk rakietowych i artylerii frontu, dlatego też zdaniem autora zarówno opracowywanie tego planu jak i jego korekta powinny być realizowane na SD frontu.

W dalszych rozważaniach zapoznamy się ze sposobem realizacji zadań zawartych w zakresie obowiązków oddziału zaopatrzenia SSUiE frontu, ujętych w uprzednio cytowanej instrukcji.

Otóż zadanie związane z kierowaniem zaopatrywaniem w rakiety jest realizowane przez oddział zaopatrzenia tylko w ogniwie: dywizjony dowozu rakiet - polowa techniczna baza rakietowa. Natomiast jak już mówiliśmy, w ogniwie: polowa techniczna baza rakietowa - związki i oddziały rakietowe, zaopatrywaniem kieruje przedstawiciel suie na SD.

Kolejną grupę zadań stanowią przedsięwzięcia związane z prowadzeniem ewidencji i sprawozdawczości rakiet i głowic. Ponieważ ewidencja taka jest niezbędna także szefostwu wojsk rakietowych i artylerii przy podejmowaniu decyzji o użyciu wojsk rakietowych, dlatego też zdaniem autora powinna być prowadzona na SD.

Opracowywanie planów zabezpieczenia wojsk frontu w rakiety i planu przyjęcia i rozdziału rakiet nadchodzących do frontu jest realizowane w oparciu m.inn. o dane uzyskiwane w szefostwie wojsk rakietowych i artylerii, dlatego też najkorzystniejsze byłoby wykonywanie tych prac planistycznych na SD.

Należy stwierdzić, że do zadań związanych z podejmowaniem decyzji można zaliczyć jedynie sprawowanie nadzoru nad pracą technicznych jednostek rakietowych oraz opracowywanie zarządzeń i wytycznych w zakresie przyjmowania, wydawania i przechowywania rakiet i głowic.

Z przeprowadzonych rozważań jednoznacznie wynika, że większość zadań /związanych z kierowaniem zaopatrywaniem w rakiety/ wymagających uzgodnień oraz podejmowania określonych decyzji realizowana jest przez przedstawiciela suie na SD. W obecnej strukturze systemu spełnia on funkcję organizatora współdziałania z zarządem operacyjnym, szefostwem wojsk rakietowych i artylerii oraz szefostwami wojsk inżynieryjnych, obrony przeciwlotniczej i chemicznych, a także funkcję decydenta w zakresie szeregu ważnych zagadnień, wbrew posiadanym kompetencjom i możliwościom. Wykonywanie tych zadań jest ponadto poważnie utrudnione z uwagi na brak odpowiednich środków łączności.

Przy istniejącym obecnie podziale obowiązków, rola oddziału zaopatrzenia SSUiE frontu sprowadza się w głównej mierze do działalności planistyczno-ewidencyjnej.

Dodatkowym utrudnieniem w kierowaniu zaopatrywaniem w rakiety jest brak wiążących ustaleń w zakresie sprawowania nadzoru przez służbę uzbrojenia i elektroniki w stosunku do baterii technicznej brygady rakiet operacyjno-taktycznych.

Ten stan rzeczy, a także szereg przyczyn omówionych uprzednio powoduje, że obecny system kierowania zaopatrywaniem w rakiety nie w pełni odpowiada aktualnym wymogom.

Obecna struktura systemu, zasady wykorzystania jego środków oraz posiadane środki łączności nie zapewniają wymaganej operatywności i ciągłości dowodzenia oraz racjonalnego wykorzystania sił.

4. W n i o s k i:

1. Dotychczasowy podział obowiązków pomiędzy ogniwa organizacyjne służby uzbrojenia i elektroniki oraz ich roz-

mieszczenie na poszczególnych stanowiskach dowodzenia stawiają pod znakiem zapytania możliwość wykonania wszystkich zadań w zakresie kierowania zaopatrywaniem w rakiety związków i oddziałów rakietowych.

2. Istnieje pilna potrzeba zmodyfikowania struktury organizacyjnej systemu. Autor uważa, że wszystkie ogniwa organizacyjne suie kierujące bezpośrednio zaopatrywaniem w rakiety powinny być rozmieszczone na SD zarówno we froncie jak i w armii. W takim przypadku, współdziałanie ze sztabem kwatermistrzostwa i szefostwem służby mps będzie można realizować za pośrednictwem grupy operacyjnej tyłów rozmieszczonej na SD.

3. Szczegółowego sprecyzowania wymagają zasady kierowania zaopatrywaniem w rakiety w odniesieniu do wszystkich ogniw organizacyjnych służby uzbrojenia i elektroniki zaangażowanych w jego realizację.

4. Radykalnej poprawy wymaga stan wyposażenia w środki łączności ogniw organizacyjnych suie kierujących zaopatrywaniem w rakiety.

II. ORGANIZACJA I KIEROWANIE ZAOPATRYWANIEM ZWIĄZKÓW I ODDZIAŁÓW RAKIETOWYCH W RAKIETY TAKTYCZNE I OPERACYJNO - TAKTYCZNE

Zgodnie z przyjętymi aktualnie poglądami i zasadami obowiązującej doktryny wojennej, każdy kraj posiada własne, opracowane w okresie pokoju plany operacyjne obejmujące ogólną koncepcję prowadzenia ewentualnych działań wojennych.

Plany te, oparte na posiadanych wiadomościach o ewentualnym przeciwniku oraz określonej przez autorów tych planów wizji przyszłej konfrontacji zbrojnej, a także odpowiednich założeniach doktrynalnych są bardzo ogólne i opracowane w sposób alternatywny. W miarę zmian zachodzących w strukturze organizacyjnej wojsk, w poglądach na sposoby prowadzenia działań bojowych /szczególnie przez potencjalnego przeciwnika/ oraz wprowadzania do wyposażenia wojsk coraz bardziej efektywnych środków walki - plany operacyjne są na bieżąco uaktualniane i korygowane.

Oparcie planów operacyjnych na przewidywaniach powoduje, że szereg szczegółów i zamierzeń tych planów można będzie skonkretyzować dopiero w oparciu o konkretną sytuację operacyjną. W związku z tym może zaistnieć konieczność wniesienia różnych, niekiedy bardzo istotnych poprawek zarówno w części operacyjnej, jak i materiałowo-technicznej planu.

Potwierdzeniem znaczenia jakie przywiązuje się do wnoszenia odpowiednich korektur do planów operacyjnych w oparciu o rzeczywistą sytuację operacyjną są poglądy specjalistów wojskowych krajowych[x/] i zagranicznych[xx/] prezentowane na łamach periodyków wojskowych.

---

x/ J.Cwetsch,Problemy dowodzenia na przełomie pokoju i wojny w czasie przesunięcia wojsk z głębi kraju do strefy działań bojowych,Myśl Wojskowa Nr 2/1964 /przypisy pkt 4/.

xx/ H.Reinhardt, Gedanken zu einem modernen Kriegsbild, Wehrkunde Nr 12/1963 /przypisy pkt 5/.

Z planami operacyjnymi ściśle powiązany jest plan operacyjnego rozwinięcia wojsk obejmujący całokształt przedsięwzięć związanych z osiągnięciem przez wojska pełnej gotowości bojowej, rozmieszczeniem ich w określonych rejonach lub ugrupowaniem na kierunkach przewidywanych działań bojowych.

W ramach operacyjnego rozwinięcia wojsk będzie realizowane także rozwinięcie elementów decyzyjno-planistycznych i wykonawczych systemu kierowania zaopatrywaniem związków i oddziałów rakietowych w rakiety taktyczne i operacyjno-taktyczne.

Zapoznajmy się teraz z właściwościami ich operacyjnego rozwinięcia.

1. Operacyjne rozwinięcie ogniw organizacyjnych systemu kierowania zaopatrywaniem w rakiety i technicznych jednostek rakietowych.

Utworzenie ogniw organizacyjnych systemu kierowania zaopatrywaniem związków i oddziałów rakietowych w rakiety na szczeblu frontu i armii następuje w drodze wydzielenia odpowiednich grup oficerów z istniejących w czasie pokoju na szczeblu MON i okręgów wojskowych - Szefostw Służby Uzbrojenia i Elektroniki. W ten sposób ukształtowany zostaje oddział zaopatrzenia - na szczeblu frontu i wydział zaopatrzenia - na szczeblu armii.

W skład tych ogniw organizacyjnych wyznaczani są oficerowie posiadający odpowiednie przygotowanie operacyjno-taktyczne i doskonale znający zasady technicznego przygotowania rakiet oraz zaopatrywania w nie jednostek rakietowych.

W warunkach pokojowych, stany osobowe tych komórek organizacyjnych szkolone są w zakresie sprawnego osiągania pełnej gotowości do realizacji zadań związanych z kierowaniem oraz w kierowaniu zaopatrywaniem w rakiety w różnych rodzajach działań bojowych.

Zabezpieczenie oddziału zaopatrzenia pod względem transportowym, bytowym, ochrony i środków łączności jest realizowane przez jednostki obsługi KSD frontu. Podobnie jest realizowane zabezpieczenie wydziału zaopatrzenia na szczeblu armii.

Razem z oddziałem /wydziałem/ zaopatrzenia, do rejonu operacyjnego rozwinięcia wojsk frontu /armii/ przybywają przedstawicielel suie wydzielani do grupy operacyjnej na SD frontu /armii/. Przedstawiciele ci udają się następnie na SD celem pełnienia swoich obowiązków.

Taka realizacja wydzielania przedstawicieli na SD powoduje znaczne opóźnienia w rozpoczęciu realizacji przedsięwzięć związanych z zaopatrywaniem wojsk w rakiety. W przypadku realizacji wniosku przedstawionego przez autora w poprzednim rozdziale, dotyczącego rozmieszczania na SD ogniw organizacyjnych suie realizujących zaopatrywanie w rakiety - problem ten zostanie automatycznie rozwiązany.

Operacyjne rozwinięcie technicznych jednostek rakietowych obejmuje przedsięwzięcia związane z osiąganiem przez nie pełnej gotowości bojowej, przegrupowaniem ich do rejonów wyjściowych lub na wyznaczone kierunki działań, zajęciem rejonów oraz osiągnięciem gotowości do technicznego przygotowania, przyjmowania i dowozu rakiet do związków i oddziałów rakietowych.

W warunkach pokojowych techniczne jednostki rakietowe znajdują się w stałej gotowości alarmowej oraz są w pełni wyposażone i ukompletowane. Ich operacyjne rozwinięcie, podobnie jak ogniw organizacyjnych systemu kierowania nimi, rozpocznie się w trybie alarmowym.

Przegrupowaniem technicznych jednostek rakietowych zarówno podporządkowania frontowego jak i armijnego z obszarów okręgów wojskowych do rejonów operacyjnego rozwinięcia wojsk kieruje Sztab Generalny przy pomocy personelu stref kierowania ruchem wojsk i organów OTK. Techniczne pododdziały rakietowe /bateria techniczna i plutony obsługi technicznej w brygadzie rakiet operacyjno-taktycznych oraz pluton obsługi technicznej w dywizjonie rakiet taktycznych/ osiągają pełną gotowość bojową i przegrupowują się w ramach macierzystych jednostek.

W zależności od zaistniałej sytuacji techniczne jednostki rakietowe mogą być przegrupowywane do rejonów operacyjnego rozwinięcia bezpośrednio z rejonów stałej dyslokacji lub też, z pośrednim zajmowaniem rejonów alarmowych. W każdym jednak przypadku obowiązujący je system alarmowy powinien umożliwiać sprawne opuszczenie garnizonów wraz z zapasem przechowywanych rakiet.

Zgodnie z obowiązującymi ustaleniami, urzutowanie rakiet w technicznych jednostkach oraz związkach i oddziałach rakietowych /zarówno podporządkowania frontowego jak i armijnego/ przedstawia się następująco:

- w polowej technicznej bazie rakietowej przechowuje się po jednej rakiecie operacyjno-taktycznej na każdą zaopatrywaną wyrzutnię rakiet operacyjno-taktycznych i po jednej rakiecie taktycznej na każdą zaopatrywaną wyrzutnię rakiet taktycznych;

- w brygadzie rakiet operacyjno-taktycznych i w dywizjonie rakiet taktycznych przechowuje się po jednej rakiecie na każdą posiadaną wyrzutnię.

Ponadto występujące na szczeblu frontu dwa dywizjony dowozu rakiet, oprócz posiadanych u siebie w czasie pokoju zapasów rakiet, podejmują na swoje środki transportowe cały zapas rakiet przechowywany centralnie w bazach stacjonarnych.

W ten sposób cały posiadany zapas rakiet wydzielany do wojsk frontu zewnętrznego, znajdzie się na środkach transportowych jednostek rakietowych frontu. Zapas ten powinien pokrywać potrzeby na operację frontową, a także umożliwiać odtworzenie urzutowania rakiet w związkach i oddziałach rakietowych na koniec operacji w ilości co najmniej jednej rakiety na każdą wyrzutnię.

Ze względu na to, że posiadany aktualnie w wojskach rakietowych zapas nie pokrywa potrzeb na operację frontową, dlatego też w toku operacji zajdzie konieczność dowozu rakiet do frontu z baz Zjednoczonego Dowództwa.

Rakiety przechowywane w technicznych jednostkach oraz

związkach i oddziałach rakietowych posiadają różny stopień gotowości[x/] i tak: w polowych technicznych bazach rakietowych i dywizjonach dowozu rakiet - rakiety operacyjno-taktyczne są niesprawdzone, a rakiety taktyczne w zasadzie przygotowane do łączenia z głowicami; w brygadach rakiet operacyjno-taktycznych - rakiety znajdują się w gotowości nr 6; w dywizjonach rakiet taktycznych - rakiety znajdują się w gotowości nr 5.

Podwyższanie stanów gotowości rakiet operacyjno-taktycznych znajdujących się w PTBR i BROT realizowane będzie w zależności od sytuacji operacyjnej - w rejonach alarmowych, podczas odpoczynków w marszu, ewentualnie w rejonach rozwinięcia. Jeżeli okres zagrożenia będzie trwał kilka dób - przedsięwzięcia te mogą być wykonywane w rejonach stałej dyslokacji.

Ujemną stroną podwyższania gotowości rakiet w rejonach stałej dyslokacji i alarmowych jest to, że odległości przewożenia transportem kołowym rakiet w określonych stanach gotowości są ograniczone, co może mieć istotne znaczenie przy przegrupowywaniu jednostek rakietowych do rejonów operacyjnego rozwinięcia położonych w znacznych odległościach. Po przekroczeniu tych ograniczeń zajdzie konieczność powtórnego wykonania prac związanych z technicznym przygotowaniem rakiet.

Dla realizacji przedsięwzięć związanych z podwyższaniem gotowości przechowywanych rakiet operacyjno-taktycznych - PTBR i BROT posiadają niezbędny zapas rakietowych materiałów napędowych /rmn/. Zaopatrywanie w rakietowe materiały napędowe w toku operacji realizowane będzie przez batalion zabezpieczenia rmn podległy szefostwu służby mps frontu - na zapotrzebowanie SSUiE frontu.

Najistotniejsze znaczenie w procesie podwyższania gotowości technicznych rakiet posiadają brygady montażu głowic.

---

x/ Charakterystyka stanów gotowości rakiet operacyjno-taktycznych i taktycznych oraz głowic - patrz przypisy pkt 6.

W istniejącej strukturze organizacyjnej - polowe techniczne bazy rakietowe nie posiadają organicznie w swym składzie ww. brygad. Na czas "W" przewiduje się wcielenie w skład każdej polowej technicznej bazy rakietowej brygady montażu głowic wydzielanej z Armii Radzieckiej. Brygady te będą wykonywały prace związane z technicznym przygotowaniem głowic do rakiet operacyjno-taktycznych i taktycznych a także będą dokonywały połączenia głowic z rakietami.

Przyjęcie brygad montażu głowic w skład polowych technicznych baz rakietowych może nastąpić w rejonach alarmowych, w czasie marszu do rejonów lub też w rejonach operacyjnego rozwinięcia wojsk.

Czas przyjęcia w skład PTBR brygad montażu głowic bedzie w zasadniczy sposób rzutował na osiągnięcie przez techniczne jednostki rakietowe pełnej gotowości do zaopatrywania związków i oddziałów rakietowych w rakiety.

Na zakończenie rozważań dotyczących operacyjnego rozwinięcia ogniw organizacyjnych systemu kierowania zaopatrywaniem w rakiety spróbujmy odpowiedzieć sobie na pytanie: jakie są możliwości tych ogniw w zakresie kierowania operacyjnym rozwinięciem technicznych jednostek rakietowych?

Otóż jak już uprzednio mówiliśmy, przegrupowaniem technicznych jednostek rakietowych do rejonów operacyjnego rozwinięcia wojsk kieruje Sztab Generalny w myśl odpowiedniego planu opracowanego w okresie pokojowym. Każda przegrupowująca się jednostka otrzymuje wyciąg z tego planu obejmujący zadanie z elementami marszu oraz zawierający informacje dotyczące zabezpieczenia marszu.

Meldunki o przebiegu realizacji zadań wynikających z tego planu /np. o przebiegu marszu, położeniu itp./ jednostki składają w ustalonych terminach do Sztabu Generalnego lub do dowództwa OW odpowiednio do podporządkowania.

Ponieważ z chwilą rozpoczęcia przemieszczania KSD frontu i armii organa służby uzbrojenia i elektroniki kierujące zaopatrywaniem w rakiety tracą możliwość wpływania na przebieg

osiągania pełnej gotowości bojowej przez techniczne jednostki rakietowe oraz na ich przegrupowanie, dlatego też wszelkie informacje w tym zakresie organa te mogą otrzymywać w zasadzie tylko za pośrednictwem Sztabu Generalnego lub SD dowództw okręgów wojskowych.

Sytuacja taka powoduje, że wszystkie przedsięwzięcia związane z podnoszeniem gotowości rakiet przechowywanych w technicznych jednostkach rakietowych muszą być jednoznacznie określone w planach osiągania pełnej gotowości bojowej przez te jednostki oraz konsekwentnie realizowane w trakcie ich operacyjnego rozwijania.

Szczegółowe informacje o każdej technicznej jednostce rakietowej w zakresie jej ukompletowania, wyposażenia oraz terminu przybycia do nakazanego rejonu można będzie uzyskać dopiero po przybyciu tych jednostek do rejonu operacyjnego rozwinięcia wojsk.

Przejęcie technicznych jednostek rakietowych przez frontowe i armijne ogniwa systemu kierowania zaopatrywaniem w rakiety nastąpi w zasadzie dopiero w rejonach wyjściowych do operacji. W szczególnych przypadkach możliwe jest także przejęcie tych jednostek w innych określonych rejonach lub na ustalonych rubieżach. W takich przypadkach dalsze przegrupowywanie tych jednostek będzie kierowane przez poszczególne ogniwa wspomnianego systemu.

2. <u>Planowanie zabezpieczenia związków i oddziałów rakietowych w rakiety</u>.

Skuteczna realizacja skomplikowanych zadań wykonywanych przez wojska rakietowe w operacji frontowej wymaga sprawnego i terminowego zaopatrywania ich w rakiety.

Zaopatrywanie to odbywa się na podstawie planu zabezpieczenia związków i oddziałów rakietowych w rakiety - opracowywanego przez służbę uzbrojenia i elektroniki. Na szczeblu frontu - w odniesieniu do zaopatrywania związków operacyjnych i jednostek frontowych - plan sporządza oddział zaopatrzenia SSUiE frontu. Analogiczny plan w odniesieniu do zaopatrywania

jednostek armijnych sporządza wydział zaopatrzenia SSUiE armii.

Dla opracowania ww. planów niezbędnym jest posiadanie przez ogniwa planistyczne szeregu danych wyjściowych, wśród których najważniejsze znaczenie posiada informacja o limicie rakiet na operację frontową i jego podziale.

Informacja o limicie i jego podziale stanowi podstawę, na której opiera się cała koncepcja realizacji zaopatrywania w rakiety związków i oddziałów rakietowych. Dlatego też, problem ten wymaga szerszego omówienia w aspekcie wniosków wypływających z niego dla ogniw kierujących zaopatrywaniem w rakiety.

Przydział /limit/ rakiet operacyjno-taktycznych i taktycznych na operację frontową określony jest w dyrektywie Sztabu Generalnego. Dyrektywa ta wraz z decyzją dowódcy frontu stanowi podstawę do sporządzenia planu użycia wojsk rakietowych i wynikającego z niego planu zabezpieczenia w rakiety.

W decyzji dowódcy frontu do operacji zawarta jest idea użycia broni jądrowej. Jednym z elementów rozwinięcia koncepcji użycia tej broni jest sposób podziału rakiet na zadania operacji oraz między związki operacyjne. W podjęciu tej decyzji bierze udział szef wojsk rakietowych i artylerii frontu przygotowując podstawowe propozycje bojowego wykorzystania wojsk rakietowych m.inn. dotyczące proponowanego podziału przydzielonego limitu rakiet.

Przejdźmy teraz do omówienia sposobu dokonywania podziału limitu rakiet.

Otóż na szczeblu frontu podziału przydzielonego na operację limitu rakiet dokonuje się z uwzględnieniem przypuszczalnego ugrupowania nieprzyjaciela, zadań i decyzji dowódcy frontu co do użycia broni jądrowej, stosunku sił i środków na początku operacji oraz sposobu uzyskania przewagi rakietowo-jądrowej w toku operacji. Cały limit rakiet dzieli się na zadania bliższe /w tym na pierwsze uderzenie jądrowe/ i dalsze frontu /po wcześniejszym wydzieleniu części rakiet do dyspo-

zycji dowódcy frontu/.

Ilość rakiet wydzielonych na zadanie bliższe frontu dzieli się między armie ogólnowojskowe oraz związki /oddziały/ rakietowe frontu, biorące udział w wykonaniu zadania bliższego. Natomiast pozostałą ilość rakiet /przeznaczoną na zadanie dalsze frontu/ dzieli się między poszczególne armie i frontowe związki /oddziały/ rakietowe dopiero przed przystąpieniem do realizacji zadania dalszego.

W większości przypadków we froncie na zadanie bliższe przeznacza się około 55-65%, na dalsze - 25-35% limitu, przeznaczając pozostałe 10% do dyspozycji dowódcy frontu.

Na szczeblu armii przydzielony limit dzieli się na zadania, na dni operacji i na związki taktyczne. Podczas podziału na zadania ilość rakiet przydzieloną armii dzieli się na zadanie bliższe i dalsze, a część z nich pozostawia do dyspozycji dowódcy armii. Na zadanie bliższe armii przeznacza się około 60-65% ogólnego przydziału, na zadania dalsze około 25-30%, a około 10% pozostawia się do dyspozycji dowódcy armii.

Ilość rakiet przeznaczoną na zadanie bliższe armii dzieli się następnie na poszczególne dni operacji /po uprzednim odjęciu rakiet przeznaczonych na pierwsze uderzenie jądrowe/. W końcowej fazie podziału, ilość rakiet taktycznych wydzielonych na pierwszy dzień operacji dzieli się pomiędzy związki taktyczne przewidziane do wykonywania zadań w tym dniu operacji. Przydział rakiet dla poszczególnych związków taktycznych na kolejne dni następuje w toku operacji w przeddzień danego dnia walki.

W zaprezentowanym wyżej podziale rakiet przydzielonych na operację frontową uzysadnione wątpliwości budzi pojęcie "rezerwa rakiet dowódcy frontu".

Otóż określenie "rezerwa rakiet" miałoby sens tylko wówczas, gdyby dowódca frontu dysponował określoną liczbą rakiet ponad limit ustalony na operację zaczepną frontu. Ponieważ w praktyce dowódca frontu takimi ilościami rakiet nie

dysponuje, dlatego też pojęcie to nie odpowiada realnej rzeczywistości.

Wydzielanie części limitu rakiet do dyspozycji dowódcy frontu nie można traktować jako "rezerwę rakiet", lecz należałoby nazywać "rezerwą z limitu rakiet na operację".

Jak już uprzednio mówiliśmy[x/], posiadany aktualnie w wojskach rakietowych frontu zapas rakiet nie pokrywa potrzeb na operację frontową, dlatego też uzupełnianie rakiet do wielkości limitu będzie realizowane w poszczególnych dniach operacji.

Taki stan rzeczy powoduje, że posiadane rakiety będą w pierwszej kolejności wykorzystane dla zabezpieczenia pierwszego uderzenia jądrowego frontu i pierwszych dni operacji. Zatem w rzeczywistych warunkach działań nie będzie można wydzielić i posiadać na początku operacji "rezerwy z limitu rakiet". Rezerwa ta będzie mogła być tworzona w praktyce dopiero po zrealizowaniu szeregu dowozów rakiet do frontu czyli w toku operacji, a często w końcowych jej dniach.

W świetle przedstawionych faktów nie posiadają racjonalnego uzasadnienia sformułowania zawarte w instrukcji[xx/] dotyczące "rezerwy rakiet".

"Plan dowozu gotowych rakiet do związków i oddziałów rakietowych sporządza się wspólnie z zarządem /oddziałem/ uzbrojenia frontu /armii/. ..., W planie tym podaje się również, kiedy zostaną przygotowane rakiety stanowiące rezerwę dowódcy frontu /armii/, gdzie będą przechowywane oraz ...,".

Zapoznajmy się teraz ze sposobem uzyskiwania przez służbę uzbrojenia i elektroniki szczebla frontowego i armijnego danych o limicie rakiet na operację frontową i jego podziale.

---

x/ Patrz s.35

xx/ Planowanie ogniowe i koordynowanie ognia przez sztab wojsk rakietowych i artylerii w operacji zaczepnej frontu, Biuletyn Informacyjny Nr 1/1967, s.13

Dokumentem dyrektywnym zawierającym niezbędne dane o limicie rakiet i jego podziale jest dyrektywa operacyjna frontu wraz z załącznikiem do niej.

Zgodnie z przyjętymi ustaleniami, z dyrektywą operacyjną zapoznawane jest tylko ściśle określone grono osób funkcyjnych. Szefostwo służby uzbrojenia i elektroniki frontu nie otrzymuje dyrektywy operacyjnej, a niezbędne dane dotyczące służby otrzymuje poprzez sztab służb technicznych.

Na podstawie udziału w szeregu ćwiczeniach sztabu frontu autor jest zdania, że taki sposób przekazywania danych znacznie opóźnia przystąpienie ogniw organizacyjnych służby uzbrojenia i elektroniki /kierujących zaopatrywaniem w rakiety/ do opracowywania planu zabezpieczenia w rakiety związków i oddziałów rakietowych.

Skrócenie czasu przekazywania informacji o limicie rakiet i jego podziale można osiągnąć drogą ich uzyskania bezpośrednio w szefostwie wojsk rakietowych i artylerii frontu, co w ostatnich latach jest w zasadzie praktykowane w czasie różnego rodzaju gier wojennych, treningów sztabowych i ćwiczeń.

Po uzyskaniu danych o podziale /przydzielonego na operację frontową/ limitu rakiet na poszczególne związki operacyjne oraz związki /oddziały/ rakietowe frontu, oddział zaopatrzenia SSUiE frontu opracowuje dla szefostw suie armii notatki o przydziale rakiet na operację armijną /w tym przydziału rakiet na pierwsze uderzenie jądrowe frontu/. Niezależnie od przekazania informacji o przydziale rakiet dla armii w pionie służby uzbrojenia i elektroniki, równolegle następuje przekazanie jej w pionie wojsk rakietowych w ogniwie sztab wojsk rakietowych i artylerii frontu - sztab wojsk rakietowych i artylerii armii.

Z chwilą otrzymania danych o limicie rakiet przydzielonych na operację frontową i jego podziale - oddział zaopatrzenia SSUiE frontu przystępuje do opracowywania planu zabezpieczenia w rakiety związków i oddziałów rakietowych. Oprócz tych informacji, danymi wyjściowymi przy sporządzaniu tego doku-

mentu są: stan rakiet w związkach i oddziałach rakietowych oraz technicznych jednostkach rakietowych; ilości głowic przejęte z brygadami montażu głowic w skład polowych technicznych baz rakietowych; awizowane dowozy rakiet i głowic do frontu oraz terminy ich realizacji.

Prawidłowo opracowany plan powinien być odzwierciedleniem przyjętej koncepcji zaopatrywania w rakiety i zawierać następujące informacje:

- limit rakiet na operację frontową i jego podział na zadania frontu oraz pomiędzy związki operacyjne i jednostki frontowe;
- stany rakiet i głowic w związkach i oddziałach rakietowych oraz w technicznych jednostkach rakietowych w poszczególnych armiach i we froncie;
- liczbę i rodzaj rakiet i głowic jaki należy dowieźć do frontu dla pokrycia przydzielonego limitu;
- wielkość awizowanych dowozów rakiet i głowic do frontu oraz terminy ich realizacji;
- sposób podziału pomiędzy dywizjony dowozu rakiet transportów rakiet i głowic nadchodzących do frontu w poszczególnych dniach operacji;
- liczbę i rodzaj rakiet i głowic dowożonych w poszczególnych dniach operacji do polowych technicznych baz rakietowych.

Wspomniane uprzednio notatki o przydziałach rakiet na operacje armijne dla każdej z armii oraz informacje o liczbie i rodzajach rakiet i głowic dowożonych w kolejnych dniach operacji odpowiednio do każdej z polowych technicznych baz rakietowych, stanowią dla wydziałów zaopatrzenia szefostw służby uzbrojenia i elektroniki poszczególnych armii podstawę do opracowania planu zaopatrywania w rakiety związków i oddziałów rakietowych armii.

Plan zaopatrywania w rakiety sporządzany na szczeblu armii powinien zawierać następujące informacje:

- limit rakiet na operację armijną z podziałem na zadania, w tym na pierwsze uderzenie jądrowe frontu;

- stany rakiet i głowic w poszczególnych związkach taktycznych armii oraz w armijnej brygadzie rakiet operacyjno-taktycznych i w armijnej polowej technicznej bazie rakietowej;

- potrzeby w zakresie pokrycia przydzielonego na operację armijną limitu rakiet;

- wielkości i terminy dowozów rakiet i głowic do armijnej polowej technicznej bazy rakietowej z frontu;

- przewidywany podział dowożonych do armijnej polowej technicznej bazy rakietowej rakiet taktycznych i głowic pomiędzy poszczególne związki taktyczne armii.

Kolejnym zagadnieniem rozwiązywanym w okresie planowania operacji przez ogniwa systemu kierowania zaopatrywaniem w rakiety jest planowanie przesunięć technicznych jednostek rakietowych.

Otóż planowanie to powinno odbywać się przy ścisłej współpracy z odpowiednimi organami sztabu frontu /armii/, decydującymi o wyborze rejonów dla technicznych jednostek rakietowych oraz o zabezpieczeniu przesunięcia pod względem drogowym, inżynieryjnym i obrony przeciwlotniczej.

Przesunięcia technicznych jednostek rakietowych należy planować w ten sposób aby nie wpływały one ujemnie na ciągłość zaopatrywania w rakiety związków i oddziałów rakietowych.

Oddział zaopatrzenia SSUiE frontu planuje tylko przesunięcia dywizjonów dowozu rakiet i frontowej polowej technicznej bazy rakietowej, nie planuje natomiast przesunięć armijnych polowych technicznych baz rakietowych. W odniesieniu do baz armijnych określa jednak warunki, w których powinny one posiadać gotowość do przyjmowania rakiet dowożonych ze szczebla frontu.

Przesunięcia armijnych polowych technicznych baz rakietowych planują wydziały zaopatrzenia SSUiE armii w analogiczny sposób jak to jest czynione na szczeblu frontu w odniesieniu do jednostek frontowych.

Przesunięcie frontowych technicznych jednostek rakietowych planuje się na cały okres wykonywania zadania bliższego frontu.

W planie przesunięć technicznych jednostek rakietowych uwidacznia się zasadnicze i zapasowe rejony ich rozwinięcia, drogi przemarszów i odległości do tych rejonów oraz przewidywany czas ich zajmowania w stosunku do momentu wybuchu wojny.

Oprócz realizacji omówionych uprzednio przedsięwzięć związanych z opracowywaniem planu zaopatrywania w rakiety i planowaniem przesunięć technicznych jednostek rakietowych, organa kierujące zaopatrywaniem powinny dokonać kalkulacji: czasu osiągnięcia gotowości przez podległe jednostki do zaopatrywania w rakiety związków i oddziałów rakietowych; sił i środków niezbędnych dla technicznego przygotowania rakiet i głowic oraz sił i środków transportowych wykorzystywanych dla dowozu rakiet.

Sprawne zaopatrywanie w rakiety wymaga z jednej strony szczegółowego ustalenia w okresie planowania operacji przedsięwzięć przewidzianych do realizacji, a z drugiej systematycznego ich korygowania i udokładniania stosownie do sytuacji przed rozpoczęciem i w toku operacji.

Realność opracowywanych planów będzie zależeć w dużej mierze od terminowego wnoszenia poprawek. W przypadku dużej ilości uzupełnień zmieniających zasadniczą treść planów może zaistnieć konieczność sporządzenia nowych planów.

Kolejnym problemem rozwiązywanym przez ogniwa systemu kierowania zaopatrywaniem w rakiety związków i oddziałów rakietowych jest planowanie i realizacja zabezpieczenia w rakiety pierwszego uderzenia jądrowego frontu[x/]. Ze względu na wagę problemu, niezbędnym jest omówienie sposobu opracowa-

---

x/ Pierwsze uderzenie jądrowe frontu - uderzenie maksymalną ilością środków /rakiet i samolotów/ przenoszenia ładunków jądrowych, wykonane na początku lub w toku operacji frontowej, według jednolitego planu zgranego w czasie i przestrzeni z planem uderzenia środkami strategicznymi. W odniesieniu do problematyki pierwszego uderzenia jądrowego frontu, w dalszych rozważaniach autor będzie zajmował się zagadnieniami zabezpieczenia udziału w tym uderzeniu wyłącznie wojsk rakietowych.

nia koncepcji przygotowania i wykonania pierwszego uderzenia jądrowego frontu oraz udziału przedstawiciela służby uzbrojenia i elektroniki w opracowywaniu tej koncepcji.

Koncepcja przygotowania i wykonania pierwszego uderzenia jądrowego frontu stanowić będzie podstawę do rozpoczęcia zaopatrywania w rakiety związków i oddziałów rakietowych przewidzianych do wykonania zadań w ramach tego uderzenia.

W dalszych rozważaniach zapoznamy się ogólnie z opracowywaniem koncepcji przygotowania i wykonania pierwszego uderzenia jądrowego frontu oraz szczegółowo z problemami związanymi z zabezpieczeniem w rakiety tego uderzenia.

3. Zabezpieczenie w rakiety pierwszego uderzenia jadrowego frontu.

Planowanie pierwszego uderzenia jądrowego frontu jest jednym z zasadniczych problemów rozwiązywanych przez sztab wojsk rakietowych i artylerii frontu w ramach ogólnego planowania operacyjnego organizowanego w okresie pokoju przez Sztab Generalny.

Podstawą do planowania pierwszego uderzenia jądrowego jest decyzja dowódcy frontu precyzująca zadania i przewidywany sposób użycia wojsk rakietowych w tym uderzeniu oraz dokładne wiadomości o nieprzyjacielu znajdującym się w pasie działania frontu, a szczególnie o jego środkach napadu jądrowego oraz innych ważnych obiektach, które planuje się zwalczać bronią rakietowo-jądrową.

Wynikiem prac planistycznych w tym zakresie jest plan pierwszego uderzenia jądrowego, będący graficznym zobrazowaniem koncepcji wykonania tego uderzenia, stanowiący jednocześnie część składową planu użycia wojsk rakietowych i artylerii.

Adekwatnie do tego planu szefostwo służby uzbrojenia i elektroniki frontu opracowuje w okresie pokojowym plan zaopatrywania w rakiety związków i oddziałów rakietowych przewidzianych do wykonania zadań w ramach pierwszego uderzenia jądrowego.

Należy tu zaznaczyć, że zarówno plan pierwszego uderzenia jądrowego jak i plan zaopatrywania w rakiety oparte są

na daleko idących przewidywaniach, których realność będzie zwiększała się w miarę rozwoju sytuacji polityczno-militarnej. Jest to wynikiem tego, że z chwilą rozpoczęcia operacji zachodzić będą ciągłe zmiany w ugrupowaniu wojsk nieprzyjaciela, zostaną wykryte nowe obiekty dotychczas nieplanowane do zwalczania, może zaistnieć sytuacja, że brak będzie potwierdzenia danych o obiektach planowanych do zwalczania w ramach pierwszego uderzenia jądrowego.

Sytuacja taka spowoduje, że plan pierwszego uderzenia jądrowego frontu będzie musiał być systematycznie uaktualniany /a w skrajnym przypadku nawet na nowo opracowany/, aż do czasu wykonania uderzenia. Oczywiście także plan zaopatrywania w rakiety wymagał będzie równoległej aktualizacji.

Odzwierciedleniem podobnych poglądów na temat realności opracowanego w czasie pokoju planu pierwszego uderzenia jądrowego frontu są sformułowania zawarte w instrukcjach[x/].

"Przy przeprowadzeniu operacji bez użycia broni jądrowej wykorzystanie wojsk rakietowych będzie posiadać szereg cech szczególnych.

Zaplanowane przegrupowanie wojsk rakietowych frontu dla wykonania pierwszego uderzenia jądrowego, będzie systematycznie udokładniać się, a grafik przygotowania i wykonania pierwszego uderzenia jądrowego będzie stale uaktualniany w związku z szybkimi zmianami położenia poprzednio zaplanowanych obiektów, wykryciem nowych obiektów, zmianami w składzie wojsk rakietowych wskutek możliwych strat, wprowadzenia do bitwy nowych związków i niezbędnym przegrupowaniem wojsk rakietowych.

Tak więc zmiany w planie pierwszego uderzenia jądrowego będą dokonywane już w toku rozpoczęcia operacji".

Zbliżony tok rozumowania można spotkać w artykułach zamieszczanych na łamach periodyków wojskowych[xx/].

---

x/ Zbiór materiałów operacyjno-strategicznych, Część VII, Użycie wojsk rakietowych i artylerii w operacji zaczepnej frontu, Sztab Generalny, Warszawa 1971, s.57

xx/ Zob.: Planowanie i organizacja wykonania pierwszego ude-

Spróbujmy teraz prześledzić sposób opracowywania koncepcji przygotowania i wykonania pierwszego uderzenia jądrowego frontu. Otóż w praktyce koncepcję tą opracowuje dowódca frontu przy współudziale szefa sztabu, szefa wojsk rakietowych i artylerii, dowódcy armii lotniczej oraz szefów zarządów operacyjnego i rozpoznawczego.

Innym stosowanym rozwiązaniem w tym zakresie może być organizowanie doraźnie lub na okres operacji - grupy planowania jądrowego[x/]. W skład takiej grupy mogą wchodzić przedstawiciele zarządów operacyjnego i rozpoznania, szefostwa wojsk rakietowych i artylerii, szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki, armii lotniczej i inni zależnie od aktualnych potrzeb.

Rozpoczęcie prac związanych z opracowywaniem koncepcji przygotowania i wykonywania pierwszego uderzenia jądrowego frontu następuje w czasie przeprowadzania przez dowódcę frontu analizy zadania zawartego w dyrektywie Sztabu Generalnego. W czasie tej analizy dowódca frontu będzie wypracowywał jednocześnie ogólny zarys zamiaru przeprowadzenia operacji i pierwszego uderzenia jądrowego frontu.

Ten ogólny zarys zamiaru zawierał będzie wiele elementów wątpliwych, wymagających wyjaśnienia, sprawdzenia i uściślenia przez różnych specjalistów, szczególnie odnośnie do udziału podległych im wojsk w wykonaniu pierwszego uderzenia jądrowego.

Efektem tych prac, po zweryfikowaniu przez dowódcę, będzie wstępna decyzja przeprowadzenia operacji zawierająca m.inn. koncepcję przygotowania i wykonania pierwszego uderzenia jądrowego frontu.

---

rzenia jądrowego frontu /na podstawie wniosków z ćwiczenia "LATO-74"/, Myśl Wojskowa nr 4/1974, s.133.

x/ Organizacja pracy sztabu oraz szefostw rodzajów wojsk i służb armii /frontu/ w warunkach polowych, Biuletyn Informacyjny nr 1/1975, s.29.

Na podstawie wstępnej decyzji podjętej przez dowódcę frontu sztab wojsk rakietowych i artylerii przystępuje do szczegółowego planowania pierwszego uderzenia jądrowego. W ramach tego planowania dokonuje się:

- wyznaczenia związków i oddziałów rakietowych, które wezmą udział w pierwszym uderzeniu jądrowym;
- wyboru mocy i wysokości wybuchów ładunków jądrowych w celu uzyskania wymaganego stopnia rażenia celów;
- określenia czasu rozwinięcia jednostek rakietowych w rejonach stanowisk startowych;
- ustalenia układu pierwszego uderzenia jądrowego;
- opracowania harmonogramu zaopatrywania związków i oddziałów rakietowych w ładunki jądrowe zgodnie z ustalonym układem pierwszego uderzenia jądrowego.

W czasie realizacji tych przedsięwzięć przedstawiciel służby uzbrojenia i elektroniki przekazuje w ramach współpracy sztabowi wojsk rakietowych i artylerii frontu następujące dane niezbędne do podejmowania decyzji:

- stan i gotowość rakiet w związkach i oddziałach rakietowych poszczególnych armii i frontu;
- położenie armijnych i frontowych technicznych jednostek rakietowych;
- stan i gotowość rakiet i głowic w armijnych i frontowych technicznych jednostkach rakietowych;
- kalkulację czasu niezbędnego dla doprowadzenia rakiet i głowic do określonych stanów gotowości i ich dowozu do wyznaczonych związków i oddziałów rakietowych.

W wyniku opracowania układu pierwszego uderzenia jądrowego przedstawiciel służby uzbrojenia i elektroniki uzyska w sztabie wojsk rakietowych i artylerii dane, z których jednoznacznie wynikała będzie koncepcja zabezpieczenia w rakiety tego uderzenia. Dane te będą obejmowały: ile i jakich rakiet i głowic /z wyszczególnieniem rodzaju i kilotonażu oraz kolejności ich dostarczania/ oraz w jakim czasie należy dowieźć do każdego związku i oddziału rakietowego wyznaczonego do wykonywania zadań w ramach pierwszego uderzenia jądro-

wego frontu.

Rozpatrzmy teraz, jak w istniejącej strukturze organizacyjnej systemu kierowania zaopatrywaniem w rakiety realizowane jest zabezpieczenie pierwszego uderzenia jądrowego frontu.

Ważnym czynnikiem determinującym sprawną realizację przedsięwzięć związanych z technicznym przygotowaniem i dowozem rakiet i głowic do związków i oddziałów rakietowych dla zabezpieczenia pierwszego uderzenia jądrowego jest posiadanie przez organa kierujące zaopatrywaniem informacji niezbędnych dla opracowania i wydania wytycznych do pracy polowych technicznych baz rakietowych.

Po uzyskaniu przez przedstawiciela służby uzbrojenia i elektroniki na SD frontu informacji o podziale rakiet przeznaczonych na pierwsze uderzenie jądrowe pomiędzy poszczególne związki i oddziały rakietowe - niezbędnym jest przekazanie tych informacji na KSD frontu do oddziału zaopatrzenia szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki.

W oparciu o te informacje oddział zaopatrzenia opracowuje zarządzenie dla frontowej polowej technicznej bazy rakietowej oraz przekazuje wydziałom zaopatrzenia SSUiE poszczególnych armii dane dotyczące zadań wykonywanych przez podległe im armijne polowe techniczne bazy rakietowe w zakresie zabezpieczenia pierwszego uderzenia jądrowego frontu.

Zarządzenie dla frontowej polowej technicznej bazy rakietowej powinno zawierać:

- ilości rakiet i głowic /z wyszczególnieniem rodzaju i stopnia gotowości/ jakie należy dowieźć do brygady rakiet operacyjno-taktycznych i poszczególnych dywizjonów rakiet taktycznych;
- terminy dowozu i punkty spotkania z przedstawicielami odbiorców;
- drogi dowozu rakiet i głowic.

Podobne zarządzenia dla armijnych polowych technicznych baz rakietowych opracowują wydziały zaopatrzenia szefostw sui poszczególnych armii.

Terminy odbioru i punkty spotkania z przedstawicielami poszczególnych związków i oddziałów rakietowych są uzgadniane /odpowiednio do ich podległości/ na szczeblu frontu i armii w ramach współpracy sztabu wojsk rakietowych i artylerii z szefostwem służby uzbrojenia i elektroniki.

Na podstawie otrzymanych zarządzeń polowe techniczne bazy rakietowe realizują techniczne przygotowanie nakazanych ilości rakiet i głowic i ich dowóz do związków i oddziałów rakietowych przewidzianych do wykonania zadań w ramach pierwszego uderzenia jądrowego.

Cechą charakterystyczną realizacji tego dowozu jest to, że w pierwszej kolejności do BROT i drt dowozi się tylko głowice /obowiązkowo w gotowości SG-5/ dla ukompletowania rakiet przechowywanych w tych jednostkach. Łączenie dowiezionych głowic z posiadanymi rakietami może być realizowane: w BROT - siłami baterii technicznej, plutonów obsługi technicznej i baterii startowych; w drt - siłami plutonu obsługi technicznej i baterii startowych. W następnej kolejności dowożone będą rakiety znajdujące się w zasadzie w gotowości nr 4.

Z powyższych rozważań jednoznacznie wynika, że czas dostarczenia głowic do związków i oddziałów rakietowych będzie w zasadniczy sposób rzutował na osiągnięcie przez te związki i oddziały gotowości do wykonywania zadań w ramach pierwszego uderzenia jądrowego frontu, a zwłaszcza w jego pierwszej salwie.

Przyjmując, że ramię dowozu z polowej technicznej bazy rakietowej do brygady rakiet operacyjno-taktycznych wynosi około 40 km, a do dywizjonów rakiet taktycznych - około 100 km /do drt działających na skrzydle armii może wynosić nawet 120 km/ i uwzględniając czynniki mające wpływ na realizację dowozów /np. stan dróg, stopień oddziaływania nieprzyjaciela, warunki meteorologiczne, porę dnia i roku itp/, można wyciągnąć wnioski, że na dowóz rakiet do brygady potrzeba 2-3 godziny, a do dywizjonów rakiet taktycznych - 5-6 godzin przy użyciu transportu samochodowego.

Z przedstawionych danych widać, że wystąpią znaczne dysproporcje czasowe w osiągnięciu gotowości przez brygadę rakiet operacyjno-taktycznych i dywizjony rakiet taktycznych.

Autor prezentuje pogląd, że wyeliminowanie tych dysproporcji jest możliwe poprzez zastosowanie transportu lotniczego /śmigłowców/ do dowozu rakiet i głowic /szczególnie głowic dla zabezpieczenia pierwszego uderzenia jądrowego/.

Możliwości oraz dane techniczne dotyczące przewozu rakiet i głowic transportem powietrznym ilustruje tabela 1[x/].

Tabela 1

Typ samolotu lub śmigłowca	Zasięg lotu w km przy maks.obciążeniu	Rodzaj rakiet i głowic			
		R-70		R-300	
		rakieta z głowicą	głowica	rakieta z głowicą	głowica
Śmigłowce:					
Mi-4	425	-	1	-	-
Mi-6	500	2	4	1	3
Mi-10	250	2	4	2	4
Samoloty:					
AN-8	3500	2	4	1	3
AN-12	2850	2	4	1	3

Jak wynika z powyższych danych, jeden wylot śmigłowca Mi-6 zabezpiecza przewóz 4 głowic do rakiet R-70, co w pełni pokrywa potrzeby dywizjonu rakiet taktycznych w zakresie ukompletowania rakiet przechowywanych w tym dywizjonie. Pokrycie potrzeb w tym zakresie wszystkich dywizjonów rakiet taktycznych w armii może zabezpieczyć jeden wylot dwóch kluczy śmigłowców Mi-6.

---

x/ Tabela opracowana na podstawie podręcznika "Użycie wojsk rakietowych i artylerii w walce i operacji", s.128

Uwzględniając czas na prace za i wyładowcze[x] głowic oraz przelot można stwierdzić, że sumaryczny czas dowozu głowic do dywizjonów rakiet taktycznych transportem lotniczym /z wykorzystaniem śmigłowców Mi-6/ zostanie skrócony do 2-2,5 godzin.

Zastosowanie transportu lotniczego pozwoli dywizjonom rakiet taktycznych osiągnąć gotowość do wykonywania zadań w ramach pierwszego uderzenia jądrowego frontu w tym samym czasie co brygady rakiet operacyjno-taktycznych.

Użycie śmigłowców do dowozu głowic do brygad rakiet operacyjno-taktycznych jest zdaniem autora nieekonomiczne i niecelowe ze względu na minimalne skrócenie czasu dowozu w stosunku do czasu dowozu transportem samochodowym /długie czasy prac za i wyładowczych przy małym ramieniu dowozu/.

Na marginesie przeprowadzonych rozważań warto podkreślić, że zagadnieniom wykorzystania transportu lotniczego do dowozu rakiet nadaje się dużą wagę w dokumentach dyrektywnych[xx] formułując je jako jedno z ważniejszych zadań szkoleniowych w okresie pokojowym dla służby uzbrojenia i elektroniki i technicznych jednostek rakietowych.

"Szefostwo Służby Uzbrojenia i Elektroniki doskonalić sposoby działania jednostek rakietowo-technicznych w warunkach silnego działania grup dywersyjnych i specjalnych, mając szczególnie na uwadze wykorzystanie transportu lotniczego przy zaopatrywaniu wojsk w rakiety z-z i z-p".

Z zaprezentowanych wyżej przez autora rozważań można wysnuć wniosek, że przy istniejącej strukturze organizacyjnej systemu zaopatrywania w rakiety - kierowanie zabezpieczeniem pierwszego uderzenia jądrowego w rakiety realizowane jest w sposób zdecentralizowany. Sprawowanie funkcji kierowania i prze-

---

x/ Normy czasu na wykonanie tych prac zawiera "Program przygotowania technicznych jednostek /pododdziałów/ rakietowych do wykonywania zadań bojowych", SSUiE MON, Warszawa 1969

xx/ Wytyczne organizacyjno-szkoleniowe dla Sił Zbrojnych PRL na 1976 rok, Inspektorat Szkolenia, Warszawa 1975, s.34

kazywanie informacji decyzyjnych odbywa się poprzez szereg ogniw pośrednich systemu, przy czym ogniwa te nie wpływają w istotny sposób na realizację ogólnej koncepcji zabezpieczenia w rakiety pierwszego uderzenia jądrowego wypracowanej na szczeblu frontu.

Nietrudno dostrzec, że przedstawiony model kierowania zaopatrywaniem w rakiety posiada szereg cech ujemnych, do których należy zaliczyć: długi czas przekazywania decyzji do organów wykonawczych systemu, konieczność kilkakrotnego kodowania i rozkodowywania informacji /zwiększa się możliwość popełnienia błędów/ oraz małą niezawodność systemu kierowania przy silnym oddziaływaniu przeciwnika, ze względu na dużą ilość ogniw pośrednich.

Autor jest zdania, że kierowanie zabezpieczeniem w rakiety pierwszego uderzenia jądrowego frontu powinno być scentralizowane na szczeblu frontu, a głównym organizatorem wszystkich przedsięwzięć związanych z planowaniem i realizacja tego zabezpieczenia - powinien być oddział zaopatrzenia szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki frontu.

Przy założeniu, że oddział ten będzie rozmieszczony na SD frontu a nie na KSD jak dotychczas - jego praca będzie przebiegała w sposób następujący. Po uzyskaniu w szefostwie wojsk rakietowych i artylerii frontu niezbędnych informacji o potrzebach w zakresie zabezpieczenia w rakiety poszczególnych związków i oddziałów rakietowych - oddział zaopatrzenia dokonuje niezbędnych kalkulacji czasowych dotyczących technicznego przygotowania i dowozu określonych ilości rakiet i głowic, opracowuje zarządzenia dla frontowej i armijnych polowych technicznych baz rakietowych oraz przekazuje te zarządzenia bezpośrednio poszczególnym bazom. W następnej kolejności przekazuje wydziałom zaopatrzenia szefostw służby uzbrojenia i elektroniki armii informacje zawarte w zarządzeniach dla podległych im baz.

Taki sposób kierowania i przekazywania informacji decyzyjnych wpłynie w istotny sposób na skrócenie czasu od podjęcia decyzji o zabezpieczeniu pierwszego uderzenia jądrowego

do zrealizowania dowozów rakiet i głowic.

Za słusznością przyjęcia scentralizowanego sposobu kierowania zabezpieczeniem w rakiety pierwszego uderzenia jądrowego przemawiają także zawarte w instrukcjach[x/] sformułowania, dotyczące centralizacji dowodzenia wojsk rakietowych na szczeblu frontu dla wykonania tego uderzenia.

"Centralizację dowodzenia wojskami rakietowymi na szczeblu frontu organizuje się z reguły dla wykonania najważniejszych z punktu widzenia frontu zadań, takich jak: pierwsze uderzenie jądrowe, wykonanie zmasowanych uderzeń, ...".

Podobne poglądy na temat centralizacji dowodzenia wojskami rakietowymi na okres pierwszego uderzenia przewijają się w artykułach zawartych w czasopismach wojskowych[xx/] jako wnioski z przeprowadzonych ćwiczeń.

"Doświadczenia dotychczas przeprowadzonych treningów i ćwiczeń, a zwłaszcza ćwiczenia "LATO-74" potwierdzają, że planowanie użycia broni jądrowej, a przede wszystkim pierwszego uderzenia jądrowego frontu, tak jak dotychczas musi być scentralizowane na szczeblu frontu. Front powinien być głównym organizatorem planowania i wykonania pierwszego uderzenia jądrowego".

Walka o uzyskanie przewagi rakietowo-jądrowej w pierwszej fazie wojny wymaga aby wysiłki wszystkich ogniw organizacyjnych zaangażowanych w planowanie, zabezpieczenie i wykonanie pierwszego uderzenia jądrowego frontu stanowiły sprzężoną jedność bez jakichkolwiek lub nawet o mniejszym jakościowo znaczeniu.

---

x/ Dowodzenie wojskami rakietowymi w toku operacji zaczepnej armii, Biuletyn Informacyjny Nr 1/1967, s.45

xx/ Planowanie i organizacja wykonania pierwszego uderzenia jądrowego frontu ..., op.cit. s.126

Bez właściwego rozwiązania spraw pierwszego uderzenia jądrowego we wszystkich wymienionych płaszczyznach - nie może być bowiem mowy o pomyślnym przebiegu działań wojennych i uchwyceniu inicjatywy operacyjnej.

Zewnętrznym wyrazem prawidłowego zrealizowania przedstawionych tu postulatów jest sprawne osiągnięcie przez wojska rakietowe pełnej gotowości do wykonania pierwszego uderzenia jądrowego frontu.

Zgodnie z przyjętymi ustaleniami gotowość tą wojska rakietowe powinny osiągnąć jeszcze przed rozpoczęciem działań zaczepnych dla wykonania uderzenia na początku operacji lub w toku jej trwania w zależności od czasu użycia broni jądrowej.

W wypadku rozpoczęcia działań bez użycia broni jądrowej utrzymywanie gotowości bojowej wojsk rakietowych wymagało będzie ciągłej realizacji przedsięwzięć związanych z uaktualnianiem planu pierwszego uderzenia jądrowego oraz zabezpieczeniem w rakiety związków i oddziałów rakietowych w myśl wprowadzonych zmian.

Podobny punkt widzenia na ten temat można spotkać w pracach naukowych krajowych specjalistów wojskowych[x/].

Jednym z ważniejszych wymagań stawianych organom kierowania zaopatrywaniem w rakiety w trakcie korekty planu będzie umiejętność dostosowania się do wytworzonej sytuacji. Pierwszym zadaniem tych organów będzie wypracowanie nowej koncepcji zabezpieczenia w rakiety oraz sprawna jej realizacja.

W związku z tym zajdzie konieczność dokonania manewru rakietami i głowicami. W zależności od ilości posiadanych we froncie rakiet i głowic oraz ich urzutowania w danej sytuacji, manewru tego trzeba będzie dokonać w ramach związku operacyjnego lub też w ramach frontu.

Ponieważ kierowanie zabezpieczeniem w rakiety pierwszego uderzenia jądrowego będzie realizowane w sposób scentralizo-

---

x/ płk prof.dr hab.J.Kaczmarek, op.cit. s.22-23, /Przypisy pkt 7/.

wany, dlatego też dokonywanie manewru rakietami do czasu wykonania tego uderzenia także powinno być kierowane przez szczebel frontowy.

Dla podjęcia decyzji o dokonaniu manewru rakietami i głowicami niezbędnym jest posiadanie przez ogniwa decyzyjne dokładnych danych o aktualnym stanie i urzutowaniu rakiet i głowic we wszystkich związkach, oddziałach i technicznych jednostkach rakietowych. Wymaga to prowadzenia na szczeblu frontu szczegółowej ewidencji rakiet i głowic /z wyszczególnieniem stanów w każdym związku i oddziale rakietowym oraz w każdej technicznej jednostce rakietowej/ oraz posiadania ustalonego modelu przekazywania meldunków i informacji w tym zakresie.

Niezależnie od omówionych wyżej podstawowych zagadnień dotyczących zabezpieczenia w rakiety pierwszego uderzenia jądrowego frontu, przedstawiciele służby uzbrojenia i elektroniki na SD /zarówno we froncie jak i w armiach/ powinni uzgodnić ze sztabami wojsk rakietowych i artylerii potrzeby w zakresie dowozu określonych rakiet /z podaniem rodzaju, kilotonażu i kolejności dostarczania/ do poszczególnych związków i oddziałów rakietowych dla zabezpieczenia realizacji zadań w kolejnych dniach operacji po wykonaniu pierwszego uderzenia jądrowego frontu.

W dalszej części rozważań zapoznamy się z problemami związanymi z zaopatrywaniem w rakiety związków i oddziałów rakietowych w toku operacji frontowej.

4. Zaopatrywanie w rakiety związków i oddziałów rakietowych w toku operacji frontowej.

Zgodnie z panującymi poglądami dotyczącymi ewentualnych sposobów rozpoczęcia i prowadzenia wojny, dla rozważań i dyskusji prowadzonych w literaturze wojskowej przyjmuje się dwa zasadnicze warianty wybuchu wojny. Pierwszy - to gwałtowny, nieoczekiwany wybuch wojny. Drugi natomiast wariant - przewiduje, że bezpośrednie starcie poprzedzone zostanie

dłuższym lub krótszym okresem narastania zagrożenia.

Pierwszy wariant wybuchu wojny jest mało prawdopodobny, dlatego też do dalszych rozważań przyjmiemy wariant drugi.

Kluczowe znaczenie dla przeanalizowania problemów dotyczących zaopatrywania w rakiety związków i oddziałów rakietowych w toku operacji będzie miał sposób prowadzenia operacji frontowej.

W zależności od czasu użycia broni masowego rażenia frontowa operacja zaczepna może rozpocząć się w warunkach obustronnego stosowania broni jądrowej lub też być rozpoczęta i prowadzona z wyłącznym użyciem środków konwencjonalnych, a ewentualne przejście do działań z użyciem broni jądrowej może nastąpić w toku jej trwania.

W każdym z przewidywanych wypadków warunki realizacji zaopatrywania związków i oddziałów rakietowych w rakiety będą mieć cały szereg wspólnych cech charakterystycznych, niemniej jednak wystąpią także cechy odrębne właściwe tylko dla określonego sposobu rozpoczęcia i prowadzenia operacji.

Poniżej autor przedstawi problemy związane z zaopatrywaniem w rakiety w toku operacji zaczepnej frontu z jednoczesnym zasygnalizowaniem cech charakterystycznych ich realizacji w poszczególnych sytuacjach.

Potrzeby związków i oddziałów rakietowych w zakresie ciągłego i sprawnego ich zaopatrzenia w rakiety stawiają przed organami kierującymi zaopatrywaniem i przed technicznymi jednostkami rakietowymi szereg zadań, których realizacja wpływać będzie w zasadniczy sposób na możliwości bojowe wojsk rakietowych.

Do zasadniczych zadań w tym zakresie realizowanych w toku operacji należy zaliczyć:

- ciągłą realizację przesunięć technicznych jednostek rakietowych;
- przyjmowanie i rozdział rakiet nadchodzących do frontu;
- techniczne przygotowanie i dowóz rakiet do związków

i oddziałów rakietowych zgodnie z ustalonymi potrzebami;

- zaopatrywanie polowych technicznych baz rakietowych i brygad rakiet operacyjno-taktycznych w rakietowe materiały napędowe;

- współpracę szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki z innymi szefostwami rodzajów wojsk w zakresie ochrony i obrony technicznych jednostek rakietowych;

- prowadzenie ewidencji i sprawozdawczości rakiet i głowic.

Przesunieć technicznych jednostek rakietowych w toku operacji dokonuje się celem zapewnienia ciągłości zaopatrzenia w rakiety związków i oddziałów rakietowych.

Jak już mówiliśmy, w okresie planowania operacji sporządzany jest plan przesunięcia technicznych jednostek rakietowych. Plan ten zawiera tylko podstawowe zagadnienia dotyczące przesuwania tych jednostek, a ponadto oparty jest w głównej mierze na przewidywanym przebiegu operacji.

Realizacja przesunięć poszczególnych jednostek w toku operacji uwarunkowana będzie konkretną sytuacją operacyjną, w której nastąpi szczegółowe sprecyzowanie warunków wykonania przedsięwzięć w tym zakresie.

Przejdźmy zatem do omówienia sposobu organizowania przesunięć i kierowania nimi w istniejącej strukturze organizacyjnej systemu zaopatrywania w rakiety.

Otóż w zakresie organizowania i kierowania przesunięciami technicznych jednostek rakietowych jesteśmy świadkami istnienia w różnego rodzaju instrukcjach i oficjalnych wydawnictwach szeregu obowiązujących ustaleń, często nie posiadających logicznego uzasadnienia. Szereg punktów tych ustaleń jest sprzecznych ze sobą i nasuwających poważne wątpliwości co do ich praktycznej realizacji.

Zacznijmy od ustaleń zawartych w "Instrukcji[x/] o organizacji i pracy służby uzbrojenia w warunkach polowych na szczeblu operacyjnym".

---

x/ Instrukcja o organizacji pracy służby uzbrojenia w warun-

Instrukcja ta zawiera stwierdzenia, że planowanie i organizowanie przegrupowania technicznych jednostek rakietowych należy do zakresu działalności służby uzbrojenia na szczeblu operacyjnym, a funkcję kierowania przegrupowaniem tych jednostek sprawuje szef uzbrojenia tego szczebla, któremu są one podporządkowane.

Ponadto stwierdza ona, że wszystkie przedsięwzięcia związane z przegrupowaniem technicznych jednostek rakietowych planuje oddział /zarząd/ uzbrojenia armii /frontu/ w porozumieniu ze sztabem wojsk rakietowych i artylerii armii /frontu/, oddziałem /zarządem/ operacyjnym sztabu armii /frontu/ i sztabem kwatermistrzostwa armii /frontu/.

Ta sama instrukcja następująco formułuje zadania związane z wyborem nowych rejonów rozmieszczenia dla polowych technicznych baz rakietowych:

"Rejony rozmieszczenia armijnej /frontowej/ polowej technicznej bazy rakietowej służba uzbrojenia powinna każdorazowo uzgodnić z oddziałem /zarządem/ operacyjnym sztabu armii /frontu/ i zastrzec je w sztabie kwatermistrzostwa armii /frontu/".

Podobne poglądy związane z organizacją przesunięć technicznych jednostek rakietowych w toku operacji zawiera inna instrukcja[x/].

"Przesunięcie technicznych jednostek rakietowych w toku działań organizuje zarząd /oddział/ uzbrojenia frontu /armii/ w ścisłym porozumieniu z zarządem /oddziałem/ operacyjnym, sztabem wojsk rakietowych i artylerii oraz ze sztabem kwatermistrzostwa frontu /armii/".

---

kach polowych na szczeblu operacyjnym, Departament Uzbrojenia MON, Warszawa 1964, s. 4,13,16 i 17.

x/ Organizacja i praca technicznych jednostek rakietowych w operacji zaczepnej frontu, Biuletyn Informacyjny nr 1 z 1967 r., s.215.

Aczkolwiek obie wymienione instrukcje zawierają podstawowe ustalenia dotyczące zasad organizacji i planowania przesunięć technicznych jednostek rakietowych, to jednak nie precyzują one zakresu i sposobu współpracy służby uzbrojenia z innymi ogniwami organizacyjnymi sztabu frontu i armii w tym zakresie, a także nie dają żadnego obrazu o skali trudności wyłaniających się podczas praktycznej realizacji powyższych przedsięwzięć.

Teraz z kolei zapoznamy się z ustaleniami dotyczącymi przesuwania technicznych jednostek rakietowych zawartymi w instrukcji[x/] traktującej o zasadach działania pionu technicznego wojsk operacyjnych.

Otóż instrukcja ta określa, że do zadań szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki frontu /armii/ należy przygotowanie propozycji co do rejonów rozwinięcia jednostek służby uzbrojenia i elektroniki /należy tu rozumieć także techniczne jednostki rakietowe/.

W tej samej instrukcji zawarte są inne sformułowania dotyczące rozpatrywanego problemu.

"W ramach współpracy z kwatermistrzostwem zastępca ds. technicznych lub szef sztabu służb technicznych - uzgadnia następujące problemy:

- rejony rozmieszczenia i sposób przesunięcia technicznych jednostek rakietowych oraz oddziałów służb technicznych".

Na podstawie przedstawionych materiałów zawartych w ostatniej z cytowanych instrukcji można stwierdzić, że funkcje związane z organizacją i planowaniem przesunięć technicznych jednostek rakietowych w toku operacji przejął od służby uzbrojenia i elektroniki pion techniki, który decyzje w tym zakresie wciela w życie poprzez swoje ogniwa organizacyjne

---

x/ Zasady działania pionu technicznego wojsk operacyjnych i kierowania nim, Biuletyn Informacyjny nr 3 z 1973 r., s.20 i 24

występujące na szczeblu frontu /sztab służb technicznych/ i armii /wydział koordynacji służb technicznych/.

Jak wynika ze sformułowań zawartych w przedstawionych instrukcjach, w chwili obecnej brak jest jednoznacznych ustaleń, kto jest odpowiedzialny za organizację i planowanie przesunięć technicznych jednostek rakietowych.

Taki stan rzeczy powoduje, że często w czasie ćwiczeń zagadnienia te są rozwiązywane bez uzgadniania z innymi szefostwami i komórkami sztabu frontu i armii, a rejony rozwinięcia i zapasowe dla polowych technicznych baz rakietowych i dywizjonów dowozu rakiet przyjmowane są na podstawie mapy bez uwzględnienia aktualnego położenia wojsk frontu i armii.

Autor stoi na stanowisku, że sprawa dotycząca przesuwania technicznych jednostek rakietowych w toku operacji powinna być bezwzględnie jak najszybciej rozwiązana, a podstawą do podjęcia odpowiednich decyzji w tym zakresie może być prezentowana praca. Nie do przyjęcia bowiem są zawarte w obowiązujących instrukcjach różnorakie i sprzeczne ze sobą ustalenia powodujące w praktyce cały szereg niedopowiedzeń i dwuznaczności.

Z doświadczeń /praktyki/ pracy sztabu frontu wynika jednoznacznie, że planowaniem i organizowaniem przesunięć technicznych jednostek rakietowych, a także kierowaniem przesunięciami tych jednostek powinny się zajmować tylko szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki szczebla frontowego i armijnego /w odniesieniu do podległych sobie jednostek/ przy ścisłej współpracy z innymi ogniwami organizacyjnymi sztabu frontu i armii, przy czym zakres tej współpracy powinien być ściśle sprecyzowany.

Odstępstwa od tej zasady, jak to niejednokrotnie miało miejsce podczas przeprowadzonych ćwiczeń, będą powodować nieporozumienia i zamieszczanie organizacyjne, co w konsekwencji może zakłócić ciągłość zaopatrywania w rakiety związków i oddziałów rakietowych.

Przejdźmy teraz do opisu proponowanego przez autora modelu pracy szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki frontu podczas planowania i organizowania przesunięć technicznych jednostek rakietowych w toku operacji frontowej. Podczas omawiania tych zagadnień autor omówi jednocześnie ich realizację na szczeblu armii.

Zasadniczy wpływ na konieczność dokonywania i czas realizacji przesunięć technicznych jednostek rakietowych w toku operacji zaczepnej frontu wywiera aktualne położenie i przesuwanie związków i oddziałów rakietowych zaopatrywanych w rakiety przez te jednostki. Przesuwanie polowych technicznych baz rakietowych powoduje z kolei potrzebę dokonywania przesunięć dywizjonów dowozu rakiet, zaopatrujących te bazy w rakiety i głowice dowożone do frontu z baz Zjednoczonego Dowództwa.

Ze względu na pewną specyfikę występującą podczas organizowania przesunięć polowych technicznych baz rakietowych i dywizjonów dowozu rakiet, autor omówi kolejno zakres prac wykonywanych w odniesieniu do każdej z tych jednostek.

Przykładowy model pracy szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki związany z przesuwaniem polowej technicznej bazy rakietowej obejmuje wykonanie następujących czynności według niżej podanej kolejności:

1. Uzyskanie w szefostwie wojsk rakietowych i artylerii informacji o czasie przesuwania poszczególnych związków i oddziałów rakietowych, a także o rejonach przewidywanych do zajęcia przez te jednostki;
2. Dokonanie w oparciu o informacje uzyskane w szefostwie wojsk rakietowych i artylerii wyboru rejonu rozwinięcia i rejonu zapasowego /rejonów zapasowych/ dla polowej technicznej bazy rakietowej.
3. Uzgodnienie z zarządem /oddziałem/ operacyjnym wybranych rejonów dla bazy, czasu dokonywania przesunięcia oraz drogi jej przemarszu.
4. Zastrzeżenie uzgodnionych rejonów w zarządzie /oddziale/ operacyjnym.

5. Opracowanie wytycznych do przesunięcia polowej technicznej bazy rakietowej w oparciu o uzgodnienia poczynione w zarządzie /oddziale/ operacyjnym.

6. Przekazanie wytycznych do przesunięcia polowej technicznej bazie rakietowej.

7. Kontrolę realizacji przesunięcia bazy.

8. Informowanie sztabu wojsk rakietowych i artylerii o nowym rejonie rozmieszczenia bazy i czasie dokonywania przesunięcia.

Za przyjęciem proponowanego modelu pracy szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki przemawia fakt, że przedstawia on sobą logiczny ciąg powiązania następujących po sobie czynności i ich wzajemne uwarunkowania, a wymodelowana kolejność i zakres działań opracowane zostały na podstawie analizy dotychczasowego sposobu rozwiązywania tego zagadnienia na szczeblu armii i frontu.

Praktyczne zastosowanie przedstawionego modelu działania może wyglądać następująco:

Po podjęciu przez szefa wojsk rakietowych i artylerii decyzji dotyczących wyboru rejonów i czasu przesuwania podległych mu związków i oddziałów rakietowych oraz uzgodnieniu tych przedsięwzięć z zarządem /oddziałem/ operacyjnym, szefostwo służby uzbrojenia i elektroniki w oparciu o te decyzje przystępuje do planowania i organizowania przesunięć polowej technicznej bazy rakietowej.

Na podstawie informacji o przesunięciach związków i oddziałów rakietowych oraz aktualnym położeniu wojsk zobrazowanym na mapie w zarządzie /oddziale/ operacyjnym, szefostwo suie dokonuje wyboru nowego rejonu rozwinięcia i rejonu zapasowego dla polowej technicznej bazy rakietowej. Po dokonaniu wyboru rejony te oraz czas i drogę przesuwania bazy do nich uzgadnia się z zarządem /oddziałem/ operacyjnym.

Uzgadnianie spraw związanych z wyborem rejonów dla polowej technicznej bazy rakietowej tylko z zarządem /oddziałem/

operacyjnym autor uzasadnia tym, że rejony te położone są w ugrupowaniu wojsk operacyjnych, a nie w obszarze /strefie/ tyłów frontu /armii/.

Autor prezentuje pogląd, że szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki armii i frontu powinny posiadać zagwarantowane pierwszeństwo przy wyborze rejonów dla polowych technicznych baz rakietowych /podobnie jak szefostwa wojsk rakietowych i artylerii w odniesieniu do rejonów dla związków i oddziałów rakietowych/, a wybrane rejony stawać się zastrzeżonymi i być nanoszone na mapę w zarządzie /oddziale/ operacyjnym sztabu frontu /armii/.

Kolejną czynnością szefostwa suie jest opracowanie wytycznych do przesunięcia bazy. Wytyczne te powinny obejmować: rejon rozwinięcia i rejon zapasowy, drogi przesunięcia do tych rejonów, czas rozpoczęcia i zakończenia marszu po tych drogach, czas osiągnięcia gotowości do pracy po zajęciu rejonu rozwinięcia oraz siły i środki przydzielone do ochrony i obrony bazy w czasie marszu.

Przekazanie polowej technicznej bazie rakietowej wytycznych do przesunięcia będzie się odbywało najczęściej technicznymi środkami łączności z wykorzystaniem sformalizowanych dokumentów bojowych, a kontrola realizacji przesunięcia bazy sprawowana będzie w oparciu o przedstawiane meldunki o rozpoczęciu i zakończeniu przesuwania.

Końcowym etapem zamykającym pracę szefostwa suie związaną z przesuwaniem polowej technicznej bazy rakietowej jest przekazanie sztabowi wojsk rakietowych i artylerii informacji o nowym rejonie rozmieszczenia bazy oraz czasie jego osiągnięcia. Dane te przekazywane są na roboczo w ramach współpracy obu szefostw.

W odniesieniu do przesuwania w toku operacji frontowej dywizjonów dowozu rakiet, przykładowy model pracy szefostwa suie frontu proponowany przez autora powinien obejmować następujące czynności według niżej podanej kolejności:

1. Uzyskanie w sztabie kwatermistrzostwa frontu danych o wy-

dzielonych stacjach wyładowczych, lotniskach, lądowiskach i portach przeznaczonych dla odbioru rakiet i głowic dowożonych do frontu.

2. Dokonanie w oparciu o te dane oraz informacje o położeniu polowych technicznych baz rakietowych wyboru nowych rejonów dla każdego z dywizjonów.

3. Uzgodnienie i zastrzeżenie w sztabie kwatermistrzostwa frontu wybranych rejonów, czasu dokonywania przesunięć poszczególnych dywizjonów oraz dróg przemarszu.

4. Opracowanie wytycznych do przesunięcia dla każdego z dywizjonów i przekazanie im tych wytycznych.

5. Kontrolę realizacji przesunięć dywizjonów.

Jak wynika z przedstawionego modelu, uzgadnianie spraw związanych z przesuwaniem dywizjonów dowozu rakiet realizowane jest przez szefostwo suie ze sztabem kwatermistrzostwa frontu. Wynika to z faktu, że rejony rozwinięcia tych jednostek znajdują się w obszarze tyłów frontu.

Praktyczne stosowanie modelu działania będzie wyglądało podobnie jak w odniesieniu do przesuwania polowych technicznych baz rakietowych, a opracowywane wytyczne do przesunięcia obejmowały będą te same zagadnienia.

Reasumując rozważania dotyczące przesuwania technicznych jednostek rakietowych w toku operacji autor ma nadzieję, że przedstawione modele działania szefostw suie nie pozostaną tylko w sferze teoretycznych rozważań, lecz będą przedmiotem codziennej praktyki.

Przyjmowanie i rozdział rakiet i głowic nadchodzących do frontu ma duże znaczenie dla prawidłowości realizacji zaopatrywania w rakiety związków i oddziałów rakietowych w toku operacji.

Pomimo dużej wagi problemu, w obowiązujących instrukcjach został on potraktowany bardzo ogólnie i przedstawiony jako jedno z zadań stojących przed oddziałem zaopatrzenia

szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki frontu.

Aktualnie obowiązująca instrukcja[x/] ujmuje to zadanie następująco:

"Do obowiązków oddziału zaopatrzenia szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki frontu należy:

- opracowywanie planu przyjęcia i rozdziału rakiet nadchodzących do frontu".

To lakoniczne sformułowanie nie wyjaśnia co powinien obejmować wspomniany plan, w oparciu o jakie dane powinien być opracowywany, jakie czynniki wpływają na praktyczną realizację tego planu i jak ta realizacja wygląda w toku operacji frontowej.

W dostępnej literaturze przedmiotu oraz publikacjach zamieszczanych na łamach periodyków wojskowych autor także nie napotkał żadnego teoretycznego opracowania, w którym w wyczerpujący sposób omówiony byłby rozpatrywany problem.

Powyższy stan rzeczy skłonił autora do wypełnienia istniejącej w tej materii luki poprzez przedstawienie własnego poblądu na ten temat.

Otóż zgodnie z istniejącą strukturą organizacyjną, na szczeblu frontu występują dwa dywizjony dowozu rakiet, których zasadniczym zadaniem jest przyjmowanie dowożonych do frontu rakiet i głowic, a następnie dowóz tych rakiet i głowic do poszczególnych polowych technicznych baz rakietowych /w szczególnych przypadkach także do brygad rakiet operacyjno-taktycznych/.

Przyjmując, że dywizjony te będą w sumie zaopatrywały trzy armie oraz jednostki frontowe, najkorzystniejszy podział zadań wyglądałby w ten sposób, że jeden z nich zaopatrywałby

---

x/ Instrukcja o organizacji i pracy służby uzbrojenia w warunkach polowych na szczeblu operacyjnym, Departament Uzbrojenia MON, Warszawa 1964, s.9.

jedną armię pierwszorzutową i jednostki frontowe, a drugi - jedną armię pierwszorzutową i armię drugorzutową.

Taki podział zadań uwarunkowany jest aktualnym wyposażeniem tych jednostek w sprzęt transportowy do poszczególnych typów rakiet występujących w przewidywanych do zaopatrywania związkach operacyjnych i jednostkach frontowych.

Jak już mówiliśmy, w okresie planowania zabezpieczenia w rakiety związków i oddziałów rakietowych sporządzany jest plan obejmujący m.inn. przewidywany sposób podziału transportów rakiet i głowic nadchodzących do frontu w poszczególnych dniach operacji pomiędzy dywizjony dowozu rakiet.

Plan ten opracowany jest na podstawie ogólnej koncepcji użycia wojsk rakietowych w operacji i ich zaopatrywania w rakiety. Dlatego też, ujęte w tym planie zamierzenia i czynności będą mogły być szczegółowo sprecyzowane i przekazane do realizacji dopiero w oparciu o realia rozwijającej się sytuacji.

Z zaprezentowanego przez autora podziału zadań wynika, że w operacji zaczepnej frontu każdy z dywizjonów należy rozwijać i przesuwać na kierunku działania zaopatrywanej przez niego armii pierwszorzutowej, z uwzględnieniem położenia stacji wyładowczych, portów i lotnisk przeznaczonych do przyjmowania dowożonych do frontu rakiet i głowic.

Spróbujmy teraz odpowiedzieć sobie na pytanie, jak powinna wyglądać praca oddziału zaopatrzenia szefostwa suie podczas organizowania przyjmowania rakiet i głowic dowożonych do frontu?

Na wstępie rozważań należy podkreślić, że praca ta rozpocznie się z chwilą uzyskania w sztabie wojsk rakietowych i artylerii frontu danych o podziale limitu rakiet przydzielonych na operację frontową pomiędzy związki operacyjne i jednostki frontowe.

Na podstawie tych danych oraz informacji o aktualnym urzutowaniu rakiet w technicznych jednostkach rakietowych i związkach i oddziałach rakietowych określa się potrzeby posz-

czególnych związków operacyjnych i jednostek frontowych w zakresie dowozu rakiet w toku operacji.

Z chwilą otrzymania informacji ze Sztabu Generalnego o realizacji dowozu rakiet i głowic do frontu /z podaniem rodzaju i ilości oraz miejsca i terminu dostarczenia/ oddział zaopatrzenia powinien przystąpić do wypracowywania decyzji dotyczącej przyjęcia awizowanego transportu przez dywizjony dowozu rakiet.

Podjęcie ostatecznej decyzji w tym zakresie musi być poprzedzone dokonaniem niezbędnych uzgodnień ze sztabem wojsk rakietowych i artylerii frontu, dotyczących głównych zadań wykonywanych przez związki i oddziały rakietowe poszczególnych armii w kolejnych dniach operacji.

Wnioski z tych zadań będą stanowiły podstawę do określenia kolejności zaopatrywania związków operacyjnych i jednostek frontowych, przy czym kolejność ta wyraźnie wskazywać będzie, który z dywizjonów powinien przyjąć na swoje środki transportowe przybyły do frontu transport rakiet i głowic.

W określonej sytuacji może mieć miejsce także taki wariant rozwiązania, że przybyły do frontu transport rakiet i głowic będą przyjmowały obydwa dywizjony zgodnie z podziałem dokonanym przez oddział zaopatrzenia.

Po wypracowaniu decyzji o przyjęciu transportu przez określony dywizjon lub o podziale transportu pomiędzy dywizjony, ważnym zadaniem stojącym przed oddziałem zaopatrzenia będzie sprawdzenie aktualnie posiadanych przez dywizjon /dywizjony/ możliwości transportowych. Może się bowiem zdarzyć taka sytuacja, że przewidziana do przyjęcia przez dywizjon ilość rakiet i głowic będzie przewyższać możliwości transportowe jego środków.

Dlatego też należy mieć na uwadze fakt, że w określonej sytuacji część etatowo posiadanych środków transportowych będzie realizowała planowy dowóz rakiet i głowic do polowych technicznych baz rakietowych, część będzie w trakcie powrotu do jednostki, a tylko pozostałą część będzie można wykorzys-

tać do przyjęcia transportu.

Kolejnym zadaniem realizowanym przez oddział zaopatrzenia będzie opracowanie zarządzenia dotyczącego przyjęcia transportu oraz przekazanie tego zarządzenia wykonawcom.

Zarządzenie to powinno obejmować następujące ustalenia:

- miejsce przyjęcia transportu z podaniem stacji wyładowczej portu lub lotniska;

- ilość rakiet i głowic przewidzianych do przyjęcia przez dywizjon;

- czas przybycia transportu;

- drogi marszu po odbiór rakiet i z rakietami.

Ponadto zarządzenie to może zawierać polecenie dotyczące realizacji dowozu określonej ilości rakiet i głowic do ustalonego odbiorcy bezpośrednio z rejonu przyjęcia transportu.

Otrzymane przez dywizjon zarządzenie jest zasadniczym dokumentem na podstawie którego sztab dywizjonu będzie szczegółowo planować wszystkie zadania związane z przyjęciem określonego transportu rakiet i głowic.

Techniczne przygotowanie i dowóz rakiet do związków i oddziałów rakietowych zgodnie z ustalonymi potrzebami ma zasadnicze znaczenie w całokształcie przedsięwzięć realizowanych przez techniczne jednostki rakietowe w toku operacji. Jest to bez wątpienia jeden z kluczowych problemów, sposób rozwiązania którego będzie uzależniony od czasu użycia broni jądrowej w toku operacji.

Pierwszym zadaniem realizowanym w ramach dowozu rakiet do związków i oddziałów rakietowych jest zabezpieczenie w rakiety pierwszego uderzenia jądrowego frontu. W dalszych rozważaniach nie będziemy się zajmowali tym zagadnieniem, gdyż jego specyfika została omówiona w poprzednim punkcie niniejszego rozdziału.

Spróbujmy teraz zapoznać się z właściwościami zaopatry-

wania wojsk rakietowych w warunkach prowadzenia działań bez użycia broni jądrowej.

W takiej sytuacji, po rozpoczęciu działań związki i oddziały rakietowe przewidziane do wykonywania zadań w ramach pierwszego uderzenia jądrowego zostaną zaopatrzone w odpowiednią liczbę rakiet /z uwzględnieniem mocy ładunku/ wynikającą z opracowanego układu tego uderzenia. Rakiety te będą znajdowały się: w pododdziałach startowych - na wyrzutniach, a w pododdziałach technicznych - na środkach transportowych.

Niezależnie od tego, polowe techniczne bazy rakietowe będą dokonywały technicznego przygotowania posiadanych rakiet i głowic.

W miarę realizacji tych prac, sukcesywnie będą dowożone gotowe rakiety do poszczególnych związków i oddziałów rakietowych.

Autor jest zdania, że dowozy te powinny być realizowane aż do czasu utworzenia w brygadach rakiet operacyjno-taktycznych i dywizjonach rakiet taktycznych urzutowania rakiet zapewniającego wykonanie przewidzianych zadań w ramach pierwszego uderzenia jądrowego oraz posiadanie w tych jednostkach po jednej rakiecie na wyrzutnię po wykonaniu uderzenia.

Techniczne przygotowanie rakiet należy przerwać z chwilą, gdy ilość przygotowanych rakiet wystarczy na pokrycie potrzeb pierwszego uderzenia jądrowego i jednego-dwóch dni operacji.

Zbliżony punkt widzenia na temat prezentowanych tu rozważań można spotkać w oficjalnych wydawnictwach[x/] obejmujących problematykę użycia wojsk rakietowych w działaniach prowadzonych bez użycia broni jądrowej.

---

x/ Cechy charakterystyczne operacji zaczepnej frontu /armii/ prowadzonej w warunkach zagrożenia bronią masowego rażenia, Biuletyn Informacyjny nr 1/1965 /Przypisy pkt.8/

W przypadku gdy działania rozpoczną się bez użycia broni jądrowej i nastąpi przejście do działań z jej użyciem, mogą zaistnieć dwie zasadnicze sytuacje rzutujące na sposób zaopatrywania w rakiety związków i oddziałów rakietowych. Pierwsza z nich to taka - gdy wojska rakietowe osiągną gotowość do wykonania pierwszego uderzenia jądrowego frontu zanim broń jądrowa zostanie użyta. Druga natomiast - gdy wojska rakietowe gotowości tej nie uzyskają lub też będą w trakcie jej uzyskiwania.

W pierwszej sytuacji wojska rakietowe wezmą udział w wykonaniu pierwszego uderzenia jądrowego, a dalsze ich zaopatrywanie w rakiety wynikało będzie z zadań stojących przed poszczególnymi związkami i oddziałami rakietowymi w kolejnych dniach operacji.

W drugiej sytuacji wojska rakietowe będą mogły wziąć udział tylko w zmasowanych uderzeniach jądrowych, W tym przypadku, niezależnie od stopnia zrealizowania planowanych dowozów rakiet dla zabezpieczenia pierwszego uderzenia jądrowego, koncepcja dalszego zaopatrywania w rakiety ulegnia zasadniczej zmianie stosownie do wynikłej sytuacji.

W obydwu wymienionych sytuacjach zachodzi konieczność szczególnie starannego określenia i skoordynowania poszczególnych czynności realizowanych przez oddział zaopatrzenia szefostwa suie w ramach kierowania technicznym przygotowaniem i dowozem rakiet do jednostek rakietowych.

Najważniejszym przedsięwzięciem w tym zakresie jest właściwa współpraca organów służby uzbrojenia i elektroniki ze sztabami wojsk rakietowych i artylerii zarówno na szczeblu frontu jak i armii.

Ponieważ zakres tej współpracy na szczeblu frontu jest w zasadzie taki sam jak na szczeblu armii, dlatego też przedstawione poniżej rozważania będą dotyczyły obydwu wymienionych tu szczebli operacyjnych.

W świetle wymagań stawianych systemowi kierowania zaopatrywaniem w rakiety współpraca ta powinna przebiegać nas-

tępująco:

Przedstawiciel służby uzbrojenia i elektroniki przekazuje sztabowi wojsk rakietowych i artylerii dane o aktualnym stanie i gotowości rakiet i głowic znajdujących się w polowej technicznej bazie rakietowej /a na szczeblu frontu dodatkowo w dywizjonach dowozu rakiet/ oraz rejonie rozmieszczenia bazy.

Uwzględniając możliwości produkcyjne polowej technicznej bazy rakietowej[x/] w zakresie technicznego przygotowania rakiet i głowic przedstawiciel ten opracowuje tabelę obrazującą ilościowe narastanie w czasie gotowych rakiet /w gotowości nr 4/ taktycznych i operacyjno-taktycznych.

Przyjmując za podstawę podjęcia decyzji zadania stojące przed brygadą rakiet operacyjno-taktycznych i dywizjonami rakiet taktycznych oraz wykorzystując uzyskane informacje i opracowaną tabelę - sztab wojsk rakietowych i artylerii ustala:

- ile i jakich rakiet /z podaniem mocy ładunku/ oraz w jakiej kolejności należy dowozić poszczególnym związkom i oddziałom rakietowym;

---

x/ W rozważaniach autor pominął możliwości baterii technicznej brygady rakiet operacyjno-taktycznych w zakresie technicznego przygotowania rakiet ponieważ zgodnie z panującymi poglądami przyjmuje się, że możliwości te będą wykorzystane w zasadzie tylko w procesie przygotowywania rakiet do pierwszego uderzenia jądrowego frontu. Ewentualne wykorzystanie mocy produkcyjnych baterii technicznej brygady w toku operacji wymagałoby zrealizowania do niej dowozu rakiet, gotowych głowic i rakietowych materiałów napędowych, co w świetle posiadanych przez polową techniczną bazę rakietową możliwości w zakresie technicznego przygotowania rakiet - jest niecelowe i trudne do realizacji.
Przewiduje się natomiast wykorzystanie baterii technicznych brygad do wykonywania sprawdzeń i przeglądów okresowych rakiet i głowic znajdujących się w tych brygadach.
Ponadto baterie te stanowią rezerwę "mocy produkcyjnej" w wypadku zaistnienia strat i zniszczeń w PTBR.

- terminy i miejsca przekazania rakiet brygadzie rakiet operacyjno-taktycznych i poszczególnym dywizjonom rakiet taktycznych.

Kolejnym przedsięwzięciem będzie uzgodnienie z zarządem /oddziałem/ operacyjnym dróg przewidywanych do wykorzystania dla realizacji dowozów rakiet.

Z zasad rozwijania polowej technicznej bazy rakietowej wynika, że dla dowozu rakiet /szczególnie do dywizjonów rakiet taktycznych/ trzeba będzie korzystać zarówno z dróg dofrontowych jak i rokadowych, co przy ciągłym ruchu wojsk po tych drogach może powodować szereg trudności w czasie realizacji dowozów.

W przekonaniu autora, ranga zaopatrywania w rakiety w całokształcie przedsiewzięć rzutujących bezpośrednio na możliwości wykonywania zadań przez wojska rakietowe wymaga priorytetowego potraktowania kolumn dowożacych rakiety i zagwarantowania im pierwszeństwa przy korzystaniu z dróg.

Uzgodnienia dokonane ze sztabem wojsk rakietowych i artylerii oraz z zarządem /oddziałem/ operacyjnym będą stanowiły dla oddziału /wydziału/ zaopatrzenia podstawę do opracowania zarządzenia dotyczącego technicznego przygotowania i dowozu rakiet.

Zarządzenie to powinno obejmować następujące dane:

- ilość rakiet /z wyszczególnieniem rodzaju, stopnia gotowości oraz mocy ładunku/, którą należy przygotować dla poszczególnych związków i oddziałów rakietowych;

- kolejność przygotowywania i dowozu rakiet;

- czas i miejsca przekazywania dowożonych rakiet poszczególnym dywizjonom rakiet taktycznych i brygadzie rakiet operacyjno-taktycznych;

- drogi wydzielone do wykorzystania dla realizacji dowozów;

- rejony rozmieszczenia punktów obsługi technicznej zaopatrywanych dywizjonów rakiet taktycznych oraz rejony roz-

mieszczenia baterii technicznej i punktów obsługi technicznej zaopatrywanej brygady rakiet operacyjno-taktycznych;

- siły i środki przydzielone dla ochrony kolumn.

W czasie uzgadniania spraw związanych z organizacją dowozów rakiet ważne znaczenie posiada ustalenie miejsc przekazania rakiet zaopatrywanym związkom i oddziałom rakietowym.

W dotychczasowej praktyce ćwiczeń przyjmuje się, że rakiety dowożone będą do miejsc spotkania, przy czym miejsca te są ustalane na szczeblach armii i frontu /w odniesieniu do podporządkowanych jednostek/ w ramach współpracy sztabu wojsk rakietowych i artylerii z szefostwem służby uzbrojenia i elektroniki.

Nieco inne rozwiązanie tego problemu zawiera jedna z obowiązujących instrukcji[x/] w odniesieniu do przekazywania rakiet dowożonych do dywizjonów rakiet taktycznych.

"Rakiety z-z dowozi się bezpośrednio do POT drt lub do rejonu stanowisk baterii. W czasie działań bojowych, przy częstej zmianie rejonów, rakiety można dowozić do ustalonych miejsc spotkania lub do polowego składu amunicji dywizji".

Autor sugeruje aby przyjąć jako zasadę, że rakiety dowozi się do ustalonych miejsc spotkania, przy czym w przypadku nieprzybycia przedstawiciela odbiorcy obowiązkiem dowódcy kolumny dowożącej rakiety byłoby dowiezienie tych rakiet do podanego w zarządzeniu rejonu rozmieszczenia plutonu obsługi technicznej dywizjonu /w brygadzie rakiet operacyjno-taktycznych - ewentualnie do rejonu baterii technicznej/.

Na marginesie prowadzonych rozważań należy zaznaczyć, że techniczne przygotowanie i dowóz rakiet do związków i oddziałów rakietowych w sensie wykonawczym przedstawia sobą złożony kompleks przedsięwzięć, na którego realizację poważny wpływ wywierać będzie oddziaływanie nieprzyjaciela.

---

x/ Instrukcja o organizacji i pracy służby uzbrojenia i elektroniki w warunkach polowych na szczeblu taktycznym, Szefostwo SUiE, Warszawa 1975, s.22

Według poglądów dowództwa NATO[x/] na użycie broni jądrowej w ewentualnej wojnie, jednym z zasadniczych obiektów przewidzianych do zwalczania bronią jądrową jest system zaopatrzenia materiałowo-technicznego oraz jednostki posiadające ładunki jądrowe.

Przyjęty charakter oddziaływania nieprzyjaciela spowoduje niewątpliwie znaczne trudności w realizacji dowozów rakiet do związków i oddziałów rakietowych w toku operacji przy wykorzystaniu transportu samochodowego.

Oczywiście część tych trudności można wyeliminować poprzez wykorzystanie transportu powietrznego /szczególnie śmigłowców/ dla dowozu rakiet.

Podobną tendencję dotyczącą szerszego wykorzystania transportu powietrznego dla dowozu zaopatrzenia materiałowego można zaobserwować w innych armiach świata[xx/]. Przy szybkim rozwoju śmigłowców transportowych przewiduje się, że w niedalekiej przyszłości mogą one stać się jednym z zasadniczych środków szybkiego przerzutu zaopatrzenia do wojsk.

Z wykorzystaniem śmigłowców transportowych dla dowozu rakiet wiąże się szereg przedsięwzięć organizacyjnych i wykonawczych, które autor przedstawi poniżej.

Zgodnie z obowiązującą instrukcją[xxx/], regulującą między innymi zasady wykorzystania transportu lotniczego dla przerzutu techniki bojowej i środków materiałowych, organizatorem tych przerzutów w odniesieniu do rakiet jest szef służby uzbrojenia i elektroniki.

Potrzeby w zakresie przerzutów powietrznych rakiet przedstawia się dowódcy związku operacyjnego, który podejmuje

---

x/ Zasady użycia broni jądrowej w siłach zbrojnych NATO, Sztab Generalny-Zarząd II, Wwa 1972, /Przypisy pkt 9/.

xx/ gen.płk K.Abramow,gen.prof.dr I.Żernosiek,Tyły wojsk lądowych we współczesnych operacjach,Wojennaja Mysl nr2 /1975, /przypisy pkt 10/.

xxx/ Zasady użycia lotnictwa wojsk lądowych w działaniach bojowych,Dowództwo Wojsk Lotniczych,Poznań 1976,s.27-28.

decyzję dotyczącą przydziału niezbędnej ilości śmigłowców transportowych.

W oparciu o podjętą decyzję oddział /wydział/ zaopatrzenia ustala następujące dane:

- którym związkom i oddziałom rakietowym, w jakim terminie oraz ile i jakich rakiet należy dostarczyć;

- czas i miejsce przygotowania rakiet do załadowywania /miejsce lądowiska/;

- siły i środki wydzielone do załadowywania rakiet do śmigłowców;

- ilość śmigłowców przydzielonych dla realizacji przerzutu.

Dane te w postaci zarządzenia przekazuje się następnie polowej technicznej bazie rakietowej do realizacji.

Kolejnym zadaniem oddziału /wydziału/ zaopatrzenia jest ustalenie w porozumieniu ze sztabem wojsk rakietowych i artylerii rejonów /lądowisk/ przekazania rakiet poszczególnym związkom i oddziałom rakietowym.

Końcowym etapem prac związanych z organizowaniem przerzutów rakiet transportem powietrznym jest postawienie zadania dla pułku śmigłowców transportowych. Zadanie to opracowuje sztab armii lotniczej przy współudziale oddziału /wydziału/ zaopatrzenia.

W zadaniu należy określić:

- lądowisko załadowania;

- odbiorców rakiet;

- termin przybycia śmigłowców na lądowisko załadowania /kolejność przbywania śmigłowców/;

- rejony /lądowiska/ przekazania rakiet;

- trasy lotu;

- rodzaj i ilość rakiet.

Podsumowując rozważania na temat technicznego przygotowywania i dowozu rakiet do związków i oddziałów rakietowych należy stwierdzić, że realizacja każdego z omówionych przed-

się wziąć zarówno natury organizatorskiej jak i wykonawczej będzie się odbywała w sposób ciągły przez cały okres trwania operacji frontowej, według ściśle ustalonego cyklu kierowania.

Przedstawiony powyżej przez autora cykl kierowania w tym zakresie opracowany został na podstawie ćwiczeń przeprowadzonych na przestrzeni szeregu lat z organami kierującymi zaopatrywaniem w rakiety oraz z technicznymi jednostkami rakietowymi.

Zaopatrywanie polowych technicznych baz rakietowych i i brygad rakiet operacyjno-taktycznych w rakietowe materiały napędowe jest nieodzownym warunkiem prawidłowego przebiegu procesu technicznego przygotowywania rakiet.

Praktyczna realizacja tego zaopatrywania w warunkach współczesnych działań bojowych może jednak nastręczać pewne trudności, będące przede wszystkim wynikiem braku wiążących ustaleń w tym zakresie, dotyczących sposobu współpracy szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki z szefostwem służby mps.

Spróbujmy zatem ustalić, jak powinna wyglądać ta współpraca i jak w czasie operacji frontowej przebiegać będzie zaopatrywanie w rakietowe materiały napędowe.

Jak wiadomo, polowe techniczne bazy rakietowe i brygady rakiet operacyjno-taktycznych w okresie pokojowym posiadają odpowiednią ilość rakietowych materiałów napędowych /rmn/ wystarczającą do napełnienia rakiet przechowywanych w tych jednostkach. Natomiast dla rakiet przechowywanych centralnie oraz w dywizjonach dowozu rakiet, a także dla rakiet dowożonych do frontu w trakcie operacji w ramach przydzielonego limitu - rakietowe materiały napędowe są przechowywane i przewożone przez wyspecjalizowaną jednostkę występującą na szczeblu frontu, a mianowicie przez batalion zaopatrzenia rmn podległy szefostwu służby mps frontu.

Ponieważ rmn znajdują się w batalionie zaopatrzenia rmn,

a ich użytkownikiem są polowe techniczne bazy rakietowe i baterie techniczne brygad rakiet operacyjno-taktycznych, dlatego też wszystkie przedsięwzięcia w zakresie zaopatrywania w rmn muszą być zsynchronizowane w czasie i przestrzeni w ramach współpracy służby uzbrojenia i elektroniki z szefostwem służby mps frontu.

Analiza tej współpracy, dokonana przez autora na podstawie długoletniego uczestnictwa w ćwiczeniach sztabu frontu prowadzi do sprecyzowania wniosku, że przebiega ona /ta współpraca/ w sposób nieuporządkowany i nieformalny.

Ten stan rzeczy powoduje trudności organizacyjne w zakresie terminowego zaopatrywania w rakietowe materiały napędowe, co w konsekwencji może prowadzić do opóźnień w zaopatrywaniu w rakiety brygad rakiet operacyjno-taktycznych.

Zdaniem autora współpraca szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki frontu z szefostwem służby mps frontu w zakresie zaopatrywania w rmn powinna przebiegać następująco:

Po uzyskaniu ze sztabu wojsk rakietowych i artylerii danych dotyczących podziału przydzielonego na operację frontową limitu rakiet operacyjno-taktycznych pomiędzy poszczególne związki operacyjne i jednostki frontowe, oddział zaopatrzenia szefostwa suie przekazuje szefostwu służby mps potrzeby w zakresie dowozu rmn do poszczególnych związków operacyjnych i jednostek frontowych w toku operacji. Potrzeby te określane są globalnie bez podawania konkretnych odbiorców.

Szczegółowe sprecyzowanie wielkości dowozu rmn do poszczególnych polowych technicznych baz rakietowych i brygad rakiet operacyjno-taktycznych będzie następowało równolegle z podjęciem decyzji przez oddział zaopatrzenia o dowozie określonej ilości rakiet operacyjno-taktycznych do tych jednostek przez dywizjony dowozu rakiet.

Sprecyzowane wielkości dowozu rmn do konkretnych jednostek oddział zaopatrzenia przekazuje na bieżąco szefostwu służby mps. Jednocześnie dokonuje z tym szefostwem ustaleń dotyczących terminów i punktów przekazania rmn zaopatrywanym

jednostkom.

W oparciu o poczynione ustalenia oddział zaopatrzenia opracowuje zarządzenie dla polowych technicznych baz rakietowych /brygad rakiet operacyjno-taktycznych/ dotyczące przyjęcia rmn.

Zarządzenie to powinno zawierać:
- ilość rmn, które należy pobrać;
- czas pobrania;
- punkt pobrania rmn.

Zarządzenie to w pierwszej kolejności przekazuje się zaopatrywanym jednostkom, a następnie wydziałom zaopatrzenia szefostw suie armii, w zakresie dotyczącym podległych im jednostek.

Punkty pobrania rmn przez poszczególne jednostki rakietowe ustala się z uwzględnieniem aktualnego położenia tych jednostek /w odległości 5-10 km od rejonu rozwinięcia/, a czas pobrania określa się w taki sposób aby nie kolidował on z czasem dokonywania przesunięć.

Współpraca szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki z innymi szefostwami rodzajów wojsk w zakresie ochrony i obrony technicznych jednostek rakietowych ma na celu stworzenie tym jednostkom warunków swobodnej, bezpiecznej i ciągłej pracy w zakresie technicznego przygotowywania i dowozu rakiet do związków i oddziałów rakietowych.

Duże znaczenie jakie przywiązuje się do właściwej organizacji obrony i ochrony technicznych jednostek rakietowych wynika z faktu, że w warunkach współczesnych działań bojowych jednostki te będą stanowić sobą bardzo opłacalne obiekty uderzeń ogniowych, a także mogą być przedmiotem oddziaływania wojsk powietrzno-desantowych, grup dywersyjno-rozpoznawczych i sabotażowych oraz innych pododdziałów /grup/ wojsk lądowych nieprzyjaciela.

Część zadań związanych z ochroną i obroną wspomniane jednostki realizować będą we własnym zakresie za pomocą eta-

towo posiadanych sił i środków. Ponieważ jednak siły te nie są wystarczające dla pełnego pokrycia potrzeb - istnieje konieczność zaangażowania /lub przydzielenia/ pododdziałów innych rodzajów wojsk do wykonywania określonych prac na korzyść technicznych jednostek rakietowych.

Jednym z zasadniczych przedsięwzięć wchodzących w zakres prac związanych z ochroną i obroną technicznych jednostek rakietowych jest inżynieryjna rozbudowa rejonów ich rozmieszczenia. Obejmuje ona inżynieryjną rozbudowę stanowiska dowodzenia, punktów pracy /punktów przechowywania rakiet i głowic/ poszczególnych pododdziałów oraz rejonów pododdziałów tyłowych; przygotowanie dróg manewru; maskowanie sprzętu oraz wykonanie niezbędnych przedsięwzięć w zakresie przygotowania pododdziałów do likwidacji skutków napadu jądrowego nieprzyjaciela.

Możliwości samodzielnego wykonywania wymienionych przedsięwzięć przez techniczne jednostki rakietowe są w jednym przypadku poważnie ograniczone /polowa techniczna baza rakietowa posiada etatowo tylko pluton zabezpieczenia inżynieryjno-saperskiego/, a w drugim znikome /dywizjon dowozu rakiet nie posiada żadnego pododdziału inżynieryjno-saperskiego/.

Potwierdzeniem takiego stanu rzeczy są realia przeprowadzonych ćwiczeń[x/] z technicznymi jednostkami rakietowymi.

---

x/ mjr E.Łukawski, mjr T.Pedrycz, Organizacja obrony i ochrony polowej technicznej bazy rakietowej, Myśl Wojskowa nr 1/ 1976, s.69.
"Doświadczenia z ćwiczeń wykazują, że na wykonanie inżynieryjnej rozbudowy punktów pracy dla jednej baterii technicznej przy wykorzystaniu etatowego sprzętu inżynieryjnego oraz stanu osobowego bazy potrzeba trzy doby. Z zasad użycia PTBR wiadomo, że przegrupowuje się ona raz na dwie doby, a przy szybkim tempie natarcia nawet raz na dobę. Z potrzeb i możliwości wynika konieczność użycia na korzyść PTBR kompanii maszyn ziemnych lub innego pododdziału inżynieryjnego oraz maksymalnego wykorzystania ukryć z jednoczesnym ich przystosowaniem dla danego pododdziału bazy".

W świetle przedstawionych faktów niezbędnym jest wzmocnienie technicznych jednostek rakietowych pododdziałami saperów oraz wykonanie na korzyść tych jednostek przez wojska inżynieryjne frontu /armii/ następujących prac związanych z:

- inżynieryjną rozbudową rejonów rozwinięcia;
- przygotowaniem i utrzymywaniem dróg dowozu i manewru, przepraw i przejść przez przeszkody wodne;
- maskowaniem operacyjnym zajmowanych rejonów;
- sprawdzaniem dróg marszu oraz rejonów rozwinięcia pod względem minowania;
- wydobyciem wody.

Realizacja wszystkich wyżej wymienionych przedsięwzięć wymagała będzie ścisłej współpracy szefostwa suie z szefostwem wojsk inżynieryjnych frontu /armii/ zarówno w okresie planowania operacji jak i w toku jej trwania.

Zdaniem autora przedsięwzięcia realizowane na korzyść technicznych jednostek rakietowych powinny znaleźć odzwierciedlenie w planie użycia wojsk inżynieryjnych frontu /armii/ a w toku operacji - być tylko udokładniane w oparciu o konkretną sytuację operacyjną.

Kolejnym problemem związanym z obroną i ochroną technicznych jednostek rakietowych jest obrona przeciwlotnicza.

Podobnie jak w odniesieniu do inżynieryjnej rozbudowy rejonów rozmieszczenia, możliwości tych jednostek w zakresie organizacji obrony przeciwlotniczej są znikome /w zasadzie sprowadzają się do obrony biernej i maskowania/.

Zgodnie z przyjętymi ustaleniami, techniczne jednostki rakietowe mają zagwarantowaną osłonę przeciwlotniczą w ramach ogólnego systemu obrony przeciwlotniczej.

O ile jednak w odniesieniu do polowych technicznych baz rakietowych przedsięwzięcie to jest w zasadzie możliwe do realizacji, to w odniesieniu do dywizjonów dowozu rakiet

nastręcza poważne trudności. Dywizjony te bowiem zajmują rejony w odległości 150-200 i więcej km od lini styczności wojsk, a w związku z tym wymagają przydzielenia na cały okres działań pododdziałów przeciwlotniczych.

Ponadto sprawa komplikuje się jeżeli weźmiemy pod uwagę, że osłona przeciwlotnicza powinna obejmować oprócz rejonu rozwinięcia także kolumny marszowe jednostki w czasie wykonywania przesunięć i w czasie przepraw przez przeszkody wodne oraz kolumny realizujące dowóz rakiet i głowic do związków i oddziałów rakietowych.

Alarmujące wnioski w zakresie obrony przeciwlotniczej kolumn dowożących rakiety i głowice wypływają z inspekcji[x/] przeprowadzonych w technicznych jednostkach rakietowych.

"Jeszcze gorzej przedstawia się sprawa w czasie transportu rakiet i głowic jądrowych przez sddr. W tym przypadku nie ma żadnej obserwacji i osłony przeciwlotniczej. Wydaje się /jeżeli powstanie taka możliwość/, że sprzęt tak drogocenny jak rakiety i głowice wymaga specjalnego potraktowania podczas wyposażania w sprzęt obrony przeciwlotniczej - może nawet w działa ZSU-23-4".

Powyższe stwierdzenia można w całej rozciągłości odnieść także do polowej technicznej bazy rakietowej, ponieważ posiadając etatowo zaledwie dwie drużyny WKM do obrony przeciwlotniczej będzie ona zaopatrywała w rakiety brygadę rakiet operacyjno-taktycznych i 5-6 dywizjonów rakiet taktycznych. Posiadana ilość środków nie pozwoli zatem do ich przydzielenia do wszystkich kolumn dowożących rakiety.

Istniejąca sytuacja wymaga przejęcia znacznej ilości zadań związanych z obroną przeciwlotniczą technicznych jednostek rakietowych przez wojska obrony przeciwlotniczej frontu /armii/. Zrealizowanie tego postulatu pozwoli wydzielić posiadane przez jednostki środki do osłony kolumn realizujących dowozy.

---

x/ Gen.bryg.Z.Jurewicz,Z doświadczeń ćwiczeń,Refleksje poinspekcyjne,Myśl Wojskowa 2/1974, s.170.

Dla prawidłowej realizacji tych zadań niezbędna jest właściwa współpraca szefostwa suie z szefostwem wojsk obrony przeciwlotniczej zarówno na szczeblu frontu jak i armii.

W ramach tej współpracy szefostwo suie powinno na bieżąco przekazywać szefostwu WOPL rejony rozwinięcia technicznych jednostek rakietowych, rejony planowane do zajęcia przez te jednostki oraz drogi i czas przesunięć do tych rejonów.

W oparciu o te dane szefostwo WOPL planuje obronę przeciwlotniczą technicznych jednostek rakietowych w toku działań bojowych.

Po dokonaniu uzgodnień w szefostwie WOPL, poszczególnym jednostkom przekazuje się informacje dotyczące sposobu działania wojsk OPL na ich korzyść oraz dane o ewentualnie przydzielonych im środkach przeciwlotniczych.

Celem skutecznej realizacji zadań związanych z technicznym przygotowaniem i dowozem rakiet niezbędne jest posiadanie przez techniczne jednostki rakietowe odpowiednich sił dla obrony rejonów rozwinięcia i kolumn dowożących rakiety.

W istniejącej strukturze organizacyjnej zarówno polowe techniczne bazy rakietowe jak i dywizjony dowozu rakiet posiadają etatowo w swym składzie tylko po jednym plutonie ochrony, co nie zabezpiecza potrzeb w tym zakresie[x/]. Dlatego też, szefostwo suie przedstawia do sztabu frontu /armii/ odnośne potrzeby oraz uzgadnia z tym sztabem sprawy związane ze wzmocnieniem podległych technicznych jednostek rakietowych pododdziałami ogólnowojskowymi.

---

x/ np. polowa techniczna baza rakietowa zajmuje rejon rozwinięcia o powierzchni 25-30 km2 i realizuje dowóz rakiet i głowic do 6-7 odbiorców na odległość do 120 km. przy czym specyfiką tych dowozów jest to, że ilość kolumn z rakietami jest duża, a kolumny te zawierają niekiedy tylko po 2-3 rakiety.
Stąd wniosek, że posiadane środki mogą zapewnić ochronę kolumn tylko w ograniczonym stopniu.

Po dokonaniu tych uzgodnień przekazuje się podległym jednostkom informacje dotyczące przydzielonych im pododdziałów oraz miejsc i czasu ich podporządkowania.

Oprócz realizacji uprzednio omówionych przedsięwzięć związanych z organizacją ochrony i obrony technicznych jednostek rakietowych, istotne znaczenie dla działalności tych jednostek posiada współpraca szefostwa suie z szefostwem wojsk chemicznych /na szczeblu frontu i armii/ w zakresie likwidacji skutków ewentualnego użycia przez przeciwnika broni masowego rażenia.

W ramach tej współpracy, w miarę zaistnienia potrzeb, będzie ustalany sposób, czas i miejsce wykorzystania sił i środków wojsk chemicznych dla przeprowadzenia zabiegów specjalnych sprzętu i zabiegów sanitarnych stanów osobowych porażonych jednostek.

Prowadzenie ewidencji x/ rakiet i głowic jest jednym z niezbędnych warunków prawidłowego podejmowania decyzji dotyczących użycia wojsk rakietowych oraz operatywnego kierowania zaopatrywaniem w rakiety poszczególnych związków i oddziałów rakietowych.

Kierowanie zaopatrywaniem w rakiety wymaga posiadania przez oddział /wydział/ zaopatrzenia szefostwa suie frontu /armii/ danych o stanie ilościowym, gotowości i urzutowaniu rakiet i głowic w poszczególnych związkach i oddziałach rakietowych, a także w technicznych jednostkach rakietowych.

Zakres potrzebnych danych zależny jest od szczebla kierowania zaopatrywaniem, przy czym wraz ze wzrostem szczebla zwiększa się zakres ewidencjonowanych danych.

Doświadczenia z przeprowadzonych ćwiczeń wykazują, że prowadzenie aktualnej i dokładnej ewidencji stanu ilościowego i stanu gotowości rakiet i głowic /szczególnie na szczeblu frontu/ stwarza organon służby uzbrojenia dużo trudności,

---

x/ W niniejszej rozprawie autor będzie zajmował się tylko ewidencją operacyjną rakiet i głowic.

w głównej mierze ze względu na brak odpowiednich środków łączności z podległymi jednostkami i sztabami, różnorodność prowadzenia ewidencji w podległych sztabach oraz brak wiążących ustaleń w zakresie składania meldunków.

W celu ujednolicenia prowadzonej na szczeblu frontu i armii ewidencji, sprecyzowania jej zakresu oraz ustalenia zasad składania meldunków w tym zakresie, autor przedstawi poniżej swój punkt widzenia na ten temat, oparty o doświadczenia z pełnienia obowiązków przedstawiciela suie na SD frontu do spraw zaopatrywania w rakiety.

Danymi wyjściowymi do prowadzenia ewidencji są zawarte w legendzie do planu operacji zaczepnej frontu: skład bojowy frontu i urzutowanie wyjściowe rakiet i głowic w technicznych jednostkach rakietowych i w poszczególnych związkach i oddziałach rakietowych.

Treść dokumentacji ewidencyjnej i sprawozdawczej na wszystkich szczeblach kierowania zaopatrywaniem powinny stanowić: stan ilościowy i stan gotowości rakiet i głowic oraz dane o zmianach w stanie ilościowym spowodowanych zrealizowaniem dowozu, wystrzeleniem lub zniszczeniem rakiet.

Rejestrowanie zmian ilościowych powinno być realizowane z wyszczególnieniem przedsięwzięć i terminów tych zmian - co umożliwi dokonywanie ewentualnych sprawdzeń aktualnego stanu ilościowego /poprzez odtworzenie ruchu rakiet od momentu ich dowozu do frontu aż do zużycia bojowego lub zniszczenia/, a także umożliwi wykonywanie zestawień sprawozdawczych.

Na marginesie prowadzonych rozważań należy zaznaczyć, że prowadzona przez ogniwa służby uzbrojenia i elektroniki ewidencja stanu gotowości rakiet obejmuje tylko gotowości techniczne, tzn. rakiety niesprawdzone oraz znajdujące się w gotowości Nr 6, 5 i 4.

Powyższe stwierdzenie uzasadnia się tym, że decyzje o doprowadzaniu rakiet z gotowości Nr 4 do wyższych stanów gotowości podejmują sztaby wojsk rakietowych i artylerii, a

podjęte w tym zakresie decyzje nie mają istotnego znaczenia dla kierowania zaopatrywaniem w rakiety.

Prowadzona na poszczególnych szczeblach służby uzbrojenia i elektroniki ewidencja rakiet i głowic powinna obejmować:

a/ w szefostwie służby uzbrojenia i elektroniki frontu:

- stan ilościowy i stan gotowości rakiet i głowic w dywizjonach dowozu rakiet /oddzielnie dla każdego dywizjonu/; frontowej polowej technicznej bazie rakietowej, frontowej brygadzie rakiet operacyjno-taktycznych a także w każdym dywizjonie rakiet taktycznych dywizji podporządkowania frontowego;

- stan ilościowy rakiet i głowic ogólnie dla każdej armii /do czasu wykonania pierwszego uderzenia jądrowego frontu - także stan ilościowy i stan gotowości rakiet i głowic w każdym związku i oddziale rakietowym oraz polowej technicznej bazie rakietowej każdej armii/;

b/ w szefostwie służby uzbrojenia i elektroniki armii:

- stan ilościowy i stan gotowości rakiet i głowic w armijnej polowej technicznej bazie rakietowej oraz w armijnej brygadzie rakiet operacyjno-taktycznych;

- stan ilościowy i stan gotowości rakiet i głowic w dywizjonach rakiet taktycznych /oddzielnie dla każdego dywizjonu/;

c/ w sztabach technicznych jednostek rakietowych, związków i oddziałów rakietowych oraz w służbie uzbrojenia i elektroniki dywizji - stan ilościowy i stan gotowości rakiet i głowic w całej podległej jednostce.

Zasadniczym warunkiem posiadania aktualnych danych o stanie ilościowym i stanie gotowości rakiet i głowic w technicznych jednostkach rakietowych oraz w związkach i oddziałach rakietowych jest właściwa organizacja zbierania i przekazywa-

nia informacji i meldunków w pionie służby uzbrojenia i elektroniki, a także wymiana informacji z szefostwami wojsk rakietowych i artylerii.

Spróbujmy zatem prześledzić jak powinien wyglądać prawidłowy obieg informacji w tym zakresie.

Na początku operacji służba uzbrojenia i elektroniki frontu, armii i dywizji posiada dane dotyczące stanu wyjściowego rakiet i głowic w podległych im jednostkach oraz w zaopatrywanych związkach i oddziałach rakietowych. W oparciu o te dane zakłada się ewidencję rakiet i głowic.

Podstawą do dokonywania zmian w ewidencji stanu ilościowego rakiet i głowic prowadzonej we wszystkich ogniwach służby uzbrojenia i elektroniki związanych z zaopatrywaniem w rakiety jest:

- zrealizowanie dowozu rakiet /głowic/ w ogniwach: baza Zjednoczonego Dowództwa - front; dywizjon dowozu rakiet - polowa techniczna baza rakietowa /w wyjątkowych wypadkach dywizjon dowozu rakiet - brygada rakiet operacyjno-taktycznych lub dywizjon rakiet taktycznych/; polowa techniczna baza rakietowa - brygada rakiet operacyjno-taktycznych lub dywizjon rakiet taktycznych;

- zużycie bojowe rakiet przez brygadę rakiet operacyjno-taktycznych lub dywizjon rakiet taktycznych;

- zniszczenie rakiet /głowic/ w technicznej jednostce rakietowej lub związku i oddziale rakietowym;

- dokonanie manewru rakietami /głowicami/ pomiędzy związkami /oddziałami/ rakietowymi lub technicznymi jednostkami rakietowymi, a także pomiędzy techniczną jednostką rakietową a związkiem lub oddziałem rakietowym.

Rozpatrzmy teraz kolejno czynniki będące podstawą zmian w ewidencji rakiet i głowic oraz obieg informacji i meldunków związanych z tymi czynnikami.

Pierwszym z nich jest zrealizowanie dowozu w określonym ogniwie zaopatrywania.

Autor jest zdania, że zrealizowanie każdego dowozu rakiet i głowic przez techniczną jednostkę rakietową lub przyjęcie przez nią, a także przez związek lub oddział rakietowy dowiezionych rakiet i głowic - powinno być potwierdzone natychmiastowym złożeniem meldunku do szczebla nadrzędnego służby uzbrojenia i elektroniki.

Uwzględniając powyższe stwierdzenie, obieg meldunków związanych ze zrealizowaniem dowozu powinien wyglądać następująco:

- o podjęciu przez dywizjon dowozu rakiet dowiezionych do frontu rakiet i głowic - meldunek składa sztab ddr do szefostwa suie frontu;

- o zrealizowaniu dowozu z dywizjonu dowozu rakiet do polowej technicznej bazy rakietowej - meldunki składają sztaby obydwu jednostek do szefostwa suie frontu /baza frontowa - bezpośrednio, a baza armijna poprzez szefostwo suie armii/;

- o zrealizowaniu dowozu w ogniwie polowa techniczna baza rakietowa - brygada rakiet operacyjno-taktycznych lub dywizjon rakiet taktycznych - meldunki składają sztaby obydwu jednostek do szefostwa suie frontu lub armii /odpowiednio do podporządkowania/.

Kolejnymi czynnikami powodującymi zmiany w ewidencji są: zużycie bojowe rakiet przez poszczególne związki i oddziały rakietowe oraz zniszczenie /straty/ rakiet i głowic w tych jednostkach, a także w technicznych jednostkach rakietowych.

O każdym zużyciu bojowym rakiet lub zniszczeniu rakiet i głowic w jednostkach rakietowych - sztaby tych jednostek powinny składać meldunki do szefostwa suie szczebla nadrzędnego. W oparciu o złożony meldunek dokonywane będą zmiany w ewidencji prowadzonej w jednostce, a także w szefostwie suie któremu ta jednostka podlega.

Ostatnim z czynników wpływających na zmiany w ewidencji jest dokonywanie manewru rakietami.

W zależności od tego, czy manewr rakietami będzie dokonywany w ramach związku operacyjnego czy też pomiędzy związkami operacyjnymi /pomiędzy związkiem operacyjnym a jednostkami podporządkowania frontowego/ - decyzje o dokonaniu manewru podejmować będzie szefostwo suie frontu lub armii w uzgodnieniu z szefostwem wojsk rakietowych i artylerii odpowiedniego szczebla.

Podobnie jak w przypadku dowozu, zarówno jednostka realizująca manewr rakietami jak i otrzymująca rakiety w wyniku tego manewru powinny złożyć melduhki do szefostwa suie tego szczebla, który nakazał dokonanie manewru.

Na podstawie złożonych meldunków zostaną wprowadzone zmiany w ewidencji prowadzonej w jednostkach, których manewr dotyczył oraz w szefostwie suie, które kieruje zaopatrywaniem tych jednostek.

Niezależnie od meldunków składanych przez jednostki w pionie służby uzbrojenia i elektroniki, podobne meldunki dotyczące przyjęcia dowozu, zużycia bojowego i zniszczenia rakiet, a także manewru rakietami - jednostki składają w pionie wojsk rakietowych i artylerii.

W ramach współpracy i wzajemnego informowania się szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki z szefostwem wojsk rakietowych i artylerii /odpowiednich szczebli/ - następuje ciągłe porównywanie prowadzonych przez te szefostwa ewidencji i sprawdzanie stanów ilościowych i gotowości rakiet /głowic/ w poszczególnych związkach i oddziałach rakietowych.

Ponadto w ramach wzajemnego informowania szefostwo suie na szczeblu frontu i armii przekazuje odpowiednio szefostwu wojsk rakietowych i artylerii dane o:

- dowozach rakiet do polowej technicznej bazy rakietowej;

- stanie ilościowym i stanie gotowości rakiet i głowic w polowej technicznej bazie rakietowej oraz jej możliwościach w zakresie technicznego przygotowywania rakiet;

- każdorazowym wysłaniu rakiet z polowej technicznej bazy rakietowej do związków i oddziałów rakietowych;

- stratach /zniszczeniach/ rakiet i głowic w polowej technicznej bazie rakietowej;

- możliwościach dokonania manewru rakietami.

Z kolei szefostwo wojsk rakietowych i artylerii przekazuje szefostwu służby uzbrojenia i elektroniki informacje o:

- potrzebie dowozu i zmian w realizacji zaplanowanego dowozu rakiet do związków i oddziałów rakietowych;

- każdorazowym dowiezieniu rakiet z technicznej jednostki rakietowej do związku lub oddziału rakietowego;

- konieczności dokonania manewru rakietami;

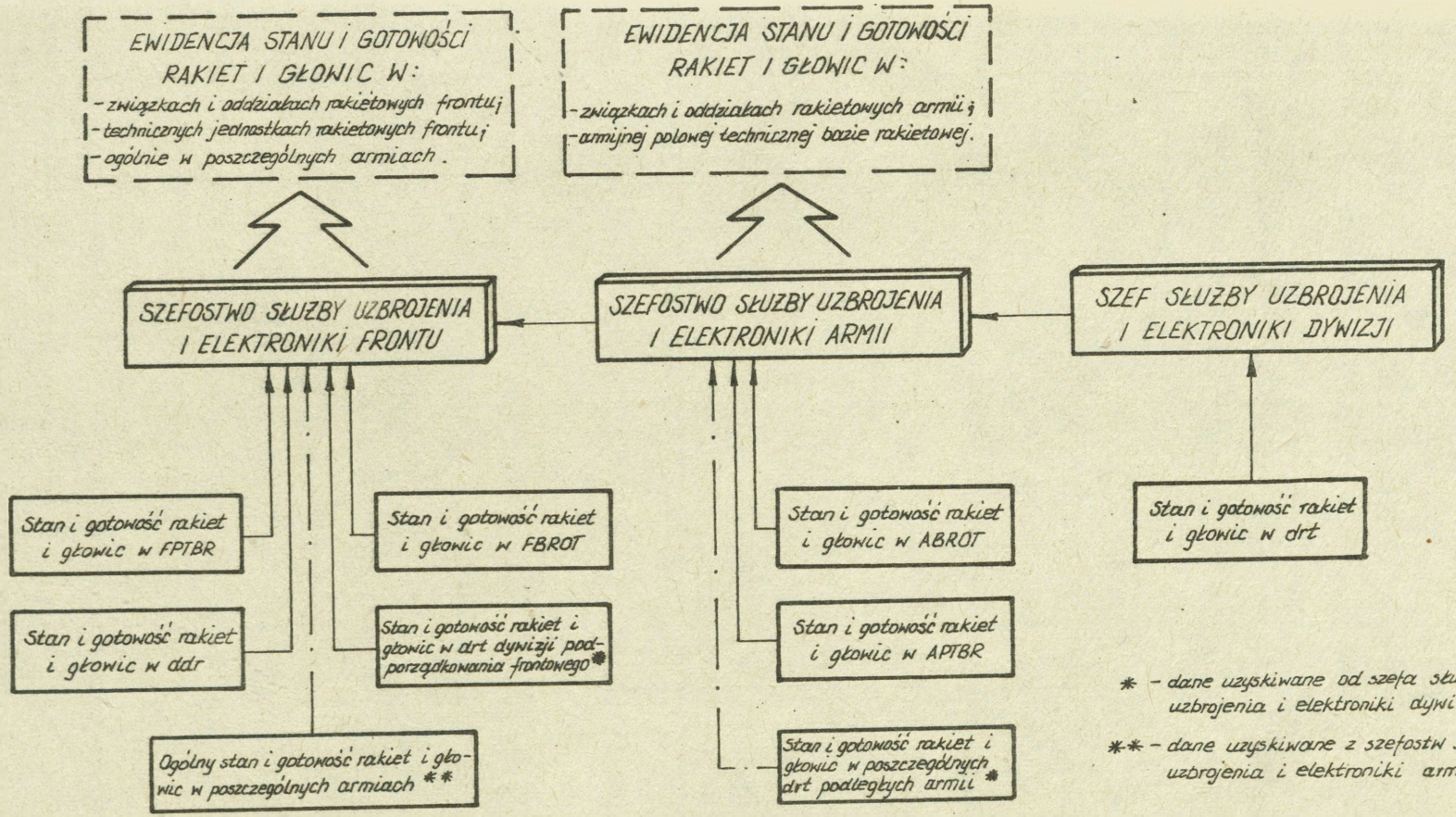
- wystrzeleniu lub zniszczeniu rakiet w poszczególnych związkach i oddziałach rakietowych.

Oprócz meldunków składanych przez techniczne jednostki rakietowe oraz związki i oddziały rakietowe w związku z zaistnieniem czynników będących podstawą zmian w ewidencji rakiet i głowic, istotne znaczenie w całokształcie przedsięwzięć związanych z prowadzeniem ewidencji i sprawozdawczości posiadają meldunki składane okresowo w pionie służby uzbrojenia i elektroniki. Meldunki te składane są z reguły dwa razy na dobę w terminach ustalonych przez szczebel nadrzędny.

Na szczeblu frontu meldunki do szefostwa suie składają:

- szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki armii - w zakresie stanu i gotowości rakiet i głowic znajdujących się w całej armii /ogólnie bez wyszczególniania stanów w poszczególnych jednostkach/;

- frontowa brygada rakiet operacyjno-taktycznych, frontowa polowa techniczna baza rakietowa, dywizjony dowozu rakiet oraz szefowie uzbrojenia i elektroniki dywizji /podporządkowania frontowego/ odpowiednio w zakresie stanu i gotowości rakiet i głowic znajdujących się w tych jednostkach.

Schemat 2. Obieg informacji o stanie i gotowości rakiet i głowic w systemie kierowania zaopatrywaniem w rakiety.

Na szczeblu armii meldunki do szefostwa suie składają:

- armijna brygada rakiet operacyjno-taktycznych, armijna polowa techniczna baza rakietowa oraz szefowie służby uzbrojenia i elektroniki podległych dywizji - odpowiednio w zakresie stanu i gotowości rakiet i głowic znajdujących się w tych jednostkach.

Obieg informacji o stanie i gotowości rakiet i głowic w systemie kierowania zaopatrywaniem w rakiety przedstawia schemat 2.

Meldunki składane okresowo pozwalają prowadzić ewidencję stanu ilościowego i stanu gotowości rakiet i głowic na szczeblach frontu i armii /w szefostwach suie/, a także dokonywać periodycznego porównywania prawidłowości jej prowadzenia na obydwu szczeblach.

Ponadto w oparciu o te meldunki opracowuje się dokumentację sprawozdawczą w zakresie rakiet i głowic.

5. W n i o s k i :

1. Rola przyporządkowywana wojskom rakietowym w działaniach bojowych na współczesnym polu walki stawia przed ogniwami kierującymi zaopatrywaniem w rakiety zwiększone wymagania w zakresie wysokiej sprawności organizacyjnej i efektywnego zaopatrywania w rakiety związków i oddziałów rakietowych. Spełnienie tych wymagań zależy w głównej mierze od posiadania przez służbę uzbrojenia i elektroniki poszczególnych szczebli wypracowanych i sprawdzonych w czasie ćwiczeń zasad działania w zakresie planowania, organizowania i realizacji ciągłego zaopatrywania wojsk rakietowych.

2. Istniejący obecnie system kierowania zaopatrywaniem w rakiety nie jest w stanie sprostać tym zwiększonym wymaganiom. Istnieje pilna potrzeba dokonania korekty jego struktury wewnętrznej oraz zlikwidowania odmiennie brzmiących ustaleń dotyczących kompetencji i zakresu obowiązków pionu technicznego i służby uzbrojenia i elektroniki w poruszanej kwestii.

3. Jednym z warunków pomyślnej realizacji zadań związanych z kierowaniem zaopatrywaniem w rakiety jest uporządkowanie spraw z zakresu współpracy ogniw organizacyjnych służby uzbrojenia i elektroniki z innymi szefostwami rodzajów wojsk i służb, a także z poszczególnymi komórkami sztabu frontu i armii. Nie do przyjęcia, w przekonaniu autora, jest brak jednoznacznych rozstrzygnięć i ustaleń dotyczących tej współpracy, co w konsekwencji powoduje szereg nieporozumień i dowolności interpretacyjnych przy rozwiązywaniu problemów wynikających z zadań stojących przed całym systemem zaopatrywania w rakiety. Autor postuluje, aby zakres współpracy służby uzbrojenia i elektroniki ze wspomnianymi ogniwami sztabów frontu i armii został ściśle sprecyzowany i ujęty w obowiązujących instrukcjach regulujących całokształt działania sztabów tych szczebli dowodzenia.

4. Dotychczasowy sposób kierowania zabezpieczeniem w rakiety pierwszego uderzenia jądrowego frontu nie gwarantuje sprawnego osiągania gotowości bojowej przez związki i oddziały rakietowe przewidziane do wykonywania zadań w ramach tego uderzenia. Rozwiązanie tego problemu autor widzi poprzez scentralizowanie na szczeblu frontu kierowania zaopatrywaniem w rakiety, aż do czasu wykonania pierwszego uderzenia jądrowego frontu.

5. Duże korzyści w zakresie skrócenia czasu osiągania gotowości przez dywizjony rakiet taktycznych do wykonywania zadań w ramach pierwszego uderzenia jądrowego frontu może przynieść zastosowanie transportu lotniczego /szczególnie śmigłowców/ dla realizacji dowozu rakiet i głowic.

6. Wymagania dotyczące sprawnego zaopatrywania w rakiety związków i oddziałów rakietowych w toku operacji implikują konieczność priorytetowego potraktowania technicznych jednostek rakietowych w odniesieniu do wyboru przez te jednostki rejonów rozwinięcia oraz wykorzystywania dróg dla dokonywania przesunięć i realizacji planowanych dowozów.

7. Charakter przewidywanego oddziaływania nieprzyjaciela na system zaopatrywania w rakiety stawia szereg twardych postulatów dotyczących ochrony i obrony technicznych jednostek rakietowych. Posiadane etatowo w chwili obecnej przez te jednostki siły i środki do ochrony i obrony nie zabezpieczają nawet w minimalnym stopniu istniejących w tym zakresie potrzeb. Sytuacja ta wymaga nowego spojrzenia na problemy ochrony i obrony technicznych jednostek rakietowych i podjęcia wielu wiążących decyzji zapewniających radykalną poprawę istniejącego stanu rzeczy.

8. Operatywne kierowanie zaopatrywaniem w rakiety możliwe będzie tylko w przypadku posiadania przez służbę uzbrojenia i elektroniki frontu i armii racjonalnych modeli działania w różnych sytuacjach bojowych.

9. Znaczne usprawnienie procesów kierowania zaopatrywaniem w rakiety mogłaby przynieść automatyzacja procesów składania meldunków o stanie ilościowym i stanie gotowości rakiet i głowic, a także automatyzacja czynności ewidencjonowania tych stanów w poszczególnych ogniwach służby uzbrojenia i elektroniki oraz wojsk rakietowych i artylerii. W tym celu autor postuluje opracowanie specjalnego programu /wspólnego dla wojsk rakietowych i służby uzbrojenia i elektroniki/ obejmującego zainteresowane ogniwa organizacyjne służby uzbrojenia i elektroniki, sztaby wojsk rakietowych i artylerii, związki i oddziały rakietowe oraz techniczne jednostki rakietowe.

III. PROCESY INFORMACYJNE W SYSTEMIE KIEROWANIA ZAOPATRYWANIEM ZWIĄZKÓW I ODDZIAŁÓW RAKIETOWYCH W RAKIETY TAKTYCZNE I OPERACYJNO-TAKTYCZNE

Jednym z podstawowych warunków osiągnięcia wysokiej operatywności kierowania zaopatrywaniem w rakiety jest posiadanie przez ogniwa decyzyjno-planistyczne służby uzbrojenia i elektroniki szczebla operacyjnego informacji niezbędnych dla podejmowania decyzji. Informacje te stanowią podstawę kierowania, które urzeczywistnia się za pośrednictwem sieci kanałów przesyłania informacji ze sztabów i jednostek gdzie informacje te powstają do decydentów, a następnie ze stanowisk decyzyjnych do ogniw wykonawczych.

Istota obiegu informacji w systemie kierowania zaopatrywaniem w rakiety polega na zbieraniu danych o stanie, położeniu i możliwościach /produkcyjnych w zakresie technicznego przygotowywania rakiet i głowic oraz transportowych/ technicznych jednostek i pododdziałów rakietowych, podjęciu w oparciu o uzyskane dane optymalnych decyzji, opracowaniu wytycznych i zarządzeń dotyczących technicznego przygotowania i dowozu rakiet i głowic oraz przekazaniu tych zarządzeń i wytycznych ogniwom wykonawczym do realizacji.

W tym obiegu duże znaczenie posiada ustalenie zakresu, treści i kolejności zbierania, opracowywania i przekazywania wszelkiego rodzaju informacji, a także określenie stopnia ważności i szczegółowości danych przekazywanych podległym sztabom i jednostkom w postaci wytycznych i zarządzeń oraz w przyjmowanych od nich meldunkach.

Sprawnie działający system obiegu informacji powinien zapewniać szybką i ciągłą wymianę informacji zarówno wewnątrz sztabów poszczególnych szczebli kierowania jak też pomiędzy nimi i podległymi im jednostkami. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że bez dobrze działającego systemu informacyjnego nie może być mowy o efektywnym kierowaniu zaopatrywaniem związków i oddziałów rakietowych w rakiety.

Przytoczone wyżej wymagania stawiane systemom informacyjnym implikują konieczność ujęcia obiegu informacji w ścisłe ramy organizacyjne oraz ciągłego usprawniania obiegu informacji wewnątrz całego systemu.

Na dużą wagę problemu zabezpieczenia informacyjnego w procesie dowodzenia wojskami zwrócił uwagę Minister Obrony Narodowej na jednej z odpraw szkoleniowych[x/].

"Z ćwiczeń minionego roku nasuwa się również następujący wniosek - trzeba maksymalnie użytecznie wykorzystać wielki potok informacji, usprawniać jej obieg między SD a WSD, panować nad całością sytuacji, w tym nie tylko nad pierwszym, ale i drugim rzutem, odwodami i innymi elementami ugrupowania bojowego. Optymalny wybór miejsca dowodzenia, ustalenie podziału i kolejności pracy zgodnie z potrzebami konkretnej sytuacji jest więc jednym z ważnych celów szkolenia nowoczesnego dowódcy".

Zapoznajmy się teraz z obiegiem informacji w systemie kierowania zaopatrywaniem w rakiety.

1. <u>Obieg informacji w systemie kierowania zaopatrywaniem w rakiety</u>.

Na wstępie prowadzonych rozważań należy zaznaczyć, że obowiązujące obecnie w służbie uzbrojenia i elektroniki instrukcje nie precyzują w jednoznaczny sposób obiegu informacji dotyczących kierowania zaopatrywaniem w rakiety, zarówno w odniesieniu do wymiany informacji z innymi komórkami sztabów szczebla operacyjnego jak też w odniesieniu do podległych technicznych jednostek rakietowych.

Ten stan rzeczy powoduje, że w czasie ćwiczeń w poszczególnych armiach wymiana informacji pomiędzy szefostwem

---

x/"Wystąpienie Ministra Obrony Narodowej gen.armii W.Jaruzelskiego na odprawie szkoleniowej kierowniczej kadry Sił Zbrojnych PRL w dniu 6 listopada 1975 r." - Wyd.Sztab Gen. WP, Warszawa 1975 r., s.19

służby uzbrojenia i elektroniki a innymi szefostwami rodzajów wojsk i służb oraz oddziałami sztabu armii przebiega w sposób nieformalny, a jej zakres nie jest ściśle określony.

Przekazywanie zarządzeń i wytycznych przez szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki podległym szefom służby uzbrojenia i elektroniki dywizji i dowódcom APTBR - w każdej z armii realizowane jest także w odmienny sposób z wykorzystaniem różnego rodzaju wzorów dokumentów bojowych. W konsekwencji może to doprowadzić do sytuacji, że w przypadku zmiany podporządkowania dywizji innej armii szefostwo służby uzbrojenia i elektroniki zostanie pozbawione możliwości kierowania zaopatrywaniem tej dywizji w rakiety.

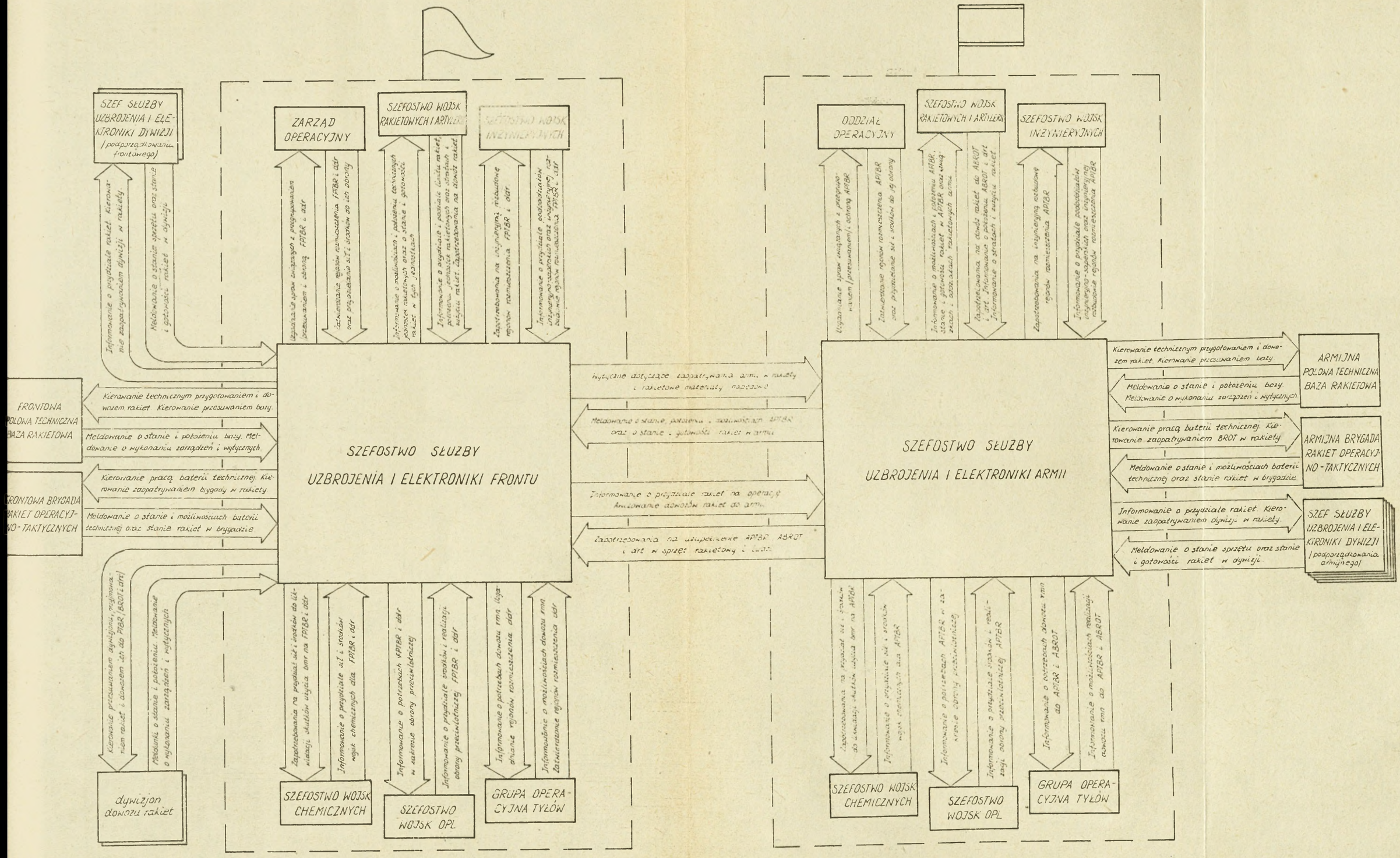
W świetle przedstawionych faktów można stwierdzić, że sprecyzowanie obiegu informacji oraz uproszczenie, typizacja i formalizacja dokumentów bojowych związanych z kierowaniem zaopatrywaniem w rakiety na szczeblu armii i frontu ciągle jeszcze pozostaje palącym problemem, wymagającym rychłego rozwiązania i wdrożenia do praktyki szkoleniowej sztabów i wojsk.

W niniejszej pracy autor przedstawił własny pogląd na temat obiegu informacji związanych z kierowaniem zaopatrywaniem w rakiety na szczeblu armii i frontu.

Ogólny schemat obiegu informacji w systemie kierowania zaopatrywaniem związków i oddziałów rakietowych w rakiety taktyczne i operacyjno-taktyczne przedstawia schemat 3.

Zakres, treść oraz czas przekazywania i wymiany informacji pomiędzy szefostwami służby uzbrojenia i elektroniki a komórkami sztabu armii i frontu w czasie planowania operacji frontowej, planowania zabezpieczenia w rakiety pierwszego uderzenia jądrowego frontu oraz w toku trwania operacji - autor szczegółowo omówił w poprzednim rozdziale.

Dla przekazywania zadań w relacjach: szefostwo służby uzbrojenia i elektroniki frontu - szefostwo służby uzbrojenia i elektroniki armii; szefostwo służby uzbrojenia i elektroniki frontu - FPTBR, FBROT, ddr i dywizje podporządkowania

Schemat 3. Ogólny schemat obiegu informacji w systemie kierowania zaopatrywaniem związków i oddziałów rakietowych w rakiety taktyczne i operacyjno-taktyczne.

frontowego; szefostwo służby uzbrojenia i elektroniki armii - APTBR, ABROT i dywizje podporządkowania armijnego, a także dla przekazywania meldunków w tych relacjach - autor opracował zbiór sformalizowanych dokumentów bojowych znacznie usprawniających proces kierowania zaopatrywaniem w rakiety związków i oddziałów rakietowych.

Opracowanie przez autora zbioru sformalizowanych dokumentów bojowych poprzedzone zostało wnikliwym badaniem zapotrzebowania poszczególnych użytkowników na informację oraz określeniem sposobu rozmieszczenia tych informacji w dokumentach, tak aby dokumenty były łatwe do zidentyfikowania, odczytania, zrozumienia i wypełniania.

Sposób wypełniania poszczególnych blankietów dokumentów bojowych dostosowany został do wymagań wydanej przez ASG WP "Instrukcji posługiwania się sformalizowanymi dokumentami bojowymi"

2. Obieg sformalizowanych dokumentów bojowych w systemie kierowania zaopatrywaniem w rakiety

Dla zabezpieczenia ciągłości kierowania zaopatrywaniem związków i oddziałów rakietowych w rakiety niezbędnym jest ciągły obieg dokumentów rozkazodawczych i sprawozdawczych pomiędzy ogniwami organizacyjnymi służby uzbrojenia i elektroniki szczebli operacyjnych a podległymi im ogniwami wykonawczymi.

Obieg opracowanych przez autora sformalizowanych dokumentów bojowych w systemie kierowania zaopatrywaniem w rakiety ilustruje tabela 2.

Jak wynika z przedstawionej tabeli informacje decyzyjne w systemie przekazywane są w ogniwach:

- SSUiE frontu - SSUiE armii - za pomocą dwóch rodzajów blankietów sformalizowanych /załączniki nr 1 i 6/;

- SSUiE frontu - podległe techniczne jednostki rakietowe, FBROT i dywizje podporządkowania frontowego - za pomocą sześciu rodzajów blankietów sformalizowanych /załączniki nr

2, 4, 5, 6 i 9/;

Natomiast informacje sprawozdawcze w systemie przekazywane są w ogniwach:

- APTBR, ABROT i dywizje podporządkowania armijnego - SSUiE armii - za pomocą trzech rodzajów blankietów sformalizowanych / załączniki nr 8, 10 i 11/;

- SSUiE armii, techniczne jednostki rakietowe szczebla frontowego, FBROT i dywizje podporządkowania frontowego - SSUiE frontu - za pomocą tych samych trzech rodzajów blankietów sformalizowanych /załączniki nr 8, 10 i 11/.

Cechą charakterystyczną opracowanych wzorów dokumentów jest ich unifikacja, co umożliwia stosowanie takich samych rodzajów blankietów zarówno na szczeblu frontu jak i armii. Ma to kolosalne znaczenie w przypadku zmiany w toku operacji podporządkowania związków taktycznych i technicznych jednostek rakietowych innym związkom operacyjnym, a także w przypadku przejęcia kierowania zaopatrywaniem w rakiety na szczeblu frontu przez szefostwo służby uzbrojenia i elektroniki jednej z armii.

Uzupełnieniem kompletu sformalizowanych dokumentów bojowych jest tabela haseł uzupełniających /załącznik nr 12/, służąca do wypełniania poszczególnych blankietów a zawierająca informacje zmienne w postaci zakodowanej.

Tabela ta może być także wykorzystywana do prowadzenia rozmów przez nieutajnione kanały łączności.

Tabela 2

Lp	Nazwa dokumentu	Wykonawca	Numer blankietu	Odbiorcy dokumentów: Szefostwo służby uzbrojenia i elektroniki frontu	Szefostwo służby uzbrojenia i elektroniki armii	Dowódca FPTBR	Szef służby uzbrojenia i elektroniki FBROT	Szef służby uzbrojenia i elektroniki dywizji podporządkowania frontowego	Dowódca ddr	Dowódca APTBR	Szef służby uzbrojenia i elektroniki dywizji podporządkowania armijnego	Szef służby uzbrojenia i elektroniki ABROT
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	I. DOKUMENTY WYPŁYWAJĄCE Z SSUiE FRONTU											
1	Wytyczne szefa służby uzbrojenia i elektroniki frontu do przesunięcia FPTBR	Oddział zaopatrzenia SSUiE frontu	1362			x						
2	Wytyczne szefa służby uzbrojenia i elektroniki frontu do przesunięcia ddr		1362						x			
3	Tabela przydziału rakiet na operację armijną		1361		x							
4	Zarządzenie szefa służby uzbrojenia i elektroniki frontu dla ddr na przyjęcie i dowóz rakiet i głowic		1363						x			
5	Zarządzenie szefa służby uzbrojenia i elektroniki frontu dla FPTBR na przyjęcie, techniczne przygotowanie i dowóz rakiet i głowic		1364			x						
6	Zarządzenie bojowe szefa służby uzbrojenia i elektroniki frontu dla dowódcy FPTBR		1365			x						
7	Zarządzenie bojowe szefa służby uzbrojenia i elektroniki frontu dla dowódcy ddr		1365						x			
8	Wytyczne szefa służby uzbrojenia i elektroniki frontu		1336		x			x				
9	Zarządzenie szefa służby uzbrojenia i elektroniki frontu dla FPTBR na przyjęcie rmn		1367			x						
10	Zarządzenie szefa służby uzbrojenia i elektroniki frontu dla APTBR na przyjęcie rmn		1335							x		
11	Wytyczne szefa służby uzbrojenia i elektroniki frontu dla szefa służby uzbrojenia i elektroniki FBROT		1369				x					
	II. DOKUMENTY WYPŁYWAJĄCE Z SSUiE ARMII											
12	Wytyczne szefa służby uzbrojenia i elektroniki armii do przesunięcia APTBR		1331							x		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
13	Zarządzenie szefa służby uzbrojenia i elektroniki armii dla APTBR na przyjęcie, techniczne przygotowanie i dowóz rakiet i głowic	Wydział zaopatrzenia SSUiE armii	1332							x		
14	Zarządzenie bojowe szefa służby uzbrojenia i elektroniki armii dla dowódcy APTBR		1333							x		
15	Wytyczne szefa służby uzbrojenia i elektroniki armii		1334									x
16	Wytyczne szefa służby uzbrojenia i elektroniki armii dla szefa służby uzbrojenia i elektroniki ABROT		1337								x	
	III DOKUMENTY NAPŁYWAJĄCE DO SSUiE FRONTU											
17	Meldunek bojowy służby uzbrojenia i elektroniki armii	składający meldunki	1370	x								
18	Meldunek bojowy służby uzbrojenia i elektroniki dywizji podporządkowania frontowego		1370	x								
19	Meldunek szefa służby uzbrojenia i elektroniki FBROT		1371	x								
20	Meldunek bojowy FPTBR		1368	x								
21	Meldunek bojowy ddr		1368	x								
	IV. DOKUMENTY NAPŁYWAJĄCE DO SSUiE ARMII											
22	Meldunek bojowy służby uzbrojenia i elektroniki dywizji podporządkowania armijnego	składający meldunki	1338		x							
23	Meldunek bojowy APTBR		1336		x							
24	Meldunek szefa służby uzbrojenia i elektroniki ABROT		1339		x							

IV. WNIOSKI KOŃCOWE

1. Kierowanie zaopatrywaniem związków i oddziałów rakietowych w rakiety taktyczne i operacyjno-taktyczne trzeba zaliczyć do problemów niesłychanie ważnych, trudnych w praktycznej realizacji oraz wymagających ciągłego usprawniania stosownie do wymagań współczesnego pola walki.

2. Obowiązujące w chwili obecnej instrukcje są w zasadzie zgodne co do ważności problemu zaopatrywania w rakiety, lecz zawarte w nich zasady kierowania zaopatrywaniem stanowią tylko uogólnione wytyczne w tym zakresie i nie precyzują szczegółowo, w jaki sposób w praktyce sprawować funkcję kierowania na poszczególnych szczeblach dowodzenia.

3. Analiza obecnej struktury organizacyjnej systemu kierowania zaopatrywaniem w rakiety wskazuje, że struktura ta wymaga pilnego zmodyfikowania poprzez zmianę miejsca rozmieszczenia /z KSD na SD/ komórek organizacyjnych szefostw służby uzbrojenia i elektroniki armii i frontu sprawujących bezpośrednio funkcję kierowania. Autor jest zdania, że modyfikacja ta znacznie usprawni proces kierowania zaopatrywaniem w rakiety.

4. Wielkim problemem w warunkach prowadzenia działań bojowych z użyciem broni jądrowej będzie realizacja zaopatrywania w rakiety związków i oddziałów rakietowych ze względu na istnienie stref masowych zniszczeń i skażeń promieniotwórczych a także zniszczenie dróg komunikacyjnych. W takich sytuacjach szczególna rola przypadnie transportowi lotniczemu /przede wszystkim śmigłowcom transportowym/, gdyż praktycznie tylko ten rodzaj transportu będzie w stanie zapewnić ciągłość zaopatrywania w rakiety jednostek rakietowych.

5. Operatywność kierowania zaopatrywaniem w rakiety należy uznać za sprawę absolutnie niezbędną dla zagwarantowania pomyślnej realizacji zadań przez wojska rakietowe. Warunkiem niezbędnym w tym zakresie jest posiadanie przez służbę uzbrojenia i elektroniki systemu łączności zapewniającego ogniwom

decyzyjnym bezpośrednią łączność ze wszystkimi podległymi sztabami i jednostkami oraz niewrażliwość tego systemu na oddziaływanie przeciwnika.

6. Dla zapewnienia racjonalnego kierowania zaopatrywaniem w rakiety ważne znaczenie posiada prawidłowe określenie poziomu jego centralizacji w poszczególnych okresach planowania operacji, w toku jej trwania oraz zabezpieczenia pierwszego uderzenia jądrowego frontu, w zależności od konkretnej sytuacji operacyjnej. Centralizacja ta powinna umożliwiać stawianie zadań niższym ogniwom z pominięciem instancji pośrednich, a także zbieranie informacji bezpośrednio od tych ogniw.

7. Ścisła współpraca i sprzężony wysiłek szefostw służby uzbrojenia i elektroniki i szefostw wojsk rakietowych i artylerii frontu i armii na rzecz zabezpieczenia w rakiety związków i oddziałów rakietowych jest nieodzowną koniecznością dla efektywnego użycia wojsk rakietowych we współczesnych operacjach.

8. W okresie pokojowym muszą być rozwiązane wszystkie węzłowe problemy dotyczące kierowania zaopatrywaniem i realizacji zaopatrywania w rakiety, a mianowicie:

- zakres kompetencji poszczególnych ogniw organizacyjnych systemu kierowania zaopatrywaniem w rakiety powinien być jednoznacznie określony i ujęty w odpowiednich instrukcjach obowiązujących nie tylko w służbie uzbrojenia i elektroniki, ale także w pozostałych ogniwach organizacyjnych sztabu frontu i armii;

- formalnego określenia wymaga zakres i treść, a także forma współpracy szefostwa służby uzbrojenia i elektroniki z komórkami sztabu oraz szefostwami rodzajów wojsk i służb frontu i armii zaangażowanymi w realizacji przedsięwzięć związanych pośrednio z zaopatrywaniem w rakiety;

- radykalnego usprawnienia wymagają procesy informacyjne pomiędzy ogniwami organizacyjnymi służby uzbrojenia i elektroniki poszczególnych szczebli dowodzenia, będące jednym

z warunków podejmowania optymalnych decyzji związanych z zaopatrywaniem w rakiety;

- ujednolicenia, uproszczenia i formalizacji wymagają dokumenty bojowe obowiązujące w całym systemie kierowania zaopatrywaniem w rakiety. Rozwiązanie tego problemu będzie wstępnym krokiem w kierunku przygotowania tych dokumentów do przyszłej automatyzacji i mechanizacji procesów kierowania;

- przyszłościowo ogniwa kierujące zaopatrywaniem w rakiety powinny być wyposażone w zespoły elektronicznych maszyn cyfrowych i analitycznych, które by przyspieszały zbieranie i opracowywanie informacji, proponowały warianty optymalnych decyzji oraz przekazywały je wykonawcom.

9. W przewidywanych działaniach bojowych należy się liczyć z intensywnym oddziaływaniem przeciwnika na elementy systemu zaopatrywania w rakiety. Autor postuluje przeprowadzenie z technicznymi jednostkami rakietowymi specjalnych ćwiczeń taktycznych, w których głównym celem badawczym byłaby problematyka ochrony i obrony tych jednostek. Ćwiczenia te mogą dostarczyć szeregu interesujących wniosków dotyczących zmiany istniejącego stanu rzeczy w tym zakresie.

10. Problematyka dotycząca zaopatrywania w rakiety powinna być przedmiotem ciągłego zainteresowania ze strony dowódców frontu i armii ponieważ jej prawidłowe rozwiązywanie w toku działań wojennych stanowi niezbędną bazę dla wywalczenia przewagi rakietowo-jądrowej.

ZAKOŃCZENIE

Szybki rozwój środków walki zbrojnej, wyjątkowa dynamiczność i intensywność oraz zmiany w sposobach prowadzenia współczesnych działań bojowych wymagają ciągłego wprowadzania zmian w zakresie metod dowodzenia i kierowania wojskami, w tym także kierowania zaopatrywaniem związków i oddziałów rakietowych w rakiety taktyczne i operacyjno-taktyczne.

W niniejszej pracy autor przedstawił pewien pogląd na sprawę kierowania zaopatrywaniem w rakiety, przyjmując jako punkt wyjściowy do rozważań aktualną strukturę organizacyjną i dotychczasowe metody kierowania stosowane w służbie uzbrojenia i elektroniki szczebla armijnego i frontowego.

Konstrukcja pracy przyporządkowana jest pewnej ogólnej idei: w części wstępnej sformułowano problem i dokonano analizy struktury organizacyjnej systemu kierowania zaopatrywaniem w rakiety, następnie omówiono organizację i kierowanie tym zaopatrywaniem w okresie planowania operacji frontowej i w toku jej trwania, wreszcie w części końcowej omówiono procesy informacyjne dotyczące sprawowania funkcji kierowania i opracowano zbiór sformalizowanych dokumentów bojowych stanowiących wynik dokonanych analiz i przeprowadzonych rozważań.

Autor uważa, że przedstawione w pracy modele działań szefostw służby uzbrojenia i elektroniki szczebla armijnego i frontowego oraz zaproponowane wzory sformalizowanych dokumentów bojowych dopomogą zainteresowanym w rozwiązywaniu problematyki będącej przedmiotem rozważań niniejszej rozprawy.

Jednocześnie autor zdaje sobie sprawę, że problematyka zawarta w rozprawie nie wyczerpuje całkowicie rozpatrywanego problemu, a niektóre z zagadnień zostały jedynie zasygnalizowane lub przedstawione bez jednoznacznie brzmiącego uzasadnienia, ze względu na ramy określone brzmieniem tematu. Żywi jednak nadzieję, że pobudzi ona zainteresowanych tematem do krytycznych refleksji, stanie się bodźcem do dalszych przemyśleń i twórczych poszukiwań oraz będzie przyczynkiem do stworzenia i wdrożenia do praktyki sprawnie działającego systemu kierowania zaopatrywaniem w rakiety adekwatnego do zadań stawianych przed wojskami rakietowymi.

PRZYPISY

1. Płk prof. dr hab. J.Kaczmarek, Rozprawa habilitacyjna, Podstawowe problemy ognia artylerii w działaniach zaczepnych prowadzonych w warunkach zagrożenia bmar oraz problem gotowości wojsk rakietowych i artylerii w wypadku przejścia do wojny jądrowej, ASG, 1969 s.18.

"Kolejnym nie zawsze jednakowo rozumianym problemem - jest utrzymywanie gotowości bojowej wojsk rakietowych zarówno w czasie trwania wojny prowadzonej w warunkach zagrożenia bronią masowego rażenia, jak i w okresie bezpośrednio poprzedzającym przejście do wojny jądrowej. Na ogół wszyscy zgadzają się z tym, co podano na wstępie niniejszego rozdziału, a mianowicie z koniecznością utrzymywania ciągłej gotowości bojowej wojsk rakietowych.

Problem jednak polega na tym, że na szeroko rozumiane pojęcie "gotowość bojowa wojsk rakietowych" składa się cały szereg ściśle ze sobą powiązanych przedsięwzięć, w których realizacji muszą wziąć udział nie tylko pododdziały rakietowe i lotnicze, lecz również: dowódcy /sztaby/ ogólnowojskowi, dowódcy /sztaby/ artylerii /wojsk rakietowych i artylerii/ i lotnictwa, organa rozpoznawcze, uzbrojenia i zaopatrzenia, dowódcy i sztaby związków i oddziałów rakietowych /lotniczych/, a także siły i środki zabezpieczenia technicznego, OPL, wojsk inżynieryjnych, łączności oraz obrony i ochrony".

2. Wystąpienie Szefa Sztabu Zjednoczonych Sił Zbrojnych gen. armii S.Sztemienki na II Konferencji Naukowej Zjednoczonych Sił Zbrojnych państw członków Układu Warszawskiego w Moskwie w 1972 r.

"Można stwierdzić, że zabezpieczenie techniczne z drugorządnego i czysto technicznego przedsięwzięcia stało się teraz jednym z najważniejszych czynników

zapewniających gotowość bojową i zdolność do działań wojsk i flot, który nabrał operacyjno-strategicznego znaczenia".

3. Organizacja i działanie pionu technicznego w ćwiczeniu "WIOSNA-72", Myśl Wojskowa 2/1973, s.123-124.

"Nie ma też w dalszym ciągu urządzeń do operatywnego, bieżącego ewidencjonowania zmieniających się stanów zabezpieczenia technicznego - ilości rakiet, wielkości strat itp. Sprawa przygotowania rakiet do pierwszego uderzenia jądrowego stała się jednym z zasadniczych problemów, jakie rozstrzygały ćwiczące zespoły. Ćwiczenie potwierdziło m.inn. konieczność wprowadzania do rejonów rozwinięcia armii i frontu w pierwszej kolejności technicznych jednostek rakietowych. Jest to podyktowane koniecznością technicznego przygotowania rakiet do pierwszego uderzenia jądrowego w jak najkrótszym czasie, przy wykorzystaniu pełnych mocy produkcyjnych technicznych jednostek rakietowych. Zadanie jest bardzo trudne i wymaga poszukiwania dalszych ulepszeń..."

4. J.Cwetsch, Problemy dowodzenia na przełomie pokoju i wojny w czasie przesunięcia wojsk z głębi kraju do strefy działań bojowych, Myśl Wojskowa 2/1964, s.32.

"Koncepcja mobilizacyjnego rozwinięcia i operacyjnego wykorzystania sił i środków od pierwszej chwili wojny powinna być niezwykle giętka i uwzględniać możliwe warianty przeciwdziałań nieprzyjaciela zmierzających do zniweczenia planowanych przedsięwzięć. Przyjęcie zbyt jednostronnego i sztywnego planu kryje bowiem w sobie niebezpieczeństwo wyrażające się w tym, że jeżeli przeciwnik zdoła skutecznie przeciwdziałać realizacji przyjętej koncepcji, wówczas dalsze poczynania mogą mieć charakter doraźny i prowadzić do przedsięwzięć improwizowanych".

5. H.Reinhardt, Gedanken zu einem modernen Kriegsbild, "Wehrkunde" nr 12/1963, s.

> "Każdy plan cechuje to, że jest on realny w większości wypadków tylko do czasu spotkania się z nieprzyjacielem w bezpośrednich działaniach bojowych. Dalej już zaczyna się swobodna gra sił, w której zwycięzcą może być tylko ten, kto prawidłowo oceni tok przyszłych wydażeń, wyciągnie słuszne wnioski z rozwoju sytuacji i podejmie w porę odpowiednie kroki. Obraz pola walki nie będzie bowiem kształtował się w zależności od warunków geograficznych, klimatycznych oraz politycznych istniejących w danym okresie".

6. Dla wyrażenia jakościowego stanu rakiet i głowic przyjęte zostały stopnie gotowości, i tak:

- dla głowic ustalono dwa stopnie gotowości: SG-4 i SG-5.

  Gotowość SG-4 charakteryzuje się tym, że głowica jest niesprawdzona, a wyposażenie kompletujące głowicę znajduje się osobno i nie jest zmontowane.

  Gotowość SG-5 charakteryzuje się tym, że głowica jest sprawdzona, ukompletowana i zmontowana - czyli przygotowana do połączenia z rakietą.

- dla rakiet operacyjno-taktycznych ustalono sześć stopni gotowości:

  W warunkach magazynowania rakiety operacyjno-taktyczne nie posiadają żadnego stopnia gotowości, a stan ten charakteryzuje się tym, że rakieta jest niesprawdzona, wyposażenie kompletujące nie jest zmontowane na pokładzie rakiety i znajduje się w osobnym pojemniku.

  Gotowość nr 6 - rakieta sprawdzona, wyposażenie kompletujące zamontowane na pokładzie rakiety. Rakieta przygotowana do napełniania składnikami rakietowych materiałów napędowych i do połączenia z głowicą.

Gotowość nr 5 - rakieta sprawdzona i napełniona zasadniczymi składnikami rakietowych materiałów napędowych.

Gotowość nr 4 - rakieta sprawdzona, napełniona zasadniczymi składnikami rakietowych materiałów napędowych i połączona z głowicą bojową.

- dla rakiet taktycznych ustalono pięć stopni gotowości:

Gotowość nr 5 - rakieta sprawdzona, stabilizatory zamontowane, znajduje się na samochodzie transportowym.

Gotowość nr 4 - rakieta sprawdzona, połączona z głowicą, znajduje się na samochodzie transportowym.

Gotowości nr 3, 2 i 1 są gotowościami startowymi i charakteryzują nie tylko stan jakościowy rakiet, ale i gotowość baterii startowych. Bliższych charakterystyk tych gotowości autor nie podaje ze względu na to, że nie są one przedmiotem rozważań w niniejszej pracy.

7. Płk prof. dr hab. J.Kaczmarek, op. cit. s. 22-23.

"Obiekty uderzeń często się dezaktualizują ... . Konieczność dokonywania zmian w planowaniu uderzeń jądrowych spowodowana jest również ciągłą zmianą położenia wojsk własnych, potrzebą przesunięć wojsk rakietowych oraz względami technicznymi. Wojska rozwijając działania zaczepne podchodzą do wyznaczonych obiektów uderzeń, które tym samym stają się nieaktualne. Ruch wojsk do przodu zmusza również wojska rakietowe do przesunięcia swego ugrupowania bojowego. W czasie zmiany ich ugrupowania należy przeanalizować, czy i ewentualnie jak zmienić dotychczas zaplanowany system uderzeń, gdyż pododdział /oddział/ wojsk rakietowych nie może w tym czasie być gotów do wykonania przewidzianych dla niego zadań, a jego zatrzymanie i ewentualne wykonanie uderzenia jądrowego z nie przygotowanego stanowiska startowego związane jest ze zwiększeniem czasu osiągnięcia gotowości bojowej.

Przesuwanie wojsk rakietowych powoduje także i to, że po pewnym okresie czasu zachodzi potrzeba przeprowadzenia kontroli technicznej przewożonych rakiet. Zamiana rakiety, z jednej strony, związana jest z czasem, w którym rakieta nie może startować, z drugiej zaś - może ona spowodować konieczność zmiany dotychczas zaplanowanego systemu uderzeń /np. gdy rakietę chemiczną zamienia się na rakietę jądrową lub odwrotnie, bądź też zmienia się moc rakiety/".

8. Cechy charakterystyczne operacji zaczepnej frontu /armii/ prowadzonej w warunkach zagrożenia bronią masowego rażenia, Biuletyn Informacyjny nr 1/1965r., s.25.

"W omawianych warunkach prowadzenia działań bojowych cechą specyficzną pracy tyłów jednostek rakietowych będzie konieczność gromadzenia rakiet /z uwagi na brak ich zużycia/ w związkach i oddziałach rakietowych, polowych technicznych bazach rakietowych oraz w razie potrzeby - częściowo w dywizjonie dowozu rakiet.

Ilość gromadzonych rakiet może być każdorazowo inna i zależy głównie od stopnia zagrożenia użycia broni jądrowej. W przeciętnych warunkach przygotowuje się taką ilość rakiet, by w pełni zabezpieczyć wykonanie pierwszego uderzenia oraz mieć zapas na 1-2 dni operacji. Po przygotowaniu wspomnianego zapasu rakiet należy zaprzestać dalszego ich przygotowywania, utrzymując polowe techniczne bazy rakietowe w pełnej gotowości do wznowienia elaboracji".

9. Zasady użycia broni jądrowej w siłach zbrojnych NATO, Sztab Generalny - Zarząd II, Warszawa 1972, s.33.

"W działaniach zaczepnych siły zbrojne NATO będą wykorzystywały środki napadu jądrowego do niszczenia naszych zapasów ładunków jądrowych, środków ich przenoszenia, lotnictwa, środków obrony przeciwlotniczej,

do niszczenia i obezwładniania punktów oporu, rejonów stanowisk ogniowych artylerii, ..., do niszczenia i obezwładniania systemu zaopatrzenia materiałowo-technicznego oraz wielu innych zadań.

Jednakże za najważniejsze obiekty do niszczenia przy użyciu broni jądrowej są uważane: magazyny /składy/ broni jądrowej, stanowiska startowe wyrzutni rakiet, ...".

B I B L I O G R A F I A

Bidziński B., Instrukcja posługiwania się sformalizowanymi dokumentami bojowymi, ASG, Warszawa, 1968.

Bocchino W.A., Systemy informacyjne zarządzania. Narzędzia i metody. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1975.

Bokariew W.A., Kibiernietika i wojennoje dieło, Moskwa 1969.

Charakter współczesnej wojny oraz operacje strategiczne na europejskim TW według poglądów NATO, Sztab Generalny-Zarząd II, Warszawa 1971.

Dęga Cz., Zwalczanie taktycznych i operacyjno-taktycznych środków napadu jądrowego w armijnej operacji zaczepnej, Rozprawa habilitacyjna, ASG 1974.

Dowodzenie oddziałami, związkami taktycznymi i operacyjnymi na współczesnym polu walki., ASG 1972.

Działanie pododdziałów i oddziałów rakiet operacyjno-taktycznych. Zestaw 9K72, Szefostwo Wojsk Rakietowych i Artylerii WP, Warszawa 1972.

Ewidencja i organizacja zbierania danych o stanie ilościowym i urzutowaniu rakiet, Biuletyn Informacyjny 1/1965.

Gołąb Z., Kołcz St., Współczesne dowodzenie wojskami, Wydawnictwo MON, Warszawa 1974.

Instrukcja o organizacji i pracy służby uzbrojenia w warunkach polowych na szczeblu operacyjnym, Departament Uzbrojenia MON, Warszawa 1964.

Instrukcja o organizacji i pracy samodzielnego dywizjonu dowozu rakiet, Departament Uzbrojenia MON, Warszawa 1968.

Instrukcja o organizacji pracy kwatermistrzostwa frontu na polowym KSD, Główne Kwatermistrzostwo WP, Warszawa 1974.

Jakubisiak W., Kierowanie zabezpieczeniem tyłowym wojsk armii ogólnowojskowej w zintegrowanym systemie tyłów, rozprawa habilitacyjna, ASG, Warszawa 1976.

Jurowicz Z., Z doświadczeń ćwiczeń, Refleksje poinspekcyjne, Myśl Wojskowa 2/1974.

Jadiernoje orużije i wzgliady komandowanija suchoputnych wojsk NATO na jewo primienienije w boju i opieracji, Moskwa 1968.

Kaczmarek J., Podstawowe problemy ognia artylerii w działaniach zaczepnych prowadzonych w warunkach zagrożenia bmar oraz problem gotowości wojsk rakietowych w wypadku przejścia do wojny jądrowej, Rozprawa habilitacyjna, ASG 1969.

Kaczmarek J., Uderzenie i ogień, Wydawnictwo MON, Warszawa 1973.

Kierunki usprawnienia pracy sztabów w polu, Cz. I i II /Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej z okazji 30 rocznicy powstania ludowego Wojska Polskiego oraz Roku Nauki Polskiej/, Zbiór prac Akademii 3/61 z 1973 r., i 4/62 z 1974 r.

Kuś Z., Zasady zabezpieczenia wojsk lądowych w rakiety klasy z-z i rakietowe materiały napędowe, ASG 1975.

Lewczuk B., Planowanie i organizacja wykonania pierwszego uderzenia jądrowego frontu /na podstawie wniosków z ćwiczenia "LATO-74"/, Myśl Wojskowa 4/1974.

Łukawski E., Pedrycz T., Organizacja obrony i ochrony polowej technicznej bazy rakietowej, Myśl Wojskowa Nr 1/1976.

Materiałowo-techniczne zabezpieczenie operacyjnego rozwinięcia i wejścia wojsk frontu do bitwy w warunkach stosowania przez nieprzyjaciela broni jądrowej, Biuletyn Informacyjny 4/1975.

Meadow Ch.T., Analiza systemów informacyjnych. Wyszukiwanie, organizacja i przetwarzanie informacji. Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa 1974.

Michalski H., Pierwsze 100 godzin wojny nuklearnej, Wydawnictwo MON, Warszawa 1969.

Mucha L., Wójtowicz W., - Model systemu zaopatrywania wojsk frontu zewnętrznego /rozprawa habilitacyjna/ Warszawa ASG 1976 r.

Niektóre zasady działania pionu technicznego Sił Zbrojnych, Biuletyn Informacyjny 3/1972.

Obłuski St., Tworzenie przewagi rakietowo-artyleryjskiej, Katedra WRiArt. ASG 1975.

Ogólne zasady materiałowo-technicznego i technicznego zabezpieczenia wojsk rakietowych, Biuletyn Informacyjny 4/1962.

Operatiwnyj tył. Wojennaja akademija tyła i transporta, Leningrad 1964.

Organizacja i praca tyłów sił lądowych Stanów Zjednoczonych w Europie, Sztab Generalny - Zarząd II, Warszawa 1969.

Organizacja pracy sztabu oraz szefostw rodzajów wojsk i służb armii /frontu/ w warunkach polowych, Biuletyn Informacyjny nr 1/1975.

Organizacja zabezpieczenia tyłowego działań wojsk operacyjnych, Zbiór materiałów operacyjno-strategicznych Cz. XII, Sztab Generalny WP, Warszawa 1971

Organizacja i praca technicznych jednostek rakietowych w operacji zaczepnej frontu, Biuletyn Informacyjny 1/1967.

Organizacja zaopatrywania Sił Zbrojnych w środki materiałowo-techniczne /w pionie służb technicznych/, Biuletyn Informacyjny 3/1972.

Osnowy obiespieczenija wojsk rakietami, bojepripasami i rakietno-artylieryjskim wooruženijem w boju i opieracji, Leningrad 1967.

Pieter J., Zarys metodologii pracy naukowej, Wyd. PWN Warszawa 1975.

Planowanie użycia wojsk rakietowych i artylerii armii oraz dywizjonu rakiet taktycznych i artylerii dywizji w operacji zaczepnej początkowego okresu wojny, Szefostwo Wojsk Rakietowych i Artylerii WP, Warszawa 1968.

Sawkin W., Podstawowe zasady sztuki operacyjnej i taktyki, Wydawnictwo MON, Warszawa 1974.

Seweryński Wł., Niektóre zagadnienia zabezpieczenia wojsk w rakiety, Zbiór prac Akademii 1/59/ z 1973.

Stefanow N., Kaczaunow S., Uprawlenije, modelirowanije, prognozirowanije, Wydawnictwo "Ekonomika", Moskwa 1972.

Suchow M., Piterkin W., Obiespieczenije wojsk armii rakietnym i artilieryjskim wooruženijem w nastupatielnoj opieracji. Wojennaja artilieryjskaja akademija, Leningrad 1963.

System zabezpieczenia logistycznego sił lądowych RFN, Sztab Generalny-Zarząd II, Warszawa 1972.

Tyły wojsk lądowych we współczesnych operacjach, Wojennaja Myśl 2/1975.

Tymczasowa instrukcja o zasadach funkcjonowania i organizacji pracy sztabu frontu na polowych punktach dowodzenia. Inspektorat Szkolenia MON, Warszawa 1974.

Użycie wojsk rakietowych w walce i operacji, Szefostwo Wojsk Rakietowych i Artylerii WP, Warszawa 1969.

Wybrane problemy zabezpieczenia tyłowego Sił Zbrojnych PRL /Materiały z sympozjum naukowego zorganizowanego z okazji jubileuszu XXV-lecia ASG/, Zbiór prac Akademii 1/59/ z 1973.

"Wytyczne organizacyjno-szkoleniowe dla Sił Zbrojnych PRL na 1976 rok", Inspektorat Szkolenia, Warszawa 1975.

Zasady organizacji i wykonania pierwszego uderzenia jądrowego frontu, Biuletyn Informacyjny 1/1967.

"Zasady użycia lotnictwa wojsk lądowych w działaniach bojowych", Dowództwo Wojsk Lotniczych, Poznań 1976.

Zasady użycia broni jądrowej w siłach zbrojnych NATO, Sztab Generalny-Zarząd II, Warszawa 1972.

Załącznik nr 1

Tabela przydziału rakiet na operację armijną
Blankiet 1361
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

Adresat .....
Blankiet 1361
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

8000	Szef służby uzbrojenia i elektroniki ..... A /numer, nazwa/								
8001	Tabela przydziału nr								
8002	SD /miejsce, godz., data/								
8003	Mapa /skala, nr i rok wydania/								
8004	Na operację armijną przydziela się:								
	Rodzaj rakiet	Ilość rakiet z ładunkiem jądrowym o mocy: 3 kt	10 kt	20 kt	40 kt	100 kt	zwykłym		
8005									
8006									
8007									
	Z przydzielonego na operację armijną limitu rakiet wydziela się na pierwsze uderzenie jądrowe:								
	Rodzaj rakiet	Ilość rakiet z ładunkiem jądrowym o mocy: 3kt	10 kt	20 kt	40kt	100kt			
8008									
8009									

Blankiet 1361
Str. blankietu 2

Nr ewid. .....

8010		
8011	Szef służby uzbrojenia i elektroniki ..... F /numer i nazwa/, stopień imię, nazwisko, podpis.	

Wykonawca /stopień, imię nazwisko/
Sposób przekazania .....
Czas przekazania .....
Pokwitowanie i czas odbioru odcinka:

.....
/stopień,imię,nazwisko,podpis/

Blankiet 1361
Str. blankietu 2

Nr ewid. .....

Sposób nadania .....
Czas nadania .....

Załącznik nr 2

Wytyczne szefa służby uzbrojenia i elektroniki ..... armii /frontu/ do przesunięcia PTBR /ddr/
Blankiet 1331 /1362/
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. ....

Adresat .....
Blankiet 1331 /1362/
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

8000	Dowódca ..... /numer,nazwa/		
8001	Wytyczne do przesunięcia nr		
8002	SD /miejsce,godz.,data/		
8003	Mapa /skala,nr i rok wydania/		
8004	Dokonać przesunięcia		
8005	Droga przesunięcia do rejonu rozwinięcia		
8006	Punkt wyjściowy		
8007	Marsz rozpocząć o /godz.,data/		
8008	Marsz po drodze zakończyć o /godz.,data/		
8009	Droga marszu do rejonu zapasowego		
8010	Obronę plot. kolumn w czasie marszu zabezpiecza		
8011	Ochronę kolumn w czasie marszu zabezpiecza		
8012	Inna informacja		
8013	Zająć rejon rozwinięcia		
8014	Gotowość do pracy po zajęciu rejonu rozwinięcia osiągnąć do/godz.,data/		
8015	Zapasowy rejon rozwinięcia		
8016	Inna informacja		

Blankiet 1331 /1362/
Str. blankietu 2

Nr ewid. .....

8017	Szef służby uzbrojenia i elektroniki armii /frontu/ /numer i nazwa/, stopień, imię, nazwisko, podpis.

Wykonawca /stopień,imię,nazwisko/
Sposób przekazania .....
Czas przekazania .....

Pokwitowanie i czas odbioru odcinka:

.....
/stopień,imię,nazwisko,podpis/

Blankiet 1331 /1362/
Str. blankietu 2

Nr ewid. .....

Sposób nadania .....
Czas nadania .....

Załącznik Nr 3

Zarządzenie szefa służby uzbrojenia i elektroniki frontu dla ddr na przyjęcie i dowóz rakiet i głowic
Blankiet 1363
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

Adresat .....
Blankiet 1363
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

8000	Dowódca ..... ddr /numer	
8001	Zarządzenie na przyjęcie i dowóz rakiet i głowic nr	
8002	SD /miejsce, godz., data/	
8003	Mapa /skala,nr i rok wydania/	
8004	Przyjąć transport rakiet i głowic:	

Głowic do rakiet	Ilość głowic z ładunkiem					
	3 kt	10 kt	20 kt	40 kt	100 kt	zwykłym
8005						
8006						
8007						

8008	Ilość rakiet /nosicieli/		
	R-30	R-70	R-300

8009	Miejsce przyjęcia transportu	
8010	Czas przybycia transportu	
8011	Droga marszu po odbiór rakiet	
8012	Ochronę transportu organizować	

Blankiet 1363
Str. blankietu 2

Nr ewid. .....

8013 Przyjąć transport rakiet i głowic:

Głowic do rakiet	Ilość głowic z ładunkiem					
	3 kt	10 kt	20 kt	40 kt	100 kt	zwykłym

8014

8015

8016 Ilość rakiet /nosicieli/

R-30	R-70	R-300

8017 Miejsce przyjęcia transportu

8018 Czas przybycia transportu

8019 Droga marszu po odbiór rakiet

8020 Ochronę transportu organizować

8021 Dowieźć rakiety i głowice:

odbiorca	Głowic do rakiet	Ilość głowic z ładunkiem					
		jądrowym o mocy:					zwykłym
		3 kt	10 kt	20 kt	40 kt	100 kt	

8022

8023

8024

8025

8026 Ilość rakiet /nosicieli/

Odbiorca	R-30	R-70	R-300

Nr ewid. .....

Blankiet 1363
Str. blankietu 3

Nr ewid. .....

8027						
8028						
8029						
8030						
8031	Odbiorca	Punkt spotkania z odbiorcą	Czas przekazania rakiet i głowic	Rejon rozwinięcia odbiorcy	Droga marszu do punktu spotkania	
8032						
8033						
8034						
8035						
8036	Ochronę transportów organizować					
8037	Meldunki o przyjęciu rakiet i głowic składać					
8038	Meldunki o zrealizowaniu dowozu rakiet i głowic składać					
8039	Inna informacja					
8040	Szef służby uzbrojenia i elektroniki .... F/numer i nazwa frontu/,stopień, imię, nazwisko, podpis					

Wykonawca /stopień,imię,nazwisko/
Sposób przekazania .....
Czas przekazania .....
Pokwitowanie i czas odbioru odcinka:

.....
/stopień,imię,nazwisko,podpis/

Sposób nadania .....
Czas nadania .....

Załącznik nr 4

Zarządzenie szefa służby uzbrojenia i elektroniki ..... armii /frontu/ dla PTBR na przyjęcie, techniczne przygotowanie i dowóz rakiet i głowic
Blankiet 1332 /1364/
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

Adresat .....
Blankiet 1332 /1364/
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

8000	Dowódca ..... PTBR /numer/								
8001	Zarządzenie na przyjęcie, techniczne przygotowanie i dowóz nr								
8002	SD /miejsce, godz., data/								
8003	Mapa /skala, nr i rok wydania/								
8004	Przyjąć dowożone rakiety i głowice:								
	Głowic do rakiet	Ilość głowic z ładunkiem							
		3 kt	10 kt	20 kt	40 kt	100 kt	zwykłym		
8005									
8006									
8007	Ilość rakiet /nosicieli/								
	R-30		R-70			R-300			
8008	Miejsce przyjęcia dowozu								
8009	Czas przyjęcia dowozu								
8010	Dowóz realizuje								
8011	Przygotować rakiet i głowic:								
	Głowic do rakiet	Numer gotowości	Ilość głowic z ładunkiem						
			3 kt	10 kt	20 kt	40 kt	100 kt		

Blankiet 1332 /1364/
Str. blankietu 2

Nr ewid. .....

Blankiet 1332 /1363/
Str. blankietu 2

Nr ewid. .....

8012									
8013									
8014	Rodzaj rakiet	Numer gotowości	Ilość rakiet z głowicą						
			3 kt	10 kt	20 kt	40 kt	100 kt	zwykłą	
8015									
8016									
8017									
8018	Termin przygotowania głowic								
8019	Termin przygotowania rakiet								
8020	Inna informacja								
8021	Dowieźć rakiety i głowice transportem samochodowym:								
	Odbiorca	Głowic do rakiet	Ilość głowic z ładunkiem						
			jądrowym o mocy:					zwykłym	
			3 kt	10 kt	20 kt	40 kt	100 kt		
8022									
8023									
8024									
8025									
8026									

Blankiet 1332 /1364/
Str. blankietu 3

Nr ewid. .....

Blankiet 1332 /1364/
Str. blankietu 3

Nr ewid. .....

8027	Odbiorca	Rodzaj rakiet	Ilość rakiet w gotowości nr 4 z głowicą:						
			3 kt	10 kt	20 kt	40 kt	100 kt	zwykłą	
8028									
8029									
8030									
8031									
8032									

8033	Ilość rakiet /nosicieli/				
	Odbiorca	Numer gotowości	R-30	R-70	R-300
8034					
8035					
8036					
8037					

8038	Odbiorca	Punkt spotkania z odbiorcą	Czas przekazania rakiet i głowic	Rejon rozwinięcia odbiorcy	Droga marszu do punktu spotkania
8039					
8040					
8041					

Blankiet 1332 /1364/
Str. blankietu 4

Nr ewid. .....

8042										
8043	Ochronę transportów organizować									
8044	Meldunki o przyjęciu rakiet i głowic składać									
8045	Meldunki o zrealizowaniu dowozu rakiet i głowic składać									
8046	Obronę plot. kolumn dowożących rakiety i głowice zabezpiecza									
8047	Inna informacja									
8048	Dokonać przerzutu rakiet i głowic transportem lotniczym /śmigłowcami/									
	Odbiorca	Głowic do rakiet	Ilość głowic z ładunkiem jądrowym o mocy: 3 kt	10 kt	20 kt	40 kt	100 kt	zwykłym		
8049										
8050										
8051										
8052	Odbiorca	Rodzaj rakiet	Ilość rakiet w gotowości nr 4 z głowicą: jądrową o mocy: 3 kt	10 kt	20 kt	zwykłą				
8053										
8054										
8055										

Blankiet 1332 /1364/
Str. blankietu 5

Nr ewid. .....

8056	Ilość rakiet /nosicieli/					
	Od-biorca	Numer goto-wości	R-30	R-70	R-300	
8057						
8058						
8059						
8060						

8061	Od-biorca	Miejsce przygo-towania rakiet i głowic do zała-dowania	Czas przy-gotowania rakiet i głowic do załado-wania	Ilość śmigło-wców przy-dzielo-nych do realiza-cji przerzu-tu	
8062					
8063					
8064					
8065					
8066	Meldunki o załadowaniu rakiet i głowic do śmigłowców /samolotów/ składać				
8067	Inna informacja				
8068	Szef służby uzbrojenia i elektroniki ..... /numer i nazwa Frontu lub armii/stopień,imię,nazwisko,podpis				

Wykonawca /stopień,imię,nazwisko/
Sposób przekazania .....
Czas przekazania .....
Pokwitowanie i czas odbioru odcinka:
.....
/stopień,imię,nazwisko,podpis/

132

Blankiet 1332 /1364/
Str. blankietu 5

Nr ewid. .....

Sposób nadania .....
Czas nadania .....

Załącznik nr 5

Zarządzenie bojowe szefa służby uzbrojenia i elektroniki ..... armii /frontu/ dla dowódcy PTBR /ddr/
Blankiet 1333 /1365/
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

Adresat .....
Blankiet 1333 /1365/
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

8000	Dowódca ..... /numer,nazwa/		
8001	Zarządzenie bojowe nr		
8002	SD /miejsce,godz.,data/		
8003	Mapa /skala,nr i rok wydania/		
8004	Nieprzyjaciel /nazwa/		
8005	Prowadzi działania bojowe na rubieży		
8006	Przechodzi do obrony na rubieży		
8007	Wyrzucił desant w rejonie		
8008	Możliwe działanie grup dywersyjnych nieprzyjaciela w rejonie		
8009	Inna informacja		
8010	Armia /front/ przechodzi do operacji zaczepnej w kierunku		
8011	Armia /front/ przechodzi do obrony na rubieży		
8012	Linia rozgraniczenia na prawo		
8013	Linia rozgraniczenia na lewo		
8014	Wykonać marsz		
8015	Przegrupować się transportem kolejowym /nr, ilość transportów/		
8016	Przegrupować się sposobem kombinowanym		
8017	Droga marszu		

Blankiet 1333 /1365/
Str. blankietu 2

Nr ewid. .....

8018	Punkt wyjściowy		
8019	Przekroczyć czołem o /godz.,data/		
8020	Punkt wyrównania		
8021	Przekroczyć czołem o /godz.,data/		
8022	Rejon odpoczynku		
3023	Stacja załadowania		
8024	Termin załadowania /godz,data/		
8025	Stacja wyładowania		
8026	Termin wyładowania /godz.,data/		
8027	Rejon zbiórki		
8028	Ześrodkować się w rejonie		
8029	Termin ześrodkowania /godz.,data/		
8030	Zabezpieczenie marszu		
8031	Inna informacja		
8032	Zająć rejon rozwinięcia		
8033	Gotowość w rejonie rozwinięcia osiągnąć do /godz.,data/		
8034	Zapasowy rejon rozwinięcia		
8035	Zająć o /godz.,data/		
8036	Inna informacja		
8037	Inżynieryjną rozbudowę rejonu rozwinięcia zakończyć do /godz.,data/		
8038	Brygadę montażu przyjąć w rejonie.		
8039	Termin przyjęcia /godz., data/		
	Z brygadą montażu głowic przyjąć		

Blankiet 1333/1365/
Str. blankietu 3

Nr ewid. .....

8040	Głowic do rakiet	Ilość głowic z ładunkiem						
		jądrowym o mocy:					zwykłym	
		3 kt	10 kt	20 kt	40 kt	100 kt		
8041	Inna informacja							
8042	Do obrony i ochrony przydziela się pododdziały zabezpieczenia:							
	Nazwa pododdziału	Rejon przybycia		Czas przybycia		Przydziela się na okres do		
8043								
8044								
8045								
8046	SD /KSD/ armii /frontu/ /miejsce, czynne od/							
8047	Kierunek /oś/ przesunięcia							
8048	Meldunki składać o /godz./							
8049	Szef służby uzbrojenia i elektroniki ..... /numer i nazwa frontu lub armii/ stopień,imię,nazwisko,podpis.							

Wykonawca /stopień, imię, nazwisko/
Sposób przekazania .....
Czas przekazania .....

Pokwitowanie i czas odbioru odcinka:

.....
/stopień,imię,nazwisko,podpis/

Sposób nadania .....
Czas nadania .....

Załacznik nr 6

Wytyczne szefa służby uzbrojenia i elektroniki ..... Frontu /armii/.
Blankiet 1334 /1366/
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

Adresat .....
Blankiet 1334 /1366/
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

8000	Szef służby uzbrojenia i elektroniki ..... /numer, i nazwa armii lub dywizji/		
8001	Wytyczne nr		
8002	SD /miejsce,godz.,data/		
8003	Mapa /skala,nr i rok wydania/		
8004	Zaopatrywanie dywizji w rakiety od /godz.,data/		
8005	Zaopatrywanie armii w rakiety od /godz.,data/		
8006	Realizuje /numer, nazwa/		
8007	Z rejonu rozwinięcia		
8008	W czasie operacji /numer i nazwa jednostki zaopatrującej/		
8009	Przesuwa się do:		

Numer rejonu	Rejon rozmieszczenia	Czas przesunięcia /godz.data/

8010			
8011			
8012			
8013	W poszczególnych dniach operacji do /numer,nazwa/ planuje się dowieźć rakiet i głowic:		

Blankiet 1334 /1366/
Str. blankietu 2

Nr ewid. .....

Blankiet 1334 /1366/
Str. blankietu 2

Nr ewid. .....

8014	Dni operacji	Głowic do rakiet	Ilość głowic z ładunkiem: jądrowym o mocy 3 kt	10 kt	20 kt	40 kt	100 kt	zwykłym		
8015										
8016										
8017										
8018										
8019										
8020										
8021										

8022	Dni operacji	Ilość rakiet /nosicieli/ R-30	R-70	R-300	
8023					
8024					
8025					
8026					
8027	Opakowania specjalne rakietowe ewakuować do /numer, nazwa/				
8028	Transportem				

Blankiet 1334 /1366/
Str. blankietu 3

Nr ewid. .....

8029	Szef służby uzbrojenia i elektroniki ..... /numer i nazwa frontu lub armii/ stopień,imię,nazwisko, podpis.

Wykonawca /stopień,imię,nazwisko/
Sposób przekazania .....
Czas przekazania .....

Pokwitowanie i czas odbioru odcinka:

.....
/stopień,imię,nazwisko,podpis/

Blankiet 1334 /1366/
Str. blankietu 3

Nr ewid. .....

Sposób nadania .....
Czas nadania .....

Załącznik Nr 7

Zarządzenie szefa służby uzbrojenia
i elektroniki ..... frontu dla PTBR
na przyjęcie rmn
Blankiet 1335 /1367/
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

Adresat .....

Blankiet 1335 /1367/
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

8000	Dowódca ..... PTBR /numer/		
8001	Zarządzenie na przyjęcie rmn nr		
8002	SD /miejsce, godz., data/		
8003	Mapa /skala, nr i rok wydania/		
8004	Rakietowe materiały napędowe pobrać w /punkt pobrania/		
8005	Termin pobrania /godz.,data/		
8006	Paliwo zasadnicze /ilość,rodzaj/		
8007	Utleniacz /ilość,rodzaj/		
8008	Paliwo rozruchowe /ilość,rodzaj/		
8009	Meldunki o przyjęciu rmn składać		
8010	Szef służby uzbrojenia i elektroniki ..... frontu /numer,nazwa/, stopień,imię,nazwisko, podpis		

Wykonawca /stopień,imię,nazwisko/
Sposób przekazania .....
Czas przekazania .....

Pokwitowanie i czas odbioru odcinka:

.....
/stopień,imię,nazwisko,podpis/

Sposób nadania .....
Czas nadania .....

Załącznik nr 8

Meldunek bojowy PTBR /ddr/
Blankiet 1336/1368/
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

Adresat .....
Blankiet 1336 /1368/
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

8000	Szef służby uzbrojenia i elektroniki .... armii /frontu/ /numer, nazwa/							
8001	Meldunek bojowy nr							
8002	SD /miejsce,godz.,data/							
8003	Mapa /skala, nr i rok wydania/							
8004	Nieprzyjaciel w ciągu minionej doby wykonał na rejon rozwinięcia jednostki uderzeń jądrowych /ilość/							
8005	Uderzeń rakietami specjalnymi /ilość/							
8006	Godz.	Moc /typ/	Współrzędne X	Współrzędne Y	Rodzaj wybuchu			
8007								
8008								
8009	Lotnictwo nieprzyjaciela							
8010	Grupy dywersyjne nieprzyjaciela							
8011	Inna informacja							
8012	Jednostka znajduje się o /data, godz./							
8013	W marszu /droga marszu/							
8014	W rejonie rozwinięcia							
	Stan i gotowość rakiet i głowic							

Blankiet 1336 /1368/
Str. blankietu 2

Nr ewid. .....

Blankiet 1336 /1368/
Str. blankietu 2

Nr ewid. .....

8015	Głowic do rakiet	Numer gotow.	Ilość głowic z ładunkiem: 3 kt	10 kt	20 kt	40 kt	100 kt	zwykłym	
8016									
8017									
8018									
8019									
8020									
8021									

8022	Rodzaj rakiet	Ilość rakiet w gotowości nr 4 z głowicą: 3 kt	10 kt	20 kt	40 kt	100 kt	zwykłą
8023							
8024							

8025	Ilość rakiet /nosicieli/ Numer gotowości	R-30	R-70	R-300
8026				
8027				

8028	Inna informacja

Straty rakiet i głowic

Blankiet 1336 /1368/
Str. blankietu 3

Nr ewid. .....

Blankiet 1336 /1368/
Str. blankietu 3

Nr ewid. .....

8029	Głowic do rakiet	Ilość głowic z ładunkiem:						
		3 kt	10 kt	20 kt	40 kt	100 kt	zwykłym	
8030								
8031								
8032	Ilość rakiet /nosicieli/							
	R-30		R-70			R-300		
8033	Stan napromienienia stanu osobowego							
	Pododdział	Ilość ludzi	Sumaryczna dawka napromieniowania w rentgenach					
8034								
8035								
8036								
8037	Inna informacja							
8038	Straty stanu osobowego i zasadniczego sprzętu specjalnego							
	Numer i nazwa pododdziału	Straty stanu osobow.	Indeks /nazwa/ sprzętu	Ilość sprzętu				
8039								
8040								
8041								

Blankiet 1336 /1368/
Str. blankietu 4

Nr ewid. .....

8042					
8043					
8044	Baza posiada ..... możliwości /jakie/ w zakresie technicznego przygotowania rakiet i głowic				
8045	Dywizjon posiada ..... możliwości w zakresie /jakie/ transportu rakiet i głowic				
8046	Inna informacja				
8047	Proszę				
8048	Przydzielić				
8049	Dowieźć				
8050	Uzupełnić				
8051	Inna informacja				
8052	Stan moralno-polityczny jednostki				
8053	Dowódca ..... /numer i nazwa/, stopień,imię,nazwisko, podpis				

Wykonawca /stopień,imię,nazwisko/
Sposób przekazania .....
Czas przekazania .....

Pokwitowanie i czas odbioru odcinka:

.....
/stopień,imię,nazwisko,podpis/

Blankiet 1336 /1368/
Str. blankietu 4

Nr ewid. .....

Sposób nadania .....
Czas nadania .....

Załącznik nr 9

Wytyczne szefa służby uzbrojenia i elektroniki .... frontu/ armii/ dla szefa służby uzbrojenia i elektroniki BROT
Blankiet 1337 /1369/
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

Adresat .....
Blankiet 1337 /1369/
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

8000	Szef służby uzbrojenia i elektroniki ..... BROT /numer,nazwa/	
8001	Wytyczne nr	
8002	SD /miejsce,godz.,data/	
8003	Mapa /skala,nr i rok wydania/	
8004	Zaopatrywanie brygady w rakiety od /godz., data/	
8005	Realizuje /numer,nazwa/	
8006	Z rejonu rozwinięcia	
8007	Przyjąć dowożone rakiety i głowice:	

Rakiet /nosicieli/	Głowic w gotowości SG-5 z ładunkiem o mocy		Rakiety w gotow.nr 4 z ładunkiem o mocy	
	40 kt	100 kt	40 kt	100 kt

8008	Miejsce przyjęcia dowozu	
8009	Czas przyjęcia dowozu	
8010	Rakietowe materiały napędowe pobrać w /punkt pobrania/	
8011	Termin pobrania /godz., data/	
8012	Paliwo zasadnicze /ilość,rodzaj/	

Blankiet 1337 /1369/
Str. blankietu 2

Nr ewid. .....

8013	Utleniacz /ilość, rodzaj/		
8014	Paliwo rozruchowe /ilość,rodzaj/		
8015	Inna informacja		
8016	Łączenia głowic dokonać		
8017	Techniczne przygotowanie rakiet realizować		
8018	Inna informacja		
8019	Meldunki o przyjęciu rakiet i głowic składać		
8020	Meldunki o przyjęciu rakietowych materiałów napędowych składać		
8021	Szef służby uzbrojenia i elektroniki ..... Frontu /armii/ /numer, i nazwa frontu lub armii/, stopień, imię, nazwisko, podpis.		

Wykonawca /stopień,imię,nazwisko/
Sposób przekazania .....
Czas przekazania .....

Pokwitowanie i czas odbioru odcinka:

.....
/stopień,imię,nazwisko,podpis/

Sposób nadania .....
Czas nadania .....

Załącznik nr 10

Meldunek bojowy służby uzbrojenia i elektroniki ..... armii /dywizji/
Blankiet 1338 /1370/
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

Adresat .....
Blankiet 1338 /1370/
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

8000	Szef służby uzbrojenia i elektroniki ..... /numer i nazwa frontu lub armii/								
8001	Meldunek bojowy nr								
8002	SD /miejsce,godz.,data/								
8003	Mapa /skala,nr i rok wydania/								
8004	Stan i gotowość rakiet i głowic w armii								
	Głowic do rakiet	Numer gotow.	Ilość głowic z ładunkiem						
			3 kt	10 kt	20 kt	40 kt	100 kt	zwykłym	
8005									
8006									
8007									
8008									
8009									
8010	Rodzaj rakiet		Ilość rakiet w gotowości nr 4 z głowicą:						
			3 kt	10 kt	20 kt	40 kt	100 kt	zwykłą	
	R-30								
8011	R-70								
8012	R-300								
8013	Numer gotowości		Ilość rakiet /nosicieli/						
			R-30			R-70		R-300	

Blankiet 1338 /1370/
Str. blankietu 2

Nr ewid. .....

8014							
8015							

8016	Straty rakiet i głowic w armii							
	Głowic do rakiet	Ilość głowic z ładunkiem						
		3 kt	10 kt	20 kt	40 kt	100 kt	zwykłym	
	R-30							
8017	R-70							
8018	R-300							

8019	Ilość rakiet /nosicieli/		
	R-30	R-70	R-300

8020	Zużycie bojowe rakiet w armii							
	Rodzaj rakiet	Ilość rakiet z ładunkiem						
		3 kt	10 kt	20 kt	40 kt	100 kt	zwykłym	
	R-30							
8021	R-70							
8022	R-300							

8023	APTBR znajduje się o /godz.,data/
8024	W marszu /droga marszu/
8025	W rejonie rozwinięcia

Blankiet 1338 /1370/
Str. blankietu 3

Nr ewid. .:.....

Blankiet 1338 /1370/
Str. blankietu 3

Nr ewid. .....

8026	Stan i gotowość rakiet i głowic w dywizji:						
	Głowic do rakiet	Ilość głowic z ładunkiem					
		3 kt	10 kt	20 kt	zwykłym		
	R-30						
8027	R-70						
8028	Rodzaj rakiet	Ilość nosicieli	Ilość rakiet w gotowości nr 4 z ładunkiem				
			3 kt	10 kt	20 kt	zwykłym	
	R-30						
8029	R-70						
8030	Straty rakiet i głowic w dywizji:						
	Rodzaj rakiet /głowic/	Ilość nosicieli	Ilość głowic z ładunkiem				
			3 kt	10 kt	20 kt	zwykłym	
	R-30						
8031	R-70						
8032	Zużycie bojowe rakiet w dywizji:						
	Rodzaj rakiet	Ilość rakiet z ładunkiem					
		3 kt	10 kt	20 kt	zwykłym		
	R-30						
8033	R-70						

Blankiet 1338 /1370/
Str. blankietu 4

Nr ewid. .....

Blankiet 1338 /1370/
Str. blankietu 4

Nr ewid. .....

8034	Straty zasadniczego sprzętu:				
	Numer i nazwa oddziału /pododdziału/	Indeks /nazwa/ sprzętu	Ilość		
8035					
8036					
8037					
8038					
8039	APTBR posiada ..... /jakie/ możliwości w zakresie technicznego przygotowania rakiet i głowic				
8040	Bateria techniczna ABROT posiada ..... /jakie/ możliwości w zakresie technicznego przygotowania rakiet				
8041	POT ..... /numer i nazwa/ posiada możliwości .... /jakie/ w zakresie przyłączania głowic				
8042	Proszę				
8043	Przydzielić				
8044	Dowieźć				
8045	Uzupełnić				
8046	Inna informacja				
8047	Szef służby uzbrojenia i elektroniki .... /numer,nazwa/,stopień,imię, nazwisko, podpis				

Wykonawca /stopień,imię,nazwisko/
Sposób przekazania .....
Czas przekazania .....
Pokwitowanie i czas odbioru odcinka:
.....
/stopień,imię,nazwisko,podpis/

Sposób nadania .....
Czas nadania .....

Załącznik 11

Meldunek szefa służby uzbrojenia
i elektroniki BROT
Blankiet 1339 /1371/
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

Adresat .....
Blankiet 1339 /1371/
Str. blankietu 1

Seria .....
Nr ewid. .....

8000	Szef służby uzbrojenia i elektroniki ... armii/frontu/ /numer, nazwa/						
8001	Meldunek nr						
8002	SD /miejsce,godz.,data/						
8003	Mapa /skala,nr i rok wydania/						
8004	Stan i gotowość rakiet i głowic w brygadzie:						
	Numer gotowości	Nosiciele	Głowic z ładunkiem		Rakiet w got. nr 4 z głow.		
			40 kt	100 kt	40 kt	100 kt	
8005							
8006							
8007							
8008							
8009	Straty rakiet i głowic w brygadzie:						
	Ilość nosicieli	Ilość głowic z ładunkiem					
		40 kt		100 kt			
8010	Zużycie bojowe rakiet i głowic w brygadzie:						

Blankiet 1339 /1371/
Str. blankietu 2

Nr ewid. .....

Blankiet 1339 /1371/
Str. blankietu 2

Nr ewid. .....

	Ilość rakiet z głowicą o mocy		
	40 kt	100 kt	
8011	Straty zasadniczego sprzętu:		
	Nazwa pododdziału	Indeks /nazwa/ sprzętu	Ilość
8012			
8013			
8014	Bateria techniczna posiada ..... /jakie/ możliwości w zakresie technicznego przygotowania rakiet		
8015	POT ..... /ilość/ posiada możliwości w zakresie przyłączania głowic /jakie/		
8016	Proszę		
8017	Przydzielić		
8018	Dowieźć		
8019	Uzupełnić		
8020	Inna informacja		
8021	Szef służby uzbrojenia i elektroniki ..... BROT /numer/, stopień, imię, nazwisko, podpis.		

Wykonawca /stopień,imię,nazwisko/
Sposób przekazania .....
Czas przekazania .....
Pokwitowanie i czas odbioru odcinka:

.....
/stopień,imię,nazwisko,podpis/

Sposób nadania .....
Czas nadania .....

Załącznik 12

TABELA DOWODZENIA I HASEŁ UZUPEŁNIAJĄCYCH

DO SFORMALIZOWANYCH DOKUMENTÓW BOJOWYCH KIEROWANIA ZAOPATRYWANIEM W RAKIETY

ZWIĄZKI, ODDZIAŁY I PODODDZIAŁY

	11	12	13	14	15	16	17	18
90	Front	CGA	PGA	Armia	AP	Korpus	KA	
91	Dywizja	DZmot.	DZ	DP	DPanc	KDP	DPD	DDes.
92	BPG	BP	BZ	BPanc.	BPD	BKP	pułk	pz
93	pcz	pp	batalion	bp	bcz	bpd	bpz	bpz
94	paplot.	BROT	PTBR	drot	drt	brygada montażu głowic	dywizjon dowozu rakiet	bateria startowa
95	prplot.	bateria techniczna	bateria dowozu	bateria dowodzenia	bateria	kompania dowozu	kompania maszyn inżynieryjn.	kompania
96	kompania chemiczna	całością dywizjonu	całością bazy	pluton	pluton obsługi technicznej	pluton zabezpieczenia inż-sap.	pluton ochrony	pluton łączności
97	potok technologiczny przyg.głow.	pododdział zbiorczy	bateriami /kompaniami/	pluton/zespół/ dowozu rakiet	pluton/zespół/ dowozu głowic	pluton technicznego zabezpiecz.	pluton dowozu rmn	bzrmn
98								
99								

ELEMENTY UGRUPOWANIA BOJOWEGO

	19	20	21	22	23	24	25	26
90	Rejon SS	POT	SOT	PKT	PN	PM	Punkt przeł. rakiet i głowic	lądowisko śmigłowców
91	Rejon ześrodkowania	punkt przechowywania rakiet	punkt przechowywania głowic	punkt przechowywania rmn	punkt zabiegów specjalnych	punkt zaopatrywania w rmn	punkt spotkania	lotnisko
92	Rejon wyjściowy	Rejon odpoczynku	Rejon wyczekiwania	Rejon zapasowy	Rejon formowania kolumn	Rejon podporządkowania	Miejsce przygotowania rakiet i gł. do załadunku	stacja wyładowcza
93	Rejon rozwinięcia	SD	WSD	KSD	port	kolumna	przeprawa	zagrupowanie
94	strefa	ugrupowanie						
95								
96								
97								
98								
99								

SPRZĘT BOJOWY I UZBROJENIE

	27	28	29	30	31	32	33	34
90	pojazdy samochodowe	środki transportowe	rakiety	rakiety taktyczne	rakiety operacyjno-taktyczne	głowice	do rakiet operacyjno-taktycznych	do rakiet taktycznyc
91	bez gotowości	gotowość nr 6	gotowość nr 5	gotowość nr 4	gotowość SG-4	gotowość SG-5	rmn	9P117
92	PKPP	2W11	9W41	8T137	2T3M	9F21	9F213	8G-33U
93	2Sccz-1	8Sz-31	8Ju-11	2P16	9P113	2U663	9T29	2U662
94	UKS-400	9T31	8G-27U	ESB-12	8N01	dźwig	8G-17M	2G-1U
95	dystrybutory	R-30	R-70	R-300	głowic z ładunkiem zwykłym	głowic jądrowych	3 Kt	5 kt
96	10 kt	20 kt	40 kt	50 kt	75 kt	100 kt	200 kt	500 kt
97	1 kt							
98								
99								

PAŃSTWA, PUNKTY TERENOWE, CYFRY I ZNAKI PISARSKIE

	35	36	37	38	39	40	41	42
90	ZSRR	BELGIA	miejscowość	most na rzece	0	0,8	1,8	+
91	POLSKA	HOLANDIA	miasto	skraj miejscowości	00	0,9	1,9	-
92	WĘGRY	DANIA	droga	skrzyżowanie drogi z torem kolej.	000	1,0	2,0	x
93	BUŁGARIA	FRANCJA	tor kolejowy	kanał	0,1	1,1	2,5	:
94	RUMUNIA	KANADA	las	przepust	0,2	1,2	3,0	%
95	CZECHOSŁOWACJA	WŁOCHY	skrzyżowanie dróg	bród	0,3	1,3	3,5	Nr
96	NRD	NORWEGIA	grzbiet	wzgórze	0,4	1,4	4,0	X
97	USA	GRECJA	dolina	skraj lasu	0,5	1,5	4,5	Y
98	W.BRYTANIA	TURCJA	jezioro	rzeka	0,6	1,6	5,0	Z
99	RFN		stawy		0,7	1,7	tysiące/e,y/	H

DYSPOZYCJE SŁUŻBOWE

	43	44	45	46
90	wezwać do aparatu	zarządzenie	stan i gotowość rakiet i głowic	
91	znajduje się przy aparacie	rozkaz	stan wyrzutni	
92	przygotować blankiet nr	wytyczne	stan sprzętu	
93	zameldować	meldunek	wyjaśnić	
94	melduję	osobiście		
95	wysłać	na piśmie		
96	odebrać /przyjąć/	na mapie		
97	nadać	sytuacja o		
98	powtórzyć	położenie na		
99	pracować na mapie w skali	brak danych		

OZNACZENIA

	47	48
90	BMR	strefa pożarów
91	uderzenie jądrowe	dawka napromienienia
92	uderzenie chemiczne	natężenie promieniowania
93	wybuch powietrzny	rtg/godz.
94	wybuch naziemny	ST
95	punkt zerowy	skażenie
96	strefa skażenia	stężenie ST
97	strefa zniszczeń	napalm
98		
99		

I HASŁA OPERACYJNE

	49	50	51	52	53	54
90	ugrupowanie	sąsiad	przyczółek	zmrok	N -	porażeni
91	marszowe	wyłącznie	bez	pod koniec dnia	N +	kt
92	km	mapa	dzień	w	D	Mt
93	km/godz.	skala	godzina	ograniczone	N	
94	tempo marszu	południe	data	nie posiada	sprzęt	
95	z.marszu	północ	szerokość	tylko w zakresie	skażony	
96	atak	wschód	głębokość	dowódca	zniszczony	
97	jądrowy	zachód	wysokość	szef służby uzbr. i elektr.	uszkodzony	
98	lotniczy	miesiąc	ludzie	dobry	od	
99	chemiczny	ranni	zabici	jn	do	

DZIAŁANIE WOJSK I STAWIANIE ZADAŃ

	55	56	57	58	59	60
90	naciera w kierunku	przesuwa się	wydziela		przejść w podporządkowanie	doprowadzić do gotowości
91	kontratakuje w kierunku	przegrupowuje się	zająć rejon zapasowy		przystąpić do technicznego przygotowania	głowic
92	wykonuje uderzenie	przeprawia się na odcinku	przegrupowuje się po drodze		łączenie głowic rozpocząć	rakiet
93	wchodzi do walki	ześrodkowuje się w rejonie	zająć rejon wyjściowy		napełnianie rakiet rozpocząć	sprawdzania rakiet
94	w kierunku	stacja załadowania			odtworzyć gotowość	napełniania rakiet
95	w rubieży	stacja wyładowania			przekazać do	montażu rakiet
96	organizuje	droga marszu			technicznego przygotowania rakiet i głowic	przydziela się
97	według decyzji dowódcy	odtwarza gotowość bojową			pozostawić środki transportowe	przesuwa się
98					przyjąć	realizuje
99					dokonać przerzutu transportem powietrznym	działają

DZIAŁANIE NIEPRZYJACIELA

	61	62	63	64	65	66
90	meldować po	dowieźć do	w rejonie	Nieprzyjaciel w składzie	pola minowe w rejonie	
91	na sygnał	transportem samochodowym	zająć rejon zapasowy	Wykonał uderzenie BMR na	desant w rejonie	
92	zrealizowaniu dowozu	transportem lotniczym	przegrupowywać się po drodze	Wykonał uderzenie lotnicze na	w rejonie	
93	do czasu przybycia	zużycie bojowe		Naciera w kierunku	w sile	
94	siłami własnymi	straty		Maszeruje w kierunku	SD w rejonie	
95	siłami przydzielonymi	za ostatnią dobę		Wycofuje się w kierunku	Grupy dywersyjne działają w rejonie	
96	do ochrony i obrony	od poprzedniego meldunku		Atakuje		
97	realizować	położenie				
98	organizować	stan rakiet				
99	okresowo co	straty				

Wydruk. w 15 egz.
Egz.nr 1 -15 - Bibl.Tajna
Wyk. mjr T.Pedrycz
Druk.PT dn.17.08.1977r.
Nr ks.
01730/WW

BIBLIOTEKA GŁÓWNA I ARCHIWUM
11798
Akademii Obrony Narodowej